

BTHK

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Elektronik Haberleşme Sektörü 3 Aylık Veriler Raporu (2015 -1. Çeyrek)

MAYIS 2015

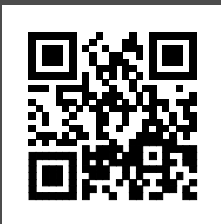
Elektronik Haberleşme Sektörü 3 Aylık Veriler Raporu (2015 -1. Çeyrek)

Sektörel Rekabet Bölümü

06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası uyarınca, Kurumumuzun görev ve yetkileri arasında 'Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri takip etmek, sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmak' yer almaktadır.

İlgili görev ve yetkilerden yola çıkarak, Kurumumuz işbu raporu hazırlayarak kamuoyuna sunmuştur. Burada paylaşılan bilgiler genel bilgi amaçlıdır. Yayımlanan tüm raporlarda bulunabilecek farklılıklardan ötürü, Kurum, değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Bu rapor, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu'nun resmi yayını olup, barındırdığı bilgilerin kısmı ve/veya tümü kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

<http://www.bthk.org>

info@bthk.org

İÇİNDEKİLER

Giriş 4

Detaylı Veriler 13

SEKTÖR BAZINDA GELİRLER 13

Mobil Haberleşme Sektörü 15

ABONE SAYISI VE PENETRASYON 15

MOBİL TRAFİK HACMİ 21

MOBİL GELİRLER 23

ABONE BAŞINA VE ÇAĞRI BAŞINA AYLIK GELİR 26

AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU) 28

EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER 31

KISA NUMARALAR 32

SMS - SHORT MESSAGING SERVICE 33

AKILLI TELEFON VE DATA KULLANIMI 34

İSTASYON DAĞILIMI 38

Sabit Haberleşme Sektörü 39

SABİT PAZARDA TRAFİK HACMİ 41

SABİT PAZARDA GELİRLER 43

ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU) 45

AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU) 45

EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER 47

KISA NUMARALAR 48

Sabit İnternet ve Genişbant Sektörü	49
SABİT GENİŞBANT İNTERNET HİZMET TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIM	50
SABİT GENİŞBANT BAĞLANTI HIZLARI	52
SABİT İNTERNET VE GENİŞBANT PAZARINDA GELİRLER	53
ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)	55
Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar	59

Terimler Sözlüğü

ARPM	Average revenue per minute - dakika başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün ses görüşmelerinden elde edilen gelirin, aktif kullanıcıların görüşme süresi toplamına bölünmesi ile elde edilen rakam.
ARPU	Average revenue per user - abone başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün seçilmiş gelir kalemlerinin, o gelir grubuna ait toplam aktif kullanıcı sayısına bölünmesi ile elde edilen rakam.
Genişbant	Her zaman açık ve çevrimiçi olan, aynı zamanda da hızı 128 KBit/s üzeri olan internet bağlantılarına verilen genel isim.
Cepten İnternet	Akıllı telefonlar aracılığı ile 3G teknolojisi üzerinden internete ulaşım.
Dial-Up	Özel bir telefon numarası aranarak modem aracılığı ile internete ulaşan, hızı 128 KBit/s altında olan bağlantılarına verilen isim.
xDSL	Digital subscriber line - sayısal abone hattı. Bakır telefon kabloları üzerinden evlere ve ofislere yüksek bant genişliği sağlayan bir internet teknolojisi.
Hotspot	Halka açık yerlerde kablosuz internet ya da ağ hizmetlerinin sağlandığı yerel alanlardır. Abonelik sözleşmesi gerektirmeden internete ulaşmak için kullanılmaktadır.
MBit/s	Megabits per second. Sayısal bilginin aktarım hızının ölçülmesinde kullanılan bir hız birimi.
MOU	Minutes of usage - abone başına aylık ortalama kullanım. Bir kullanıcının aylık ortalama konuşma süresini ölçen bir hesaplama yöntemidir.
Mobil İnternet	Ses kullanımına kapalı olan data GSM hatları kullanılarak 3G modem üzerinden internete ulaşım.
M2M	Cihazların kablosuz olarak birbirleri ile iletişim kurmasını sağlayan platform ve teknolojilere verilen genel tanımdır.
SMS	Short Message Service - Kısa Mesaj Hizmeti. Cep telefonu aracılığı ile yazılan azami 160 karakterlik mesajın bir cep telefonundan diğer bir cep telefonuna gönderilmesi, mesajlaşma hizmetidir.
Telemetri	Bir sistem ya da tesisin uzaktan izlenmesi veya kontrol edilmesine olanak sağlayan mobil teknolojidir.
Wireless İnternet	Radyo dalgaları ile çalışan ve kullanıcının hanesine monte edilen bir antenin, internet servis sağlayıcısının istasyonu ile bağlantı kurarak aldığı genişbant internet hizmetidir.

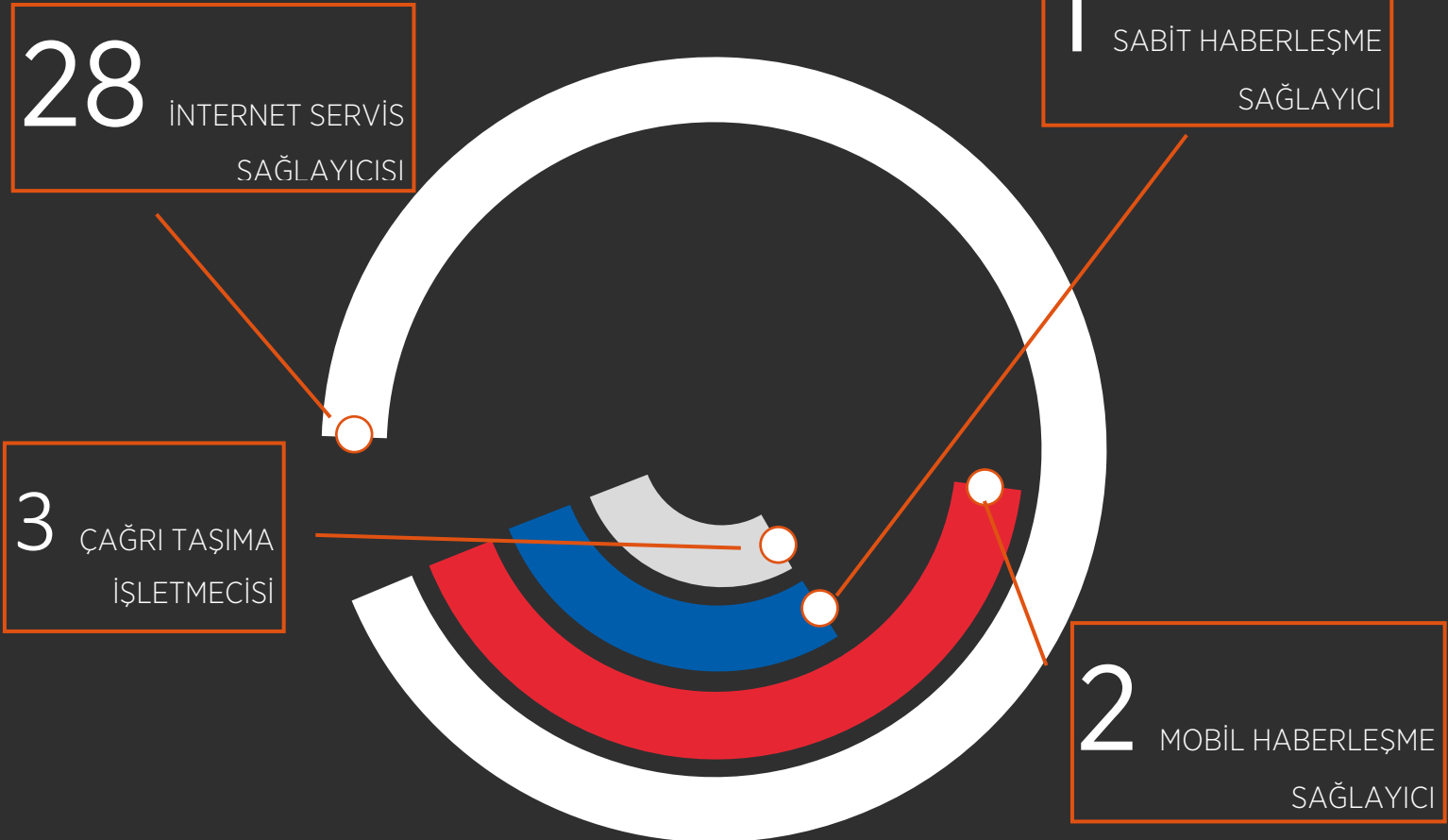
Giriş

Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri, haberleşme sağlayıcılar tarafından tarafımıza bildirilen veriler ışığında derlerken, 2011-2015 yıllarına ait veriler uygun olduğu ölçüde kullanılmıştır. Bunu takiben, ilgili veriler Kuzey Kıbrıs'taki elektronik haberleşme sektörüne ilişkin performans göstergeleri olarak kullanılmak üzere raporda işlenmektedir.

2015 yılı birinci çeyrek sonu itibarıyla Kuzey Kıbrıs elektronik haberleşme sektörünün durumu, yaşanan gelişmeler ve geçmiş yıllar ile yapılan kıyaslama takip eden sayfalardaki özet şekiller aracılığı ile görselleştirilmiştir. 2015 yılı birinci çeyreğini kapsayan döneme dair (Ocak-Şubat-Mart) sektörel detaylar ve dağılımlar ise raporun ileriki bölümlerinde işlenmektedir.

Bu raporda kullanılan veriler aşağıdaki haberleşme sağlayıcıların BTHK'ya yapmış olduğu resmi bildirimlerden derlenerek hazırlanmıştır.

Çeyrek Veri Sağlayan Haberleşme Sağlayıcılar

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

2015 1. Çeyrek Gelişmeleri

Yetkilendirme Sayıları*

2013 - Q4

2014 - Q4

2015 - Q1

% 32.1

2013

28

2014 - 4

36

37

* Haberleşme saylayıcılar, sundukları hizmet türüne göre birden fazla yetkilendirmeye sahip olabilmektedir.

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları

Mobil Ses (Kayıtlı abone bazında)

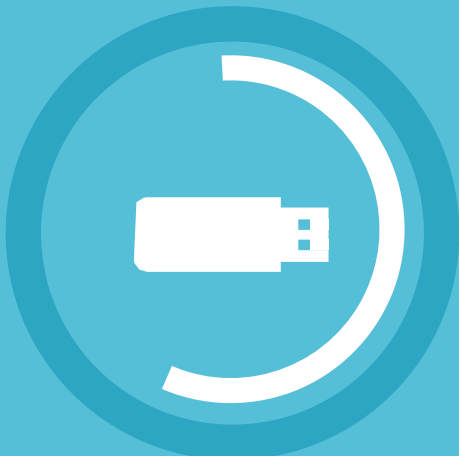
2014-4

2015-1

Bilgisayardan İnternet

(3N mobil)

16,096

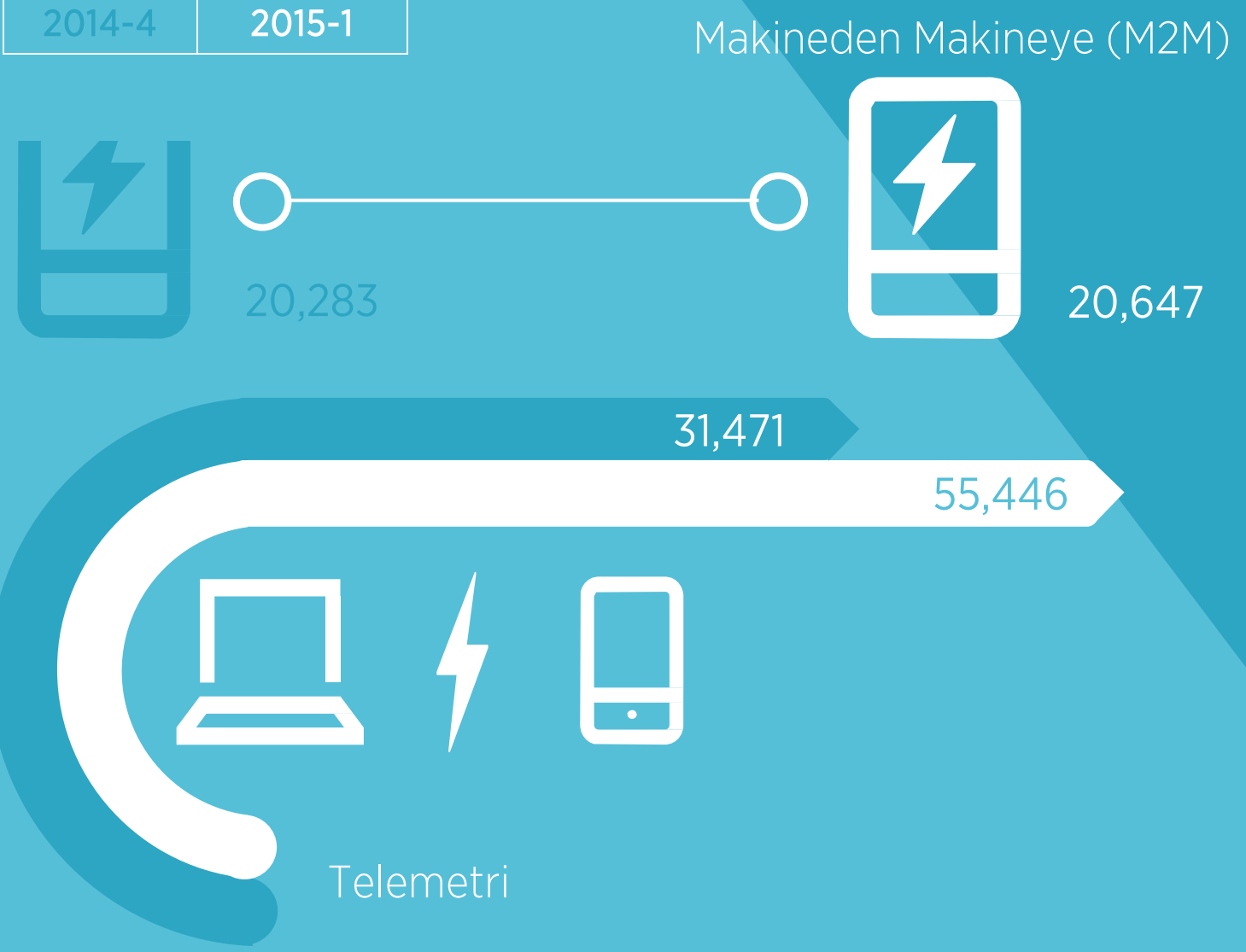
Cepten İnternet

(cepten internet kullanıcıları ses aboneleri sayısına dâhildir)

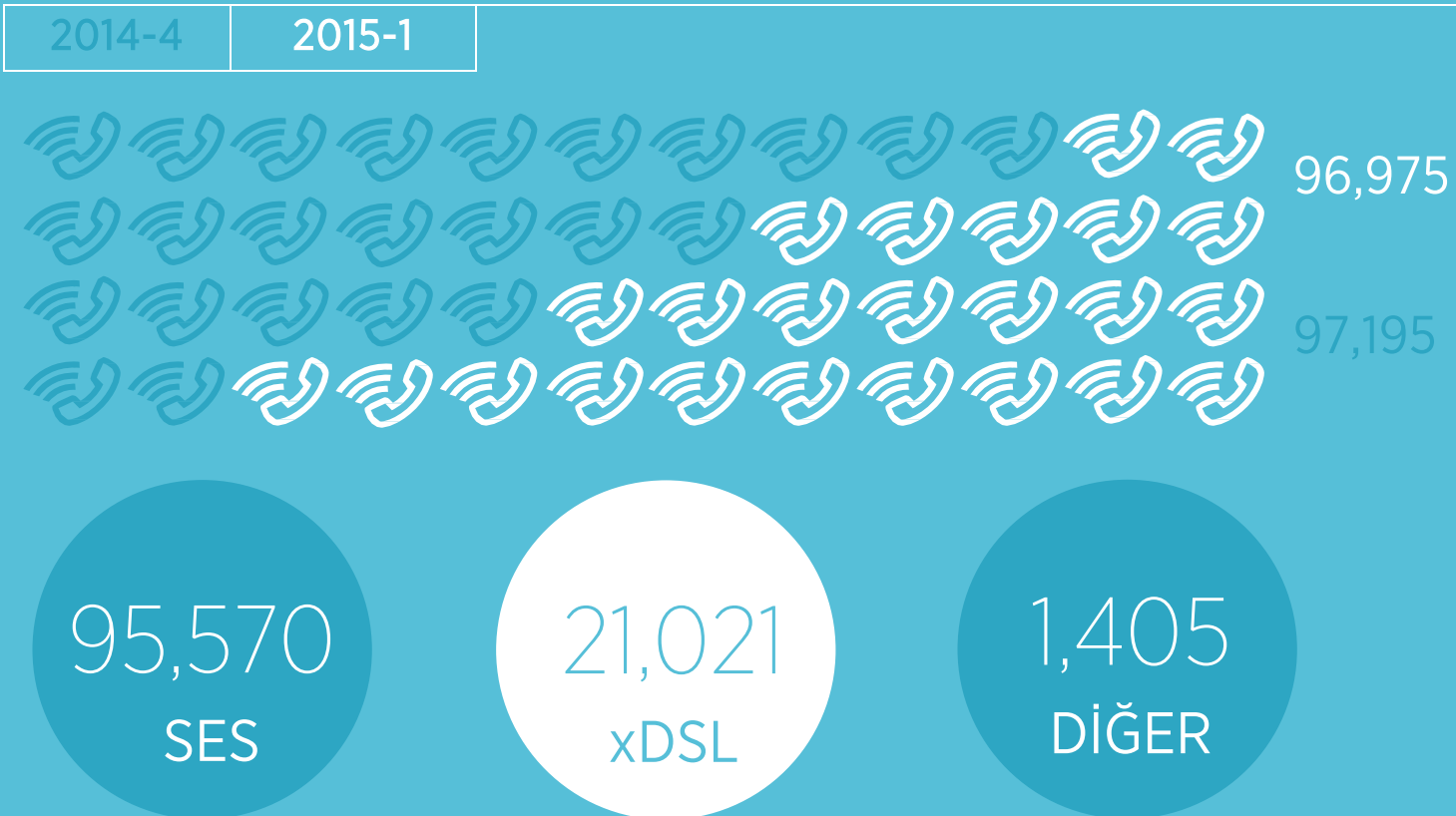

248,510

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları

Sabit Haberleşme Kullanıcı Sayıları

Sabit Genişbant Kullanıcı Sayıları

2014-4

2015-1

Hotspot

6,333

5,896

Wireless

35,045

35,708

xDSL

21,110

21,021

Aylık Genişbant İnternet Data Trafiği

(Terabyte)

YÜKLEME

770

595

2,509

2,184

İNDİRME

Abone Başına Aylık Data Trafiği

(Gigabyte)

2014-4

2015-1

12.58

İNDİRME

40.96

YÜKLEME

Elektronik Haberleşme Sektör Gelirleri

2014-4

2015-1

77.9 MİLYON

73.6 MİLYON

57.2M₂₀₁₄₋₄

Mobil Haberleşme

%8.4 düşüş

52.4M₂₀₁₅₋₁

Sabit Haberleşme

16.8M₂₀₁₅₋₁

%2.2 artış

16.4M₂₀₁₄₋₄

4.5M₂₀₁₅₋₁

Sabit Genişbant İnternet

%3.1 artış

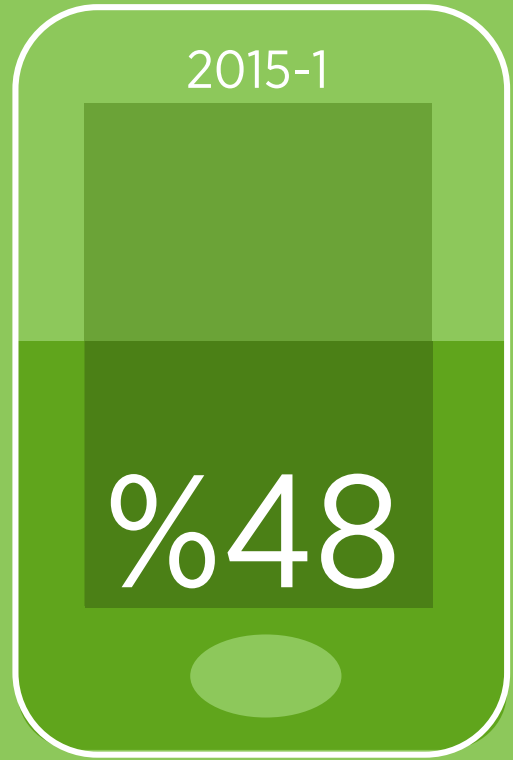
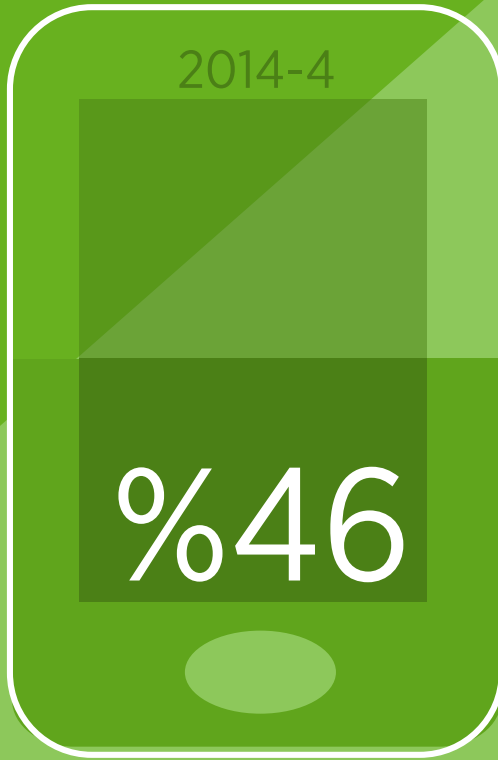
4.3M₂₀₁₄₋₄

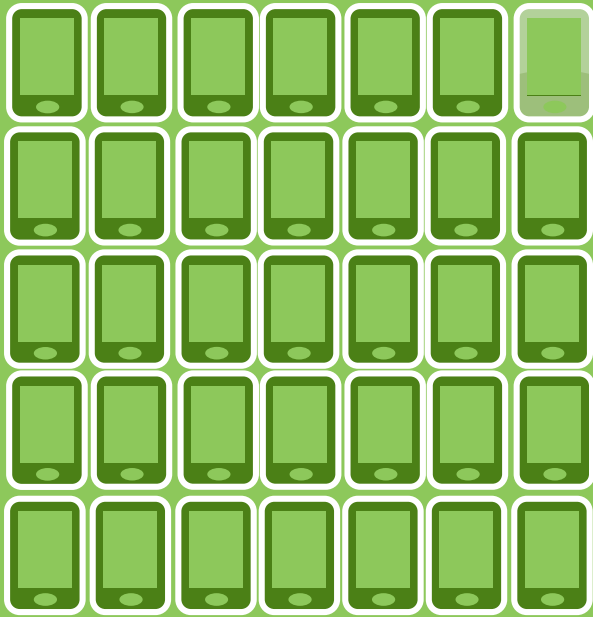
2014-4

2015-1

Abonelerin
Akıllı Cihaz
Kullanım
Oranı

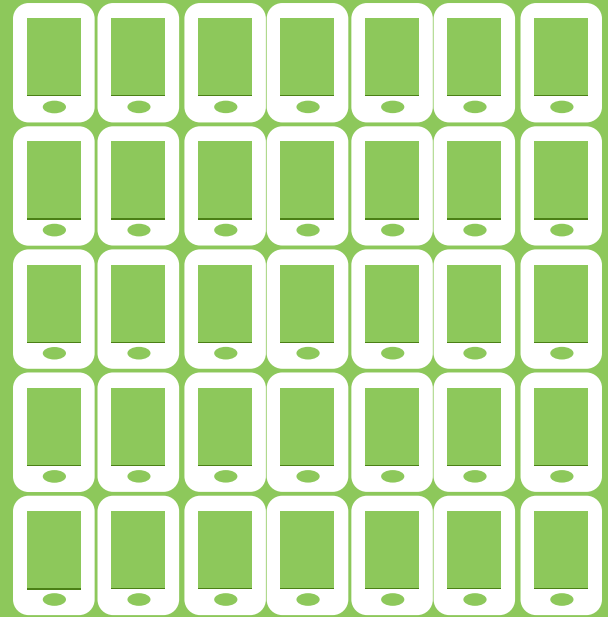

2014-4

205,694

2015-1

208,346

Platform Bazında Akıllı Cihazlar

Sabit

Mobil

337,059,974

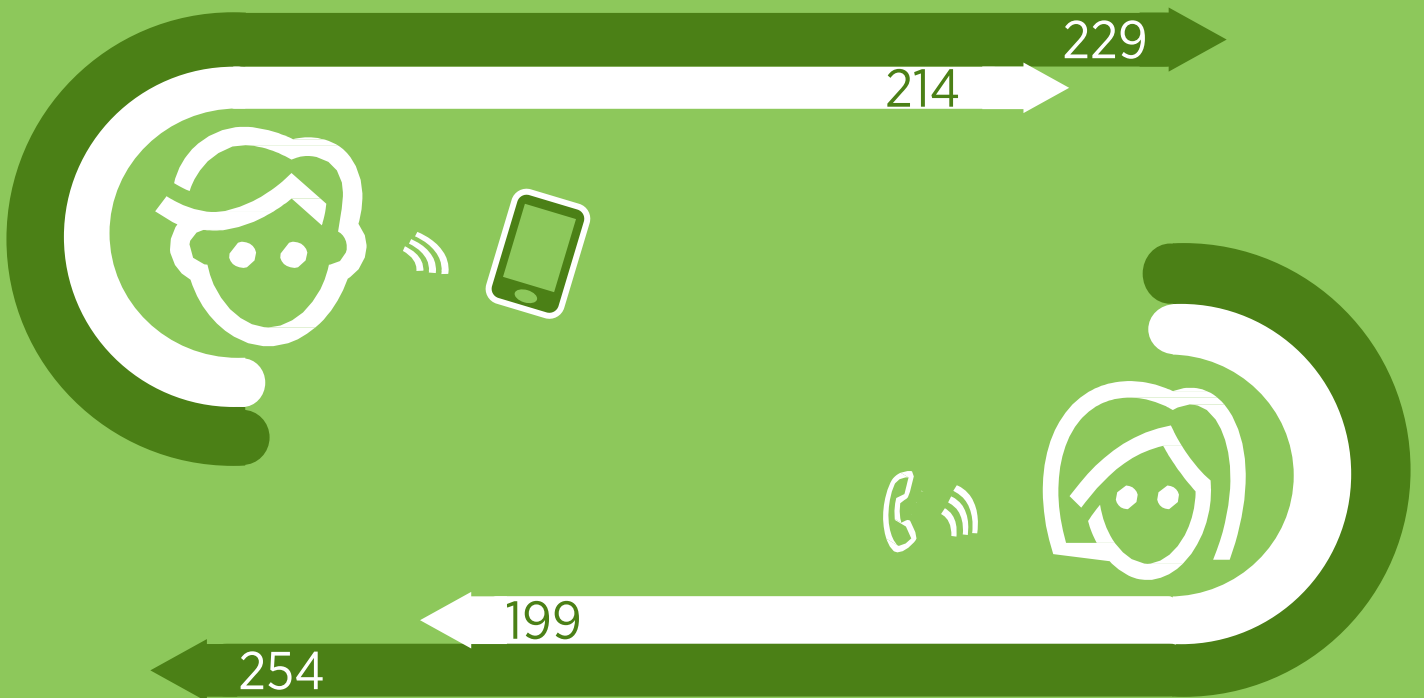
2015 1. ÇEYREK TOPLAM GİDEN + GELEN DAKİKA

Abone Başına Ortalama Aylık Dakika (MoU)

2014-4

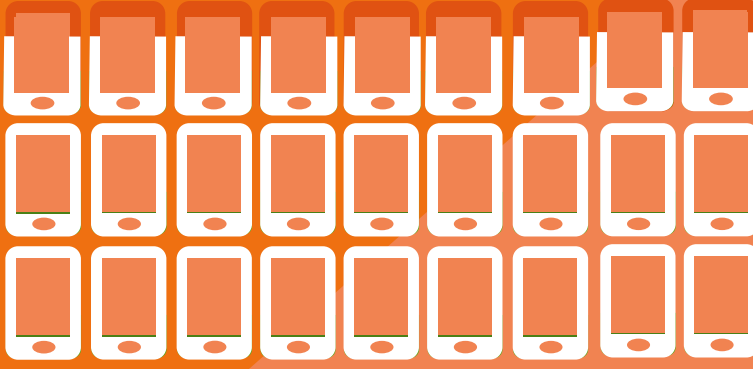
2015-1

2014-4

2015-1

Mobil ARPU

38.06€ 2014-4

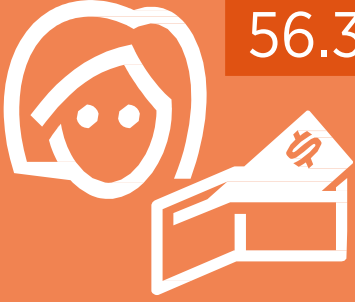
33.33€ 2015-1

57.69€ 2015-1

56.31€ 2014-4

Sabit ARPU

Genişbant İnternet ARPU

37.79€ 2014-4

35.01€ 2015-1

Elektronik Haberleşme Sektörü İstihdam Rakamları

2014-4

2015-1

942 İSTİHDAM

982 İSTİHDAM

Kim, Nerede Çalışıyor?

%30

Mobil Haberleşme

%43

Sabit Haberleşme

%27

İnternet
Servis Sağlayıcılar

Detaylı Veriler

2015 yılı birinci çeyrek sonu itibarıyla ülkemizdeki elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren 36 elektronik haberleşme sağlayıcısı işletme bulunmaktadır. İlgili dönemde mobil şebeke elektronik haberleşme sağlayıcıları ve KKTC Telekomünikasyon Dairesi (Telekomünikasyon Dairesi) net satış gelirleri yaklaşık 69.21 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. Diğer haberleşme sağlayıcılar olarak adlandırılabilir olan internet servis sağlayıcılarının net satış gelirleri 2015 yılı birinci çeyrekte yaklaşık 4.45 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

SEKTÖR BAZINDA GELİRLER

Mobil haberleşme sağlayıcıların, sabit haberleşme sağlayıcısının ve internet servis sağlayıcılarının 2011 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine Tablo 1'de yer verilmektedir. 2014 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %28.8'lik artışla 302 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

NET SATIŞ (₺)	2011	2012	2013	2014
MOBİL HABERLEŞME SAĞLAYICILAR	169,103,924	176,352,726	185,811,762	219,092,710
SABİT HABERLEŞME SAĞLAYICI	33,976,399	37,496,778	37,496,778	67,281,209
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI	8,407,215	8,669,816	11,466,346	16,090,333
TOPLAM	211,487,538	222,519,321	234,774,887	302,464,252

Tablo 1

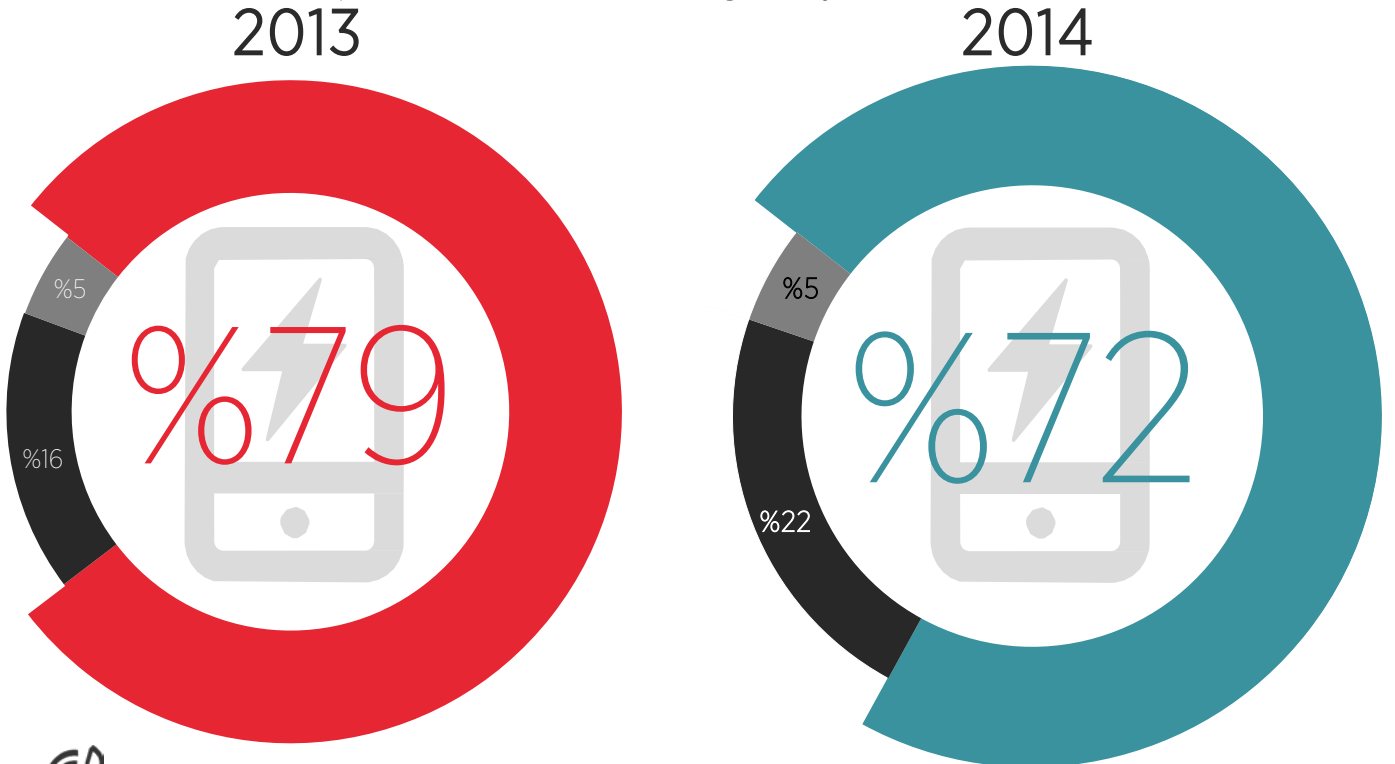
Şekil I'de 2013 ve 2014 yılında elde edilen toplam gelirin sektörler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. Buna göre mobil şebekede faaliyet gösteren haberleşme sağlayıcılar, 2014 yılında 219 Milyon ₺, sabit haberleşme sağlayıcı yaklaşık 67 Milyon ₺ ve sabit genişbant haberleşme sağlayıcıları yaklaşık 16 Milyon ₺ gelir elde etmişlerdir.

2014 yılında elde edilen toplam gelirlerin yaklaşık %72'sini mobil haberleşme sağlayıcılar, %22'sini sabit haberleşme sağlayıcı ve %5'ini İnternet servis sağlayıcıları elde etmiştir. Bir önceki yılın (2013) verilerine bakıldığında ise, elde edilen toplam gelirlerin %79'unu mobil haberleşme sağlayıcılar, %16'sını sabit haberleşme sağlayıcı ve %4.7'sini İnternet servis sağlayıcıları elde etmiştir.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, %

KKTC TELEFON DAİRESİ

İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI

Şekil I

Mobil Haberleşme Sektörü

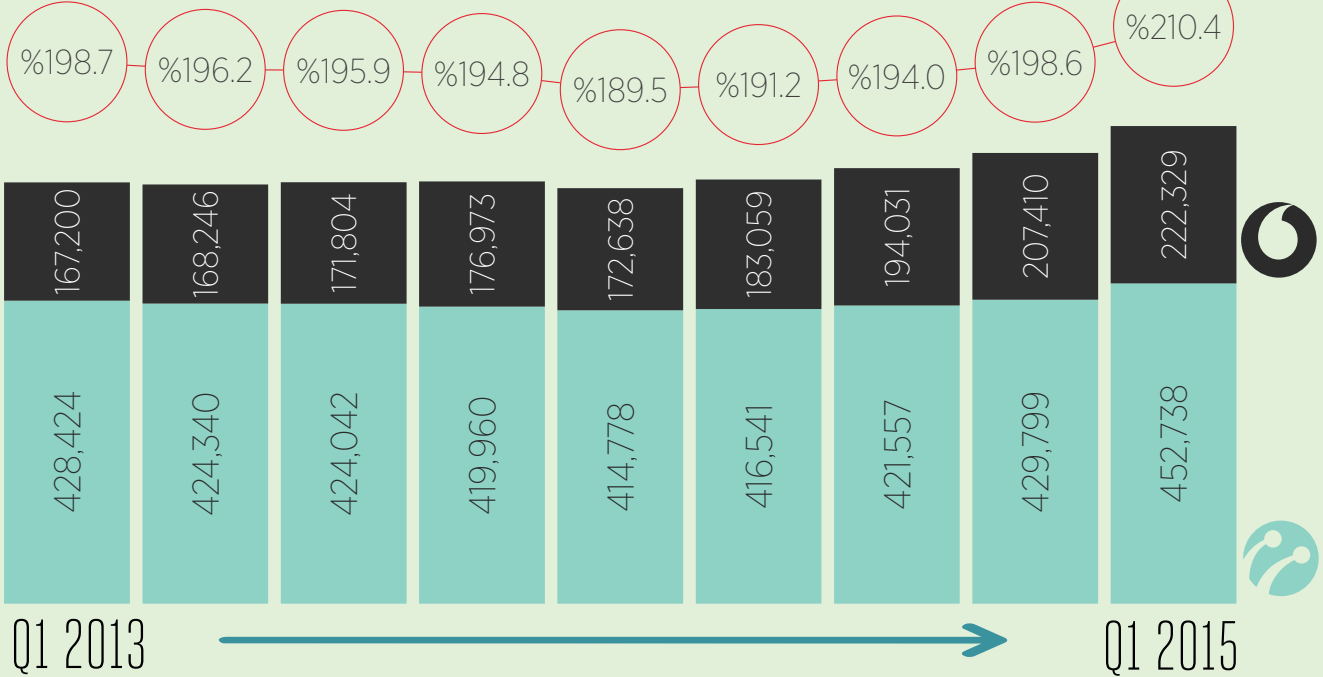
2015 Mart sonu itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %210 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 675,067 mobil abone bulunmaktadır. Mobil haberleşme sektöründe yetkili olan iki haberleşme sağlayıcı bulunmakta olup, bunlar Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. (KKTCELL -) ve Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim -) şirketleridir. 2015 yılı birinci çeyrek dönemi itibarıyla kayıtlı abone sayısına göre KKTCELL'in %67.07, Telsim'in ise %32.93 pazar paylarına sahip oldukları görülmektedir.

ABONE SAYISI VE PENETRASYON

2015 yılı birinci çeyrek itibarıyla ülkemizde yaklaşık %210¹ penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 675,067 kayıtlı mobil abone ve 514,213 aktif abone bulunmaktadır. (Şekil A)

Kaynak: BTHK & Devlet Planlama Örgütü

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında Abone Sayıları²

Şekil A

¹ KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus DPÖ tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 DPÖ Projeksiyonu: 306,368 & 2014 DPÖ Projeksiyonu: 320,884)

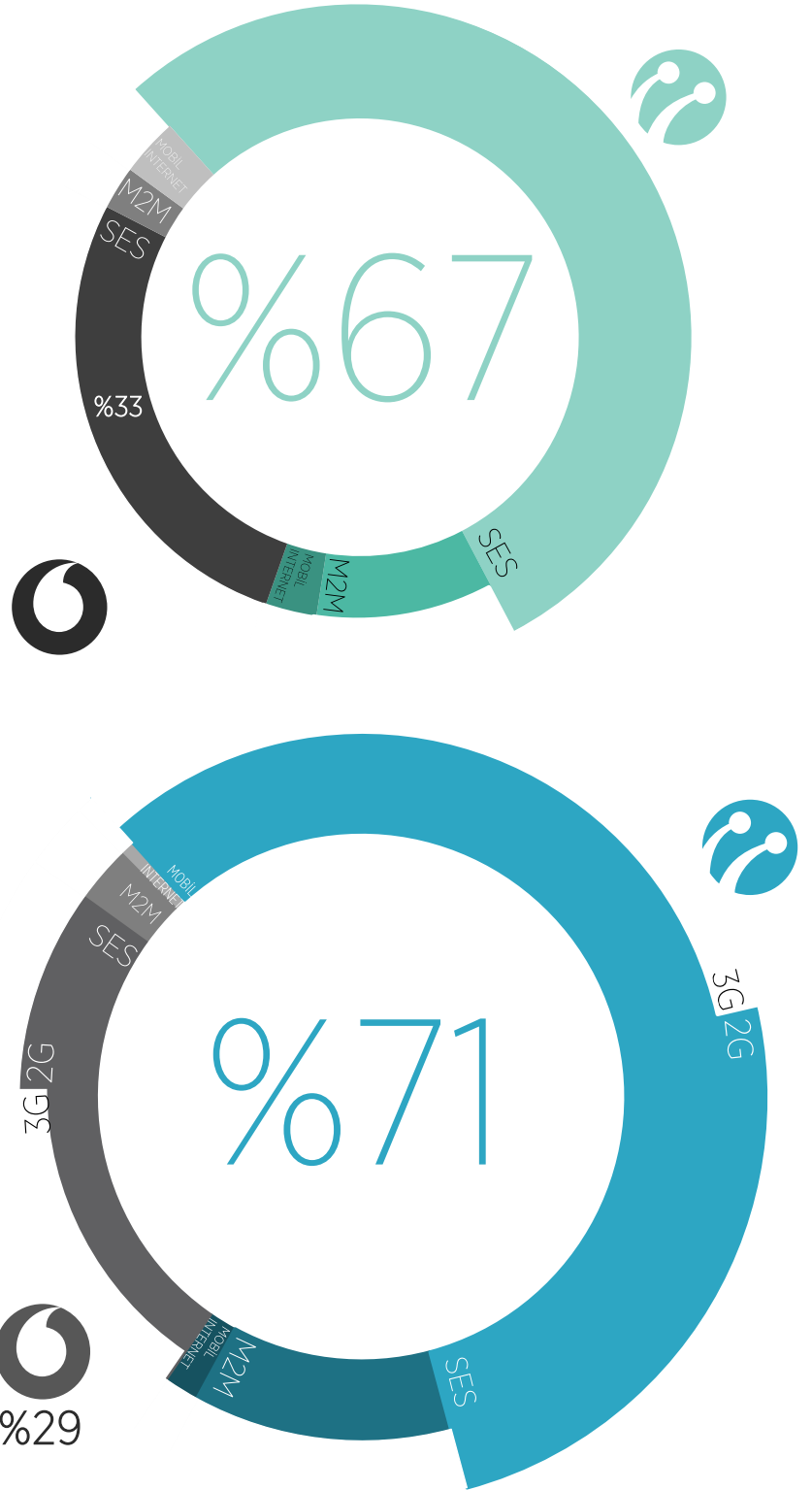
² Raporda kullanılan logolar Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd. ve Vodafone Mobile Operations Ltd.'nin tescilli markalarıdır.

Mobil haberleşme sağlayıcı bazında, haberleşme sağlayıcıların üç aylık dönemler itibarıyla toplam kayıtlı abone sayıları önceki sayfada yer alan şekilde verilmektedir. 2015 yılının birinci çeyreğinde, önceki üç aylık döneme kıyasla kayıtlı abone sayıları bakımından KKTCELL'de %5.3 artış, Telsim'de ise %7.2 artış yaşanmıştır.

Şekil B'da, mobil kayıtlı abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 675,062 kayıtlı abonenin 452,738 tanesi KKTCELL şebekesinde kayıtlı bulunmakta olup, buna göre ilgili haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık olarak %67'ye denk gelmektedir. Kayıtlı abonelerin 222,329 tanesi ise Telsim şebekesinde olup, haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık %33 olarak izlenmektedir.

Yine aynı şekilde, aktif mobil abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Şekilde de görülebileceği üzere, 514,213 aktif abonenin 366,488 tanesi KKTCELL şebekesinde kayıtlı bulunmaktadır. Aktif abonelerin 147,725 tanesi ise Telsim şebekesinde kayıtlı oldukları izlenmektedir.

Mobil Abone Dağılımı (Kayıtlı - Üst & Aktif - Alt)

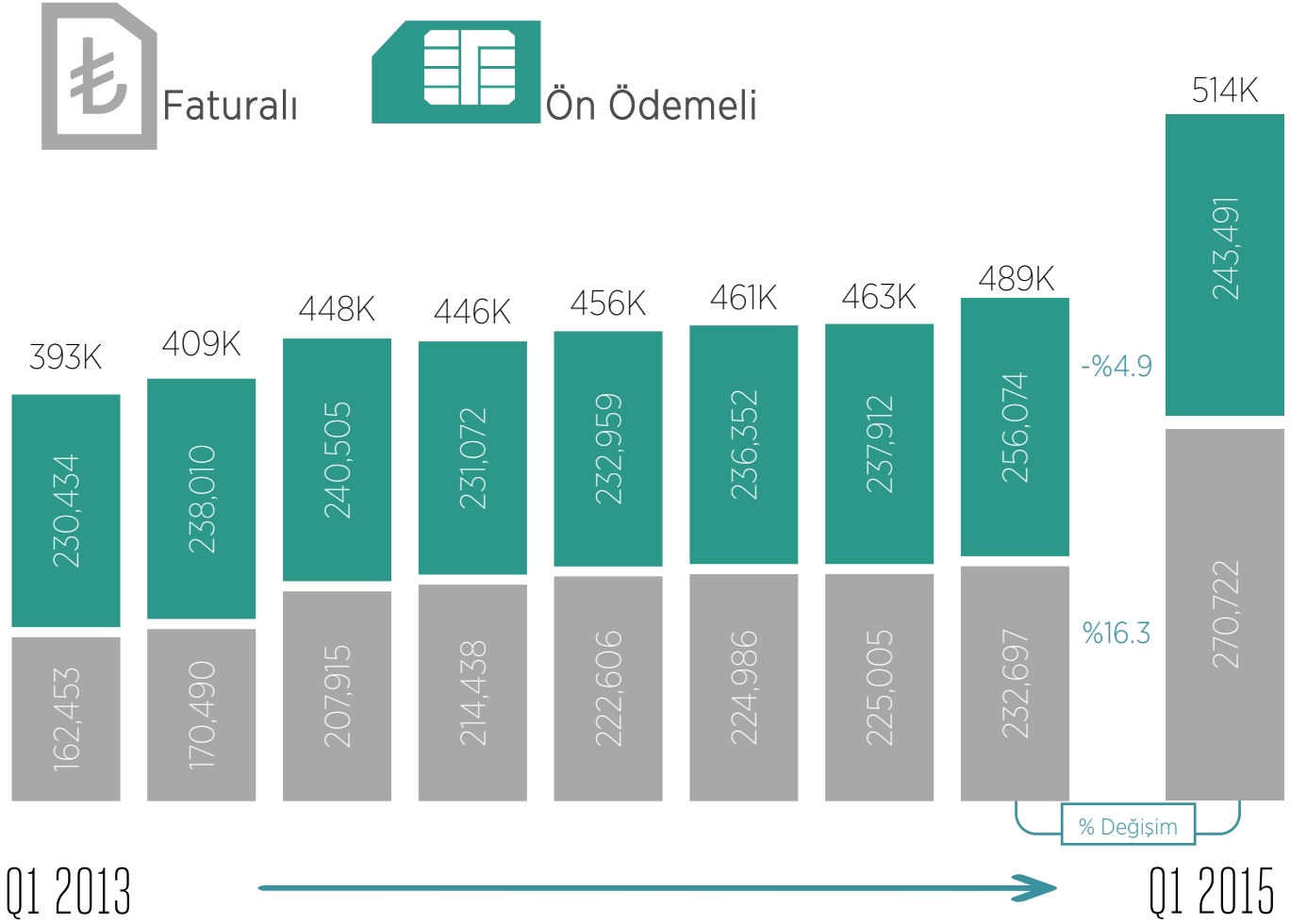
Şekil B

Şekil C'de ülkemizdeki faturalı-ön ödemeli ayrımında mobil abone sayılarına yer verilmektedir. 2015 yılı birinci çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil abone sayısı 243,491, faturalı mobil abone sayısı ise 270,722 olarak gerçekleşmiştir³. Ön ödemeli kullanıcıların sayısı, 2015 yılının ilk çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %4.9 oranında azalırken, faturalı abonelerin sayısı ise %16.3 oranında artış göstermiştir.

Toplam mobil kullanıcı sayılarına bakıldığında, mobil abonelerin yaklaşık %47.4'ünü ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %47.6'dan %52.6'ya yükseldiği görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Ön Ödemeli Ve Faturalı Mobil Aboneler, Bin (K)

Şekil C

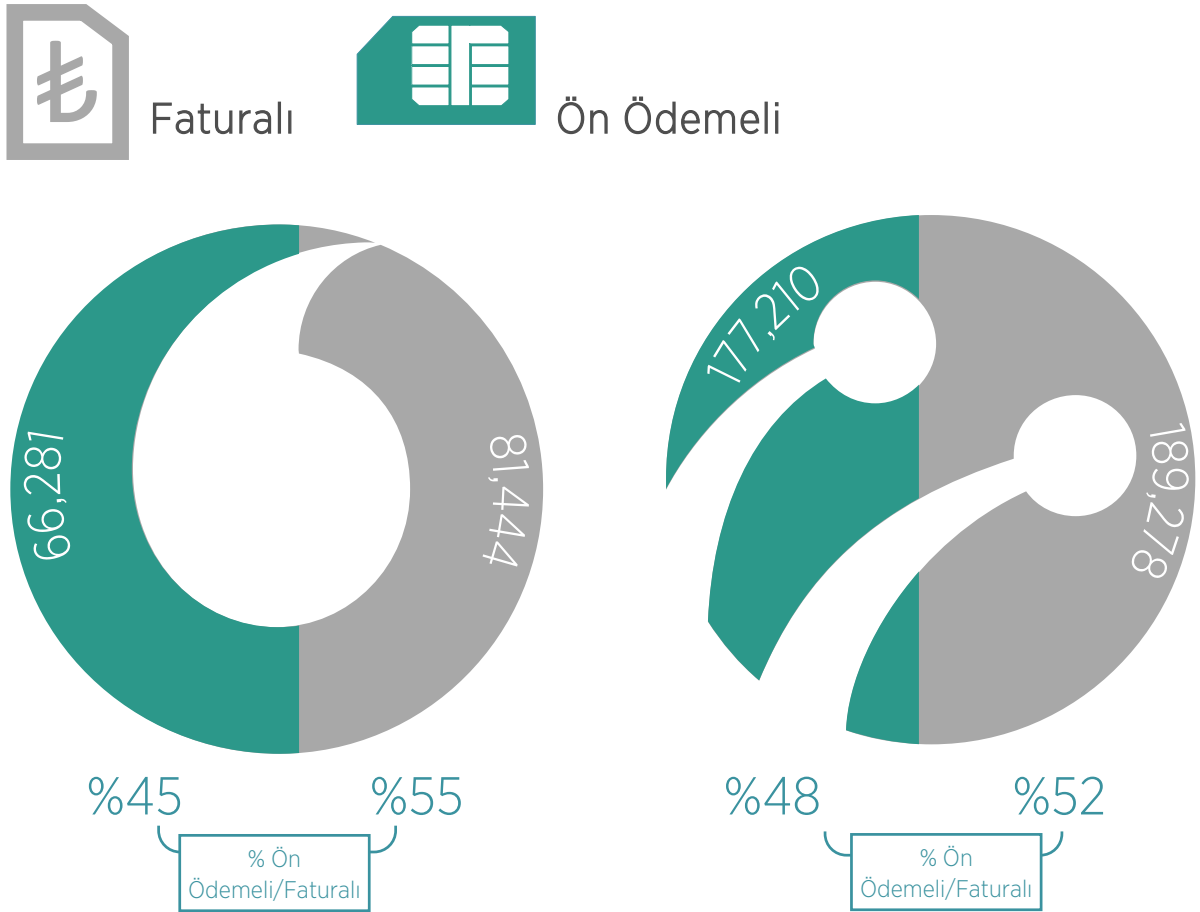
³ Faturalı/Faturasız abone oranları, aktif abone sayıları temel alınarak hesaplanmaktadır.

Alt görselde ise, (Şekil D) ülkemizdeki mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli/faturalı dağılımları görülmektedir⁴. Oransal olarak en fazla faturalı aboneye Telsim'in sahip olduğu ve abonelerinin %55'inin faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Telsim'i %52 ile KKTCELL takip etmektedir.

Ön ödemeli abonelere bakıldığında ise, Telsim şebekesine kayıtlı ön ödemeli abonelerin %45 oranında olduğu, KKTCELL şebekesine kayıtlı ön ödemeli abone oranının ise %48 olduğu görülmektedir. Bir önceki döneme bakıldığında, KKTCELL faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %15.1 oranında, Telsim faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %5.3 oranında arttığı görülmektedir. Aynı dönemde, KKTCELL ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %1.1 oranında arttığı, Telsim ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %18 oranında azaldığı görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Ön Ödemeli Ve Faturalı Oranları, 2015 - 1. Çeyrek

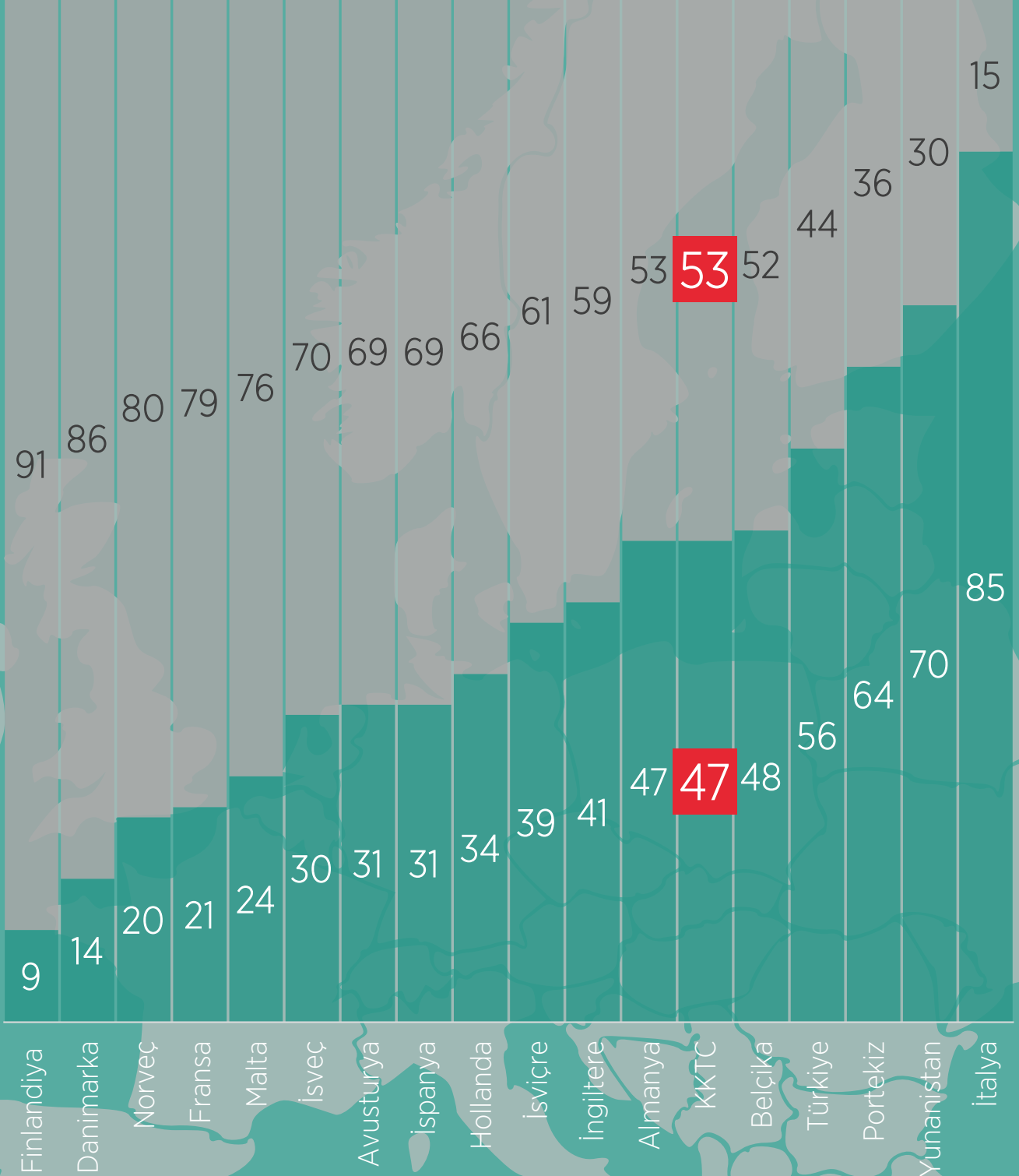
Şekil D

⁴ Mobil haberleşme sağlayıcıların, faturalı/faturasız abone oranları, aktif abone sayıları temel alınarak hesaplanmaktadır.

Şekil E'de bazı Avrupa ülkeleri ve ülkemizdeki ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Avrupa ülkelerinde ortalama ön ödemeli/faturalı abone oranı %40/%60 seviyelerinde iken ülkemizdeki ön ödemeli/faturalı oranı %47/%53 civarındadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence

Bazı Avrupa Ülkeleri Ve Ülkemizdeki Ön Ödemeli/ Faturalı Abone Oranları, %

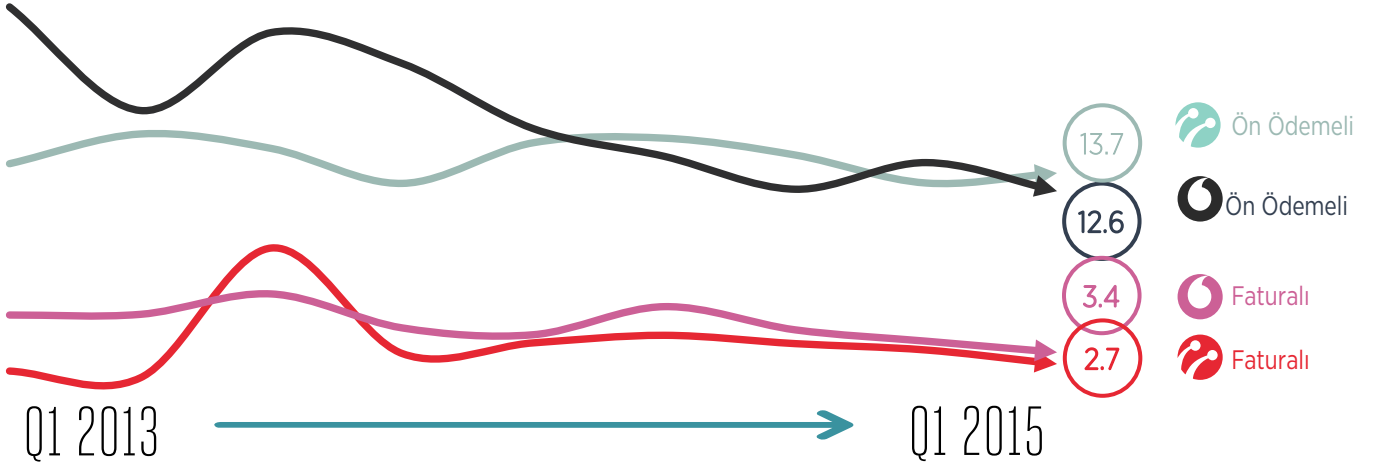

Şekil E

Şekil F'de 2015 yılının ilk çeyreğini de kapsayacak şekilde 2013 yılının başından günümüze kadar gerçekleşen mobil haberleşme sağlayıcıların abone kayıp oranlarına⁵ yer verilmektedir. Abone kayıp oranı farklı tarifeler, hizmet çeşitliliği ve hizmet kalitesi açısından yoğun rekabet yaşanan mobil telekomünikasyon hizmetleri sektöründe yaygın olarak kullanılan bir göstergedir. İlgili dönem itibarıyla KKTCELL ve Telsim'in abone kayıp oranları faturalı hatlarda sırasıyla %2.69 ve %3.36, ön ödemeli hatlarda ise sırasıyla %13.66 ve %12.62 olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %⁶

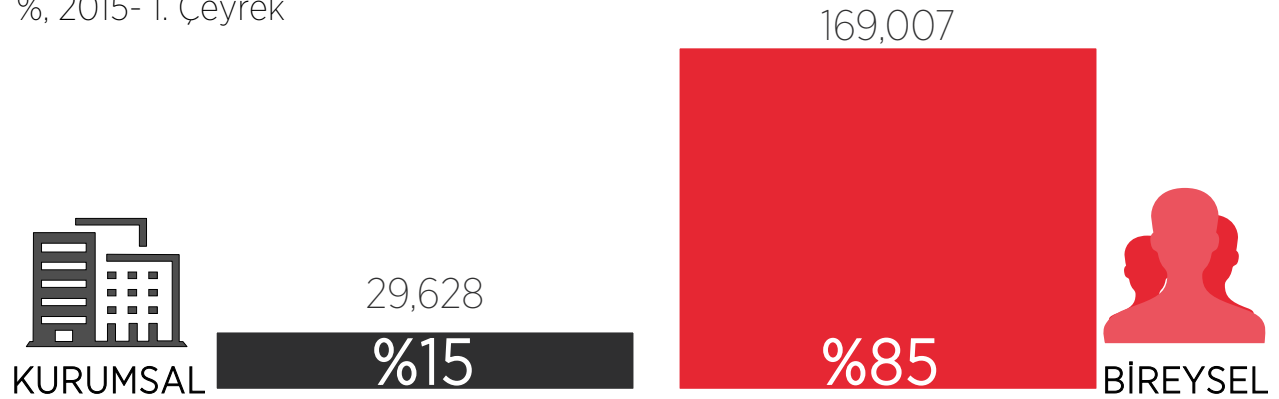
Şekil F

Şekil G'de mobil haberleşme sağlayıcıların abone portföyü içerisinde yer alan faturalı abonelerin bireysel /kurumsal (kurumsal abonelik sözleşme imzalayan) ayrımı incelenmektedir. Toplam faturalı aktif mobil abonelerin yaklaşık %85'i bireysel, %15'i ise kurumsaldır.

Kaynak: BTHK

Faturalı Mobil Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı⁷,

%, 2015- 1. Çeyrek

Şekil G

⁵ Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcılar tarafından kaybedilen müşterilerin miktarını ölçmek için kullanılan bir orandır. Abone kayıp oranı belli bir dönemde haberleşme sağlayıcıdan aldığı hizmeti sona erdiren abonelerin sayısının o dönemdeki mevcut ortalama abone sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Özellikle abone kitlesine sahip sektörler için kullanılan bir ölçüttür. Genellikle yıllık, çeyrek ve aylık olarak hesaplanmaktadır. Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcıların tüm abone kitlesi için bilgi veren bir ölçüttür.

⁶ Telsim tarafından kullanılan hesaplama yöntemi 2014 2. Çeyrekte değişmiştir, buna bağlı olarak haberleşme sağlayıcı verilerini geriye dönük olarak güncellemiştir.

⁷ Bu dönemde bireysel-kurumsal abone ayrımı aktif faturalı hatlar kullanılarak yapılmıştır. Kurumsal abonelerin kapsamına, Araç Takip, Telemetri, POS cihazları ve El Terminaleri dâhil edilmemiştir.

MOBİL TRAFİK HACMİ

2015 yılının ilk çeyreğinde toplam mobil trafik hacmi 267.5 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılının birinci dönemine ait trafik bilgileri, bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %4.1 oranında azaldığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %0.9 oranında arttığı görülmektedir. Elektronik haberleşme sağlayıcı bazında

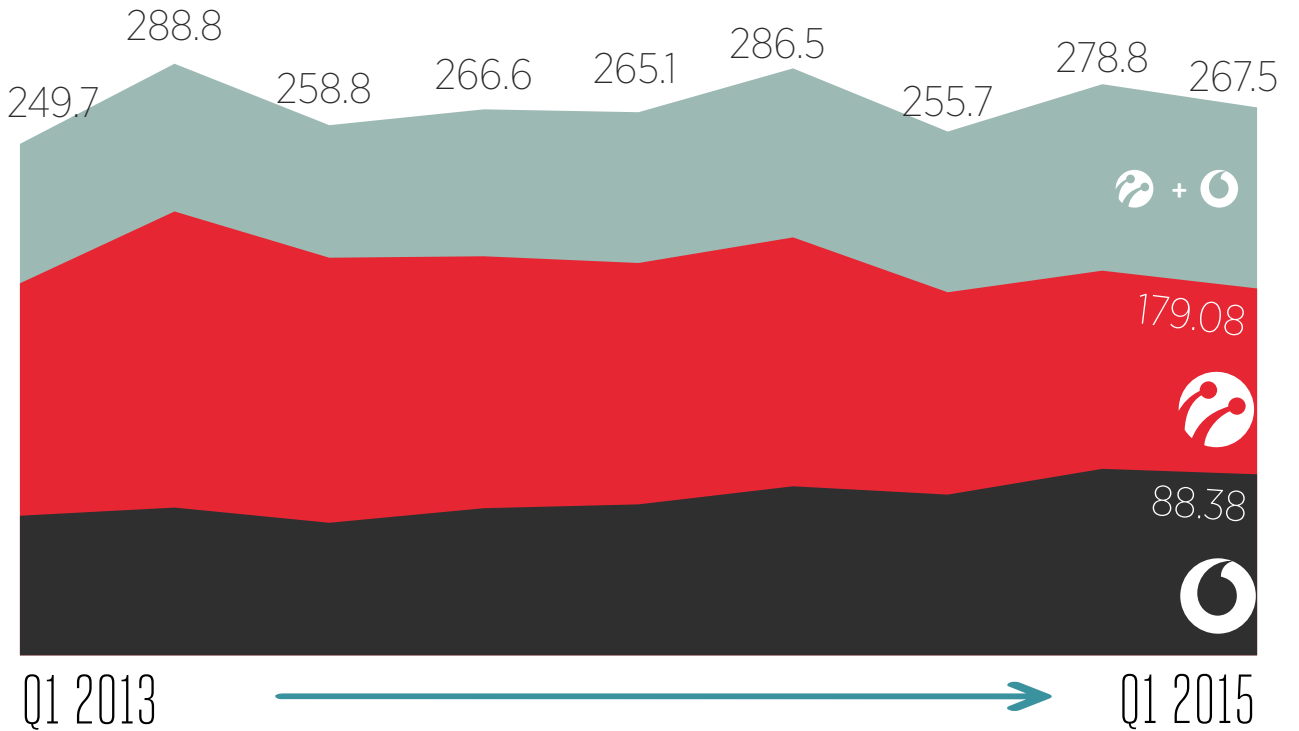

2015 yılının birinci dönemine ait trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %4.1 oranında azaldığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %0.9 oranında artış olduğu görülmektedir.

incelendiğinde ise bir önceki döneme göre KKTCELL'in trafiğinin %4.6 oranında azaldığı, Telsim'in trafiğinin ise %2.9 oranında azaldığı görülmektedir. Geçen senenin aynı dönemine göre kıyaslandığında KKTCELL'in trafik hacminde %6.5 azalma, Telsim'in trafik hacminde ise %20 artış olduğu görülmektedir. Mobil trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil H'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcıların Dönemlere Göre Toplam (Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafikleri, Milyon Dakika

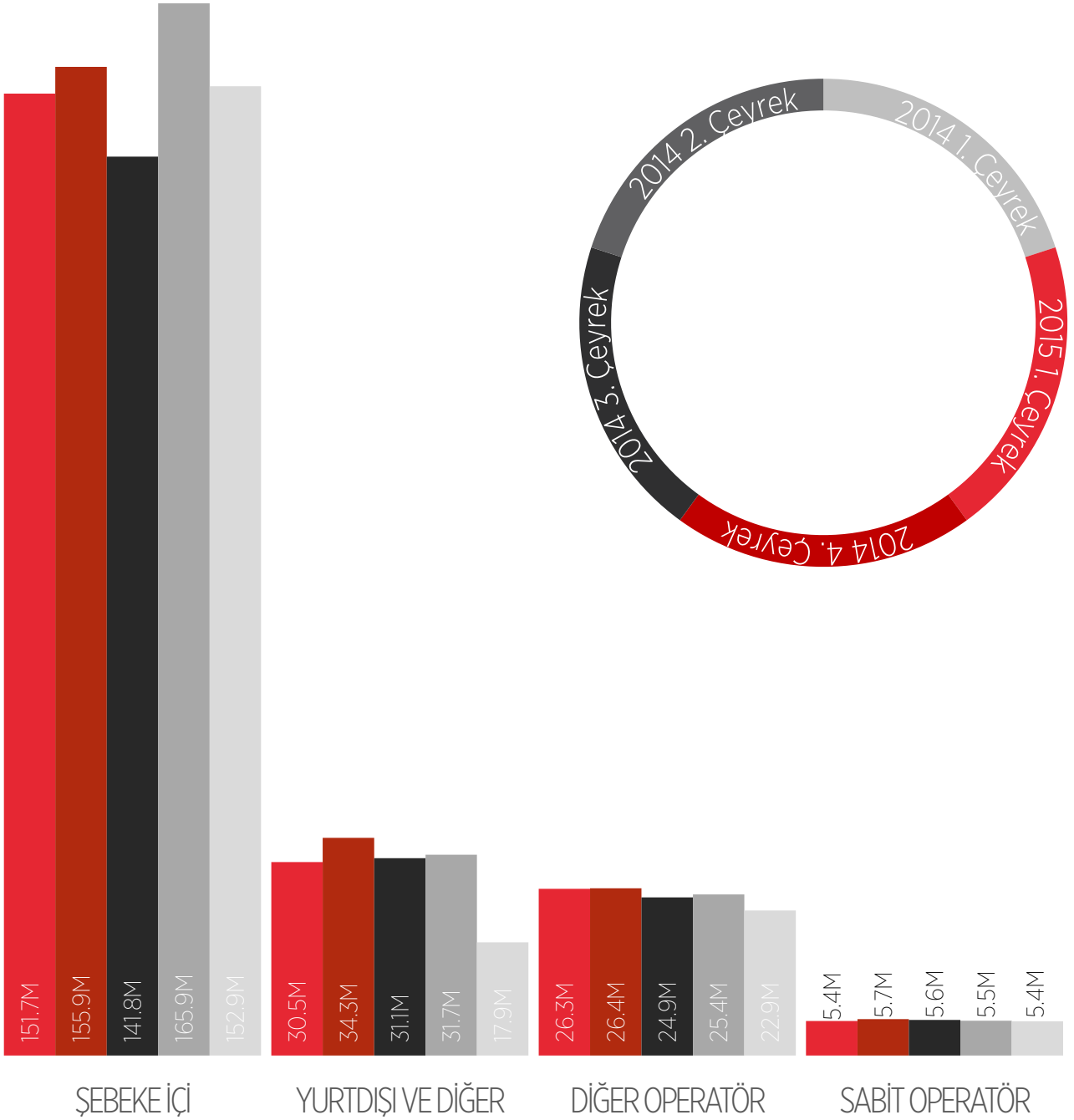

Şekil H

Şekil J'de mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. Raporlama döneminde, şekilde de görüleceği üzere, söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%70.9) mobil haberleşme sağlayıcıların kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik oluşturmaktadır. Mobil haberleşme sağlayıcılardan diğer operatöre doğru giden trafik ise toplam trafiğin %12.3'ünü oluşturmaktadır. Toplam mobil şebeke içi trafik miktarı, 2015 yılının birinci çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %2.7 oranında azalarak 151.7 Milyon dakika, karşı mobil operatöre doğru trafik miktarı ise %0.4 oranında azalarak yaklaşık 26.3 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Trafik Dağılımı, Giden/Originating Milyon Dakika (M)

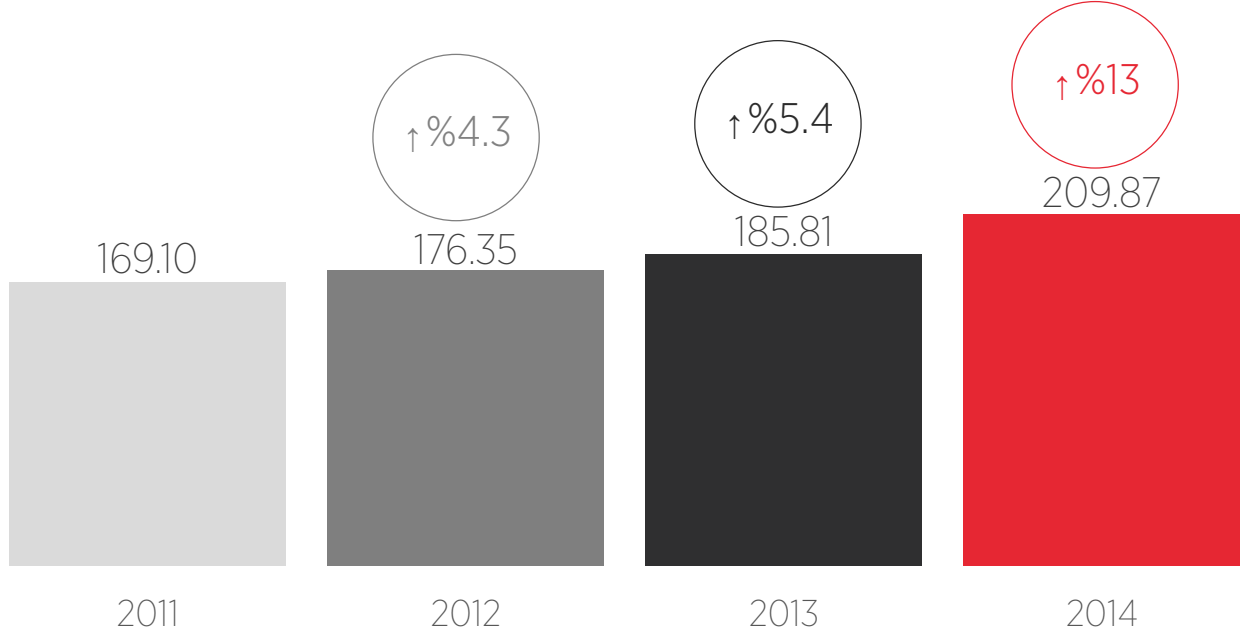
Şekil J

MOBİL GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil K) 2011 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. Yıllar itibarıyla artış eğiliminde olan mobil gelirler 2012 yılında 176.35 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken 2013 yılında bir önceki yıla göre %5.4 oranında artış göstererek 185.81 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2014 yılına bakıldığında mobil gelirler 209.87 Milyon ₺'ye ulaşmış ve bir önceki yıla kıyasla %13 oranında artış göstermiştir.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyon ₺

Şekil K

Çeyrek verilerine bakılacak olursa (Tablo 2), ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcıların dönemsel net satış gelirleri aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Geçen Döneme Ve Geçen Yılın Aynı Dönemine Kıyasla Net Gelirler, ₺

	2015 - 1	2014 - 4	2014 - 1
ABONELİK	928,915	1,104,654	1,073,297
SES	25,085,775	28,479,208	26,863,565
İNTERNET	8,979,839	9,209,510	6,921,784
DATA (M2M)	418,852	245,481	526,341
ARABAĞLANTI	4,288,081	5,415,847	5,284,641
ROAMING	4,276,195	4,996,511	2,970,143
KATMA DEĞERLİ SERVİSLER	1,329,244	1,810,497	1,800,999
SMS/MMS	2,786,191	2,888,407	2,544,182
DİĞER GELİRLER	4,332,236	3,026,618	1,073,297
TOPLAM GELİR	52,425,328	57,176,736	47,984,956

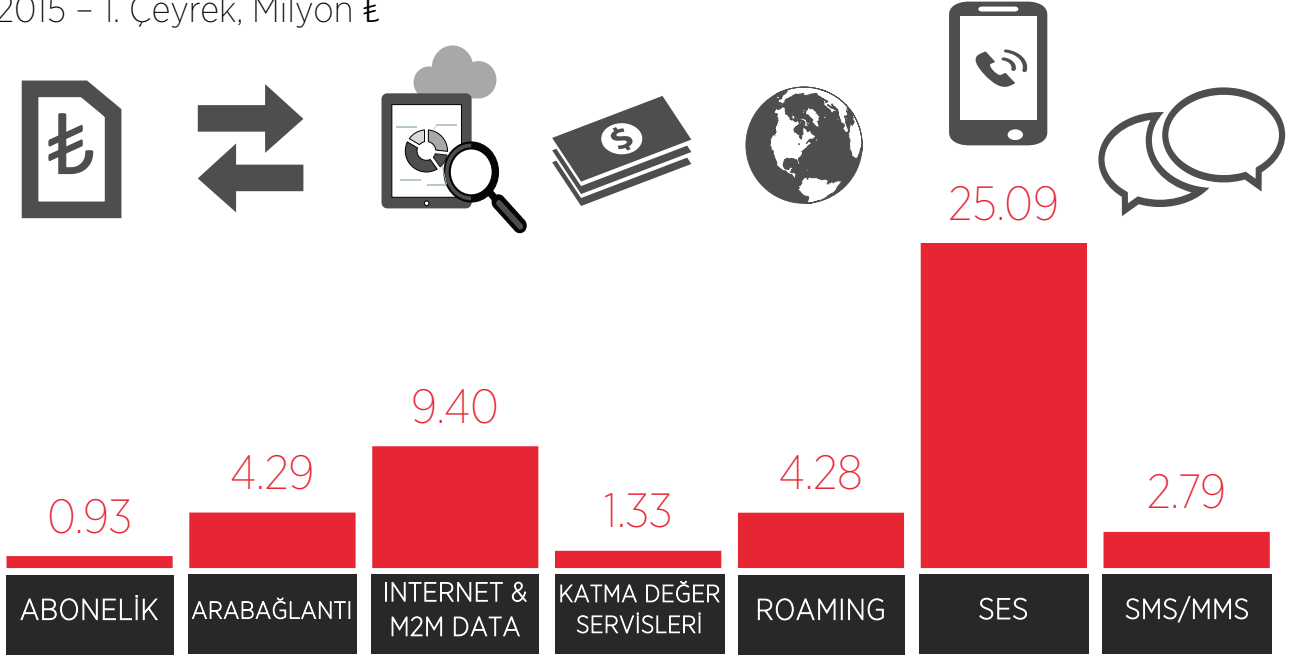
Tablo 2

Buna göre, mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2015 birinci çeyrek) net satış gelirleri bir önceki çeyreğe (2014 dördüncü çeyrek) göre %8.3 azalarak 52,425,328 ₺ olarak gerçekleşmiştir. Mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2015 birinci çeyrek) net satış gelirleri bir önceki yılın aynı çeyreğiyle (47,984,956.11 ₺ - 2014 birinci çeyrek) kıyaslandığında ise %9.3 büyümeye gerçekleştiği görülmektedir. Aşağıdaki Şekil L'de 2014 yılı dördüncü ve 2015 yılı birinci çeyrek itibarıyla mobil haberleşme sağlayıcıların gelir dağılımı gösterilmektedir.

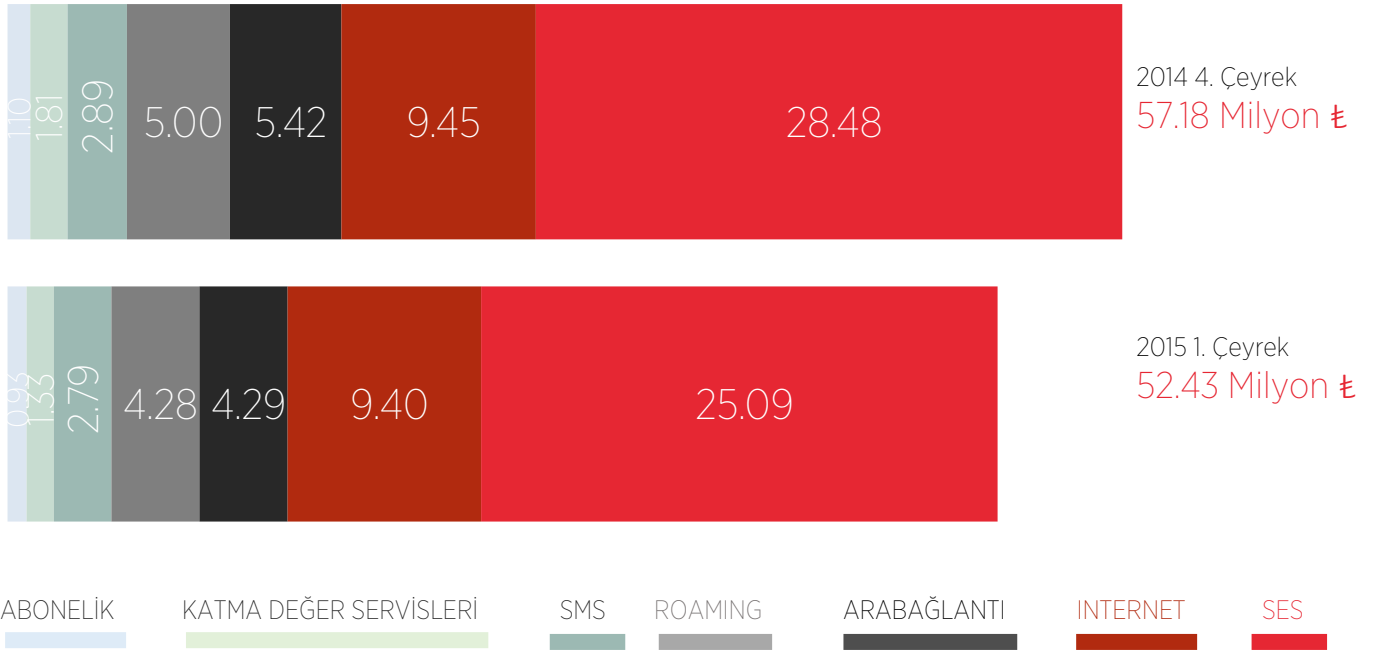
Kaynak: BTHK

Gelir Dağılımı,

2015 - 1. Çeyrek, Milyon ₺

2014 - 4. Çeyrek & 2015 - 1. Çeyrek, Milyon ₺

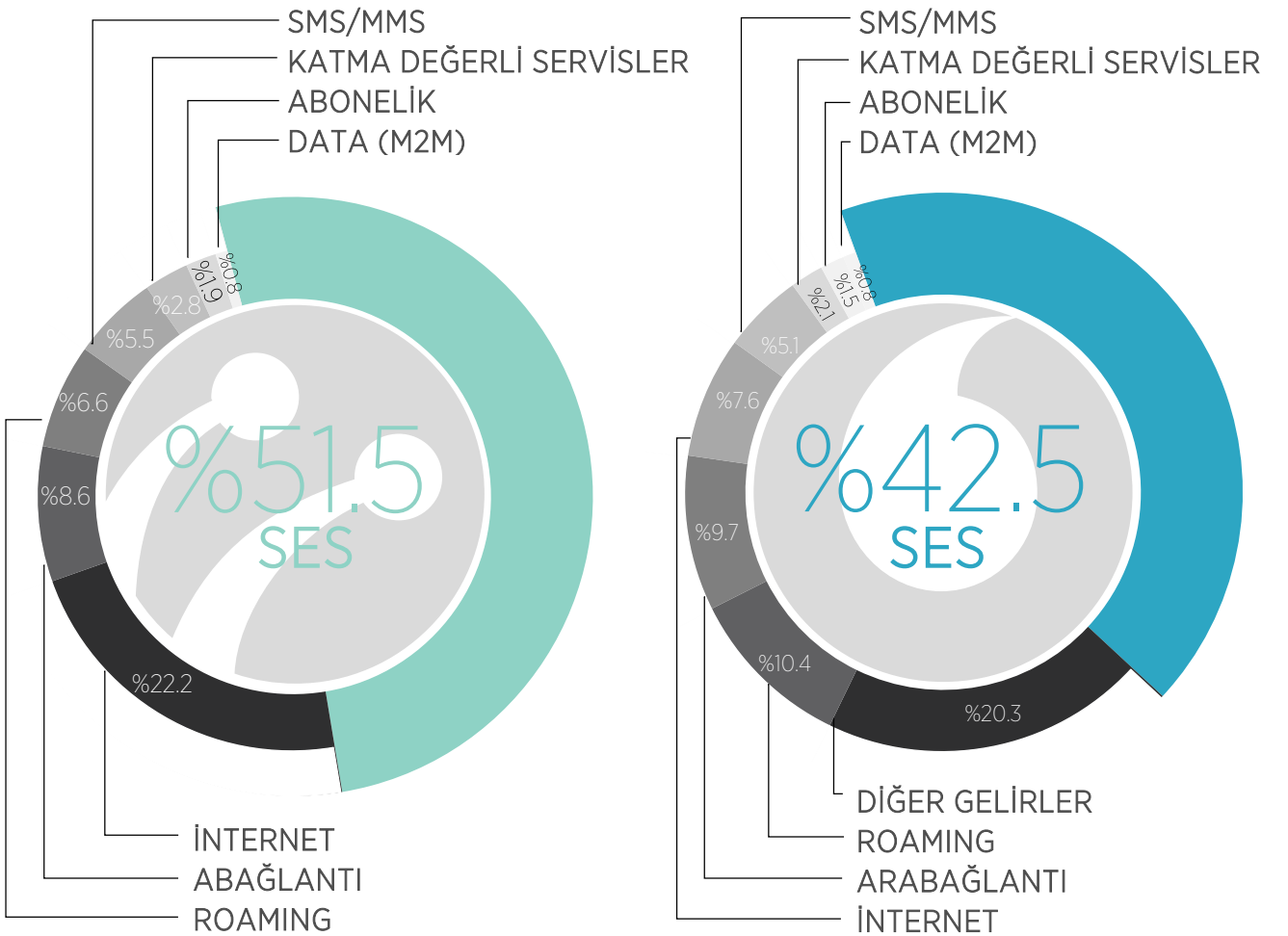
Şekil L

Şekil M'de her bir mobil haberleşme sağlayıcısının 2015 yılı birinci çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. Konuşma gelirleri KKTCELL'in gelirlerinin %51.6'sını ve Telsim'in gelirlerinin %42.5'ini oluşturmaktadır. İnternet ve M2M Data gelirleri KKTCELL'in gelirlerinin %23'ünü ve Telsim'in gelirlerinin %8.5'ini oluşturmaktadır. Ara bağlantı gelirleri ise KKTCELL ve Telsim'de sırası ile %8.6 ve %9.7'lik paya sahiptir.

Konuşma gelirleri KKTCELL'in gelirlerinin %51.6'sını ve Telsim'in gelirlerinin %42.5'ini oluşturmaktadır. SMS+MMS gelirleri KKTCELL'in gelirlerinin %5.5'ini ve Telsim'in gelirlerinin %5.1'ini oluşturmaktadır. İnternet ve Data gelirleri ise KKTCELL'de %23 ve Telsim'de %8.5'lik paya sahiptir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Gelir Dağılımı, 2015 - 1. Çeyrek

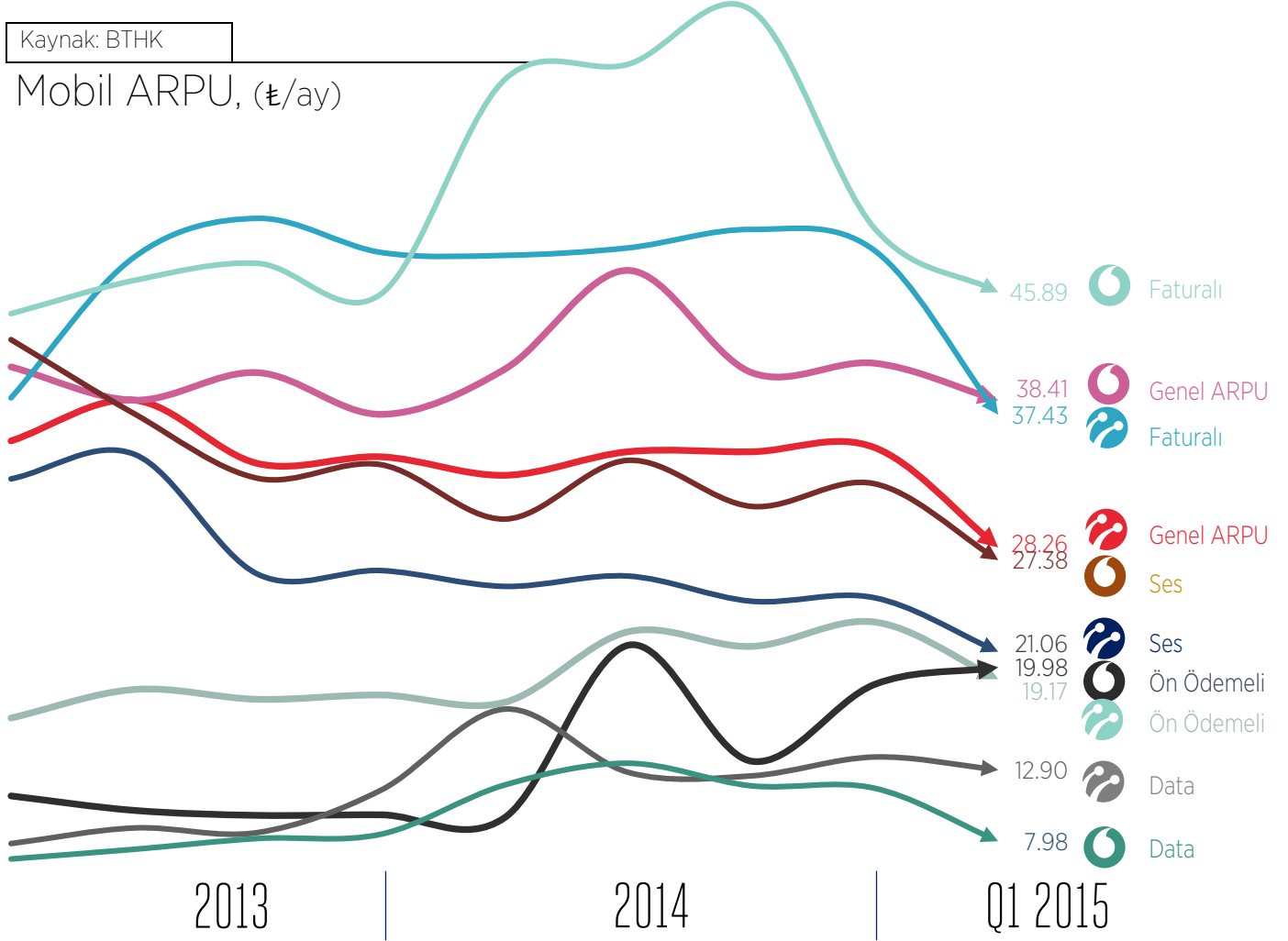
Şekil M

ABONE BAŞINA VE ÇAĞRI BAŞINA AYLIK GELİR

Şekil N'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılından itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2015 yılı birinci çeyreği itibarıyla KKTCELL için aylık kullanıcı başına ortalama gelir 28.26 ₺ ve Telsim için 38.41 ₺'dir⁸.

Kaynak: BTHK

Mobil ARPU, (₺/ay)

Şekil N

Aynı şekilde 2015 yılı birinci çeyrek dönemi için mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli, faturalı ARPU ve ses & Data ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde 2015 yılı birinci çeyreği itibarıyla KKTCELL'in ön ödemeli ARPU'sunun 19.17 ₺ ve Telsim'in 19.98 ₺ olduğu görülmektedir. Faturalı ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte KKTCELL'in faturalı ARPU'sunun 37.43 ₺ ve Telsim'in 45.89 ₺ olduğu görülmektedir. Ses ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte KKTCELL'in ses⁹ ARPU'sunun 21.06 ₺ ve Telsim'in 27.38 ₺ olduğu görülmektedir. Son olarak, Data ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte KKTCELL'in Data ARPU'sunun 12.90 ₺ ve Telsim'in 7.98 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

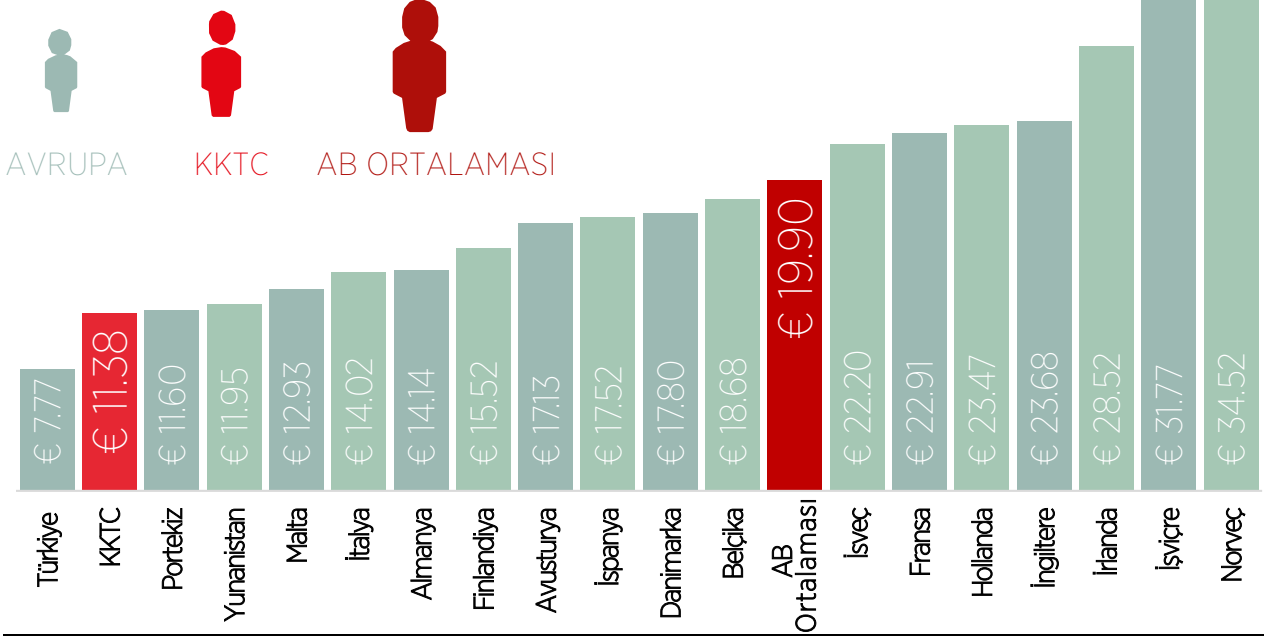
⁸ Toplam ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Dönem Sonu Aktif Abone Sayısı (Toplam gelire, taahhüt karşılığı satılan cihazlardan elde edilen gelirler dâhil edilmemiştir.)

⁹ Ses ARPU: Toplam Ses Geliri / Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam İnternet Geliri / Toplam İnternet Kullanıcı Sayısı

Şekil O'da Avrupa ülkeleri ile ülkemizin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU¹⁰ €19.90 (Eylül 2014) seviyelerinde iken ülkemizde 2015 yılı birinci çeyrek için ise €11.38¹¹ seviyelerindedir.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC Ve AB'de Mobil ARPU, Ortalama, 2015 1. Çeyrek €

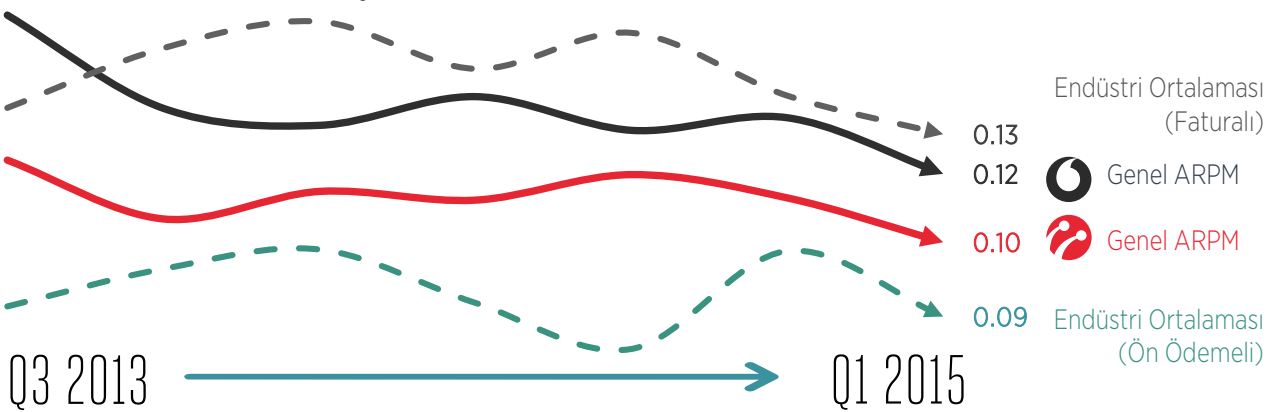

Şekil O

Şekil P'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren üç aylık ortalama ARPM rakamlarına yer verilmektedir. 2015 yılının birinci çeyreğinde KKTCELL için dakika başına aylık gelir 0.10 ₺ ve Telsim için 0.12 ₺'dir. Aynı şekilde, faturalı ve ön ödemeli ARPM endüstri ortalamaları da verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil ARPM, (₺/ay)

Şekil P

ARPM AVERAGE REVENUE PER MINUTE
ARPM DAKİKA BAŞINA ORTALAMA GELİR

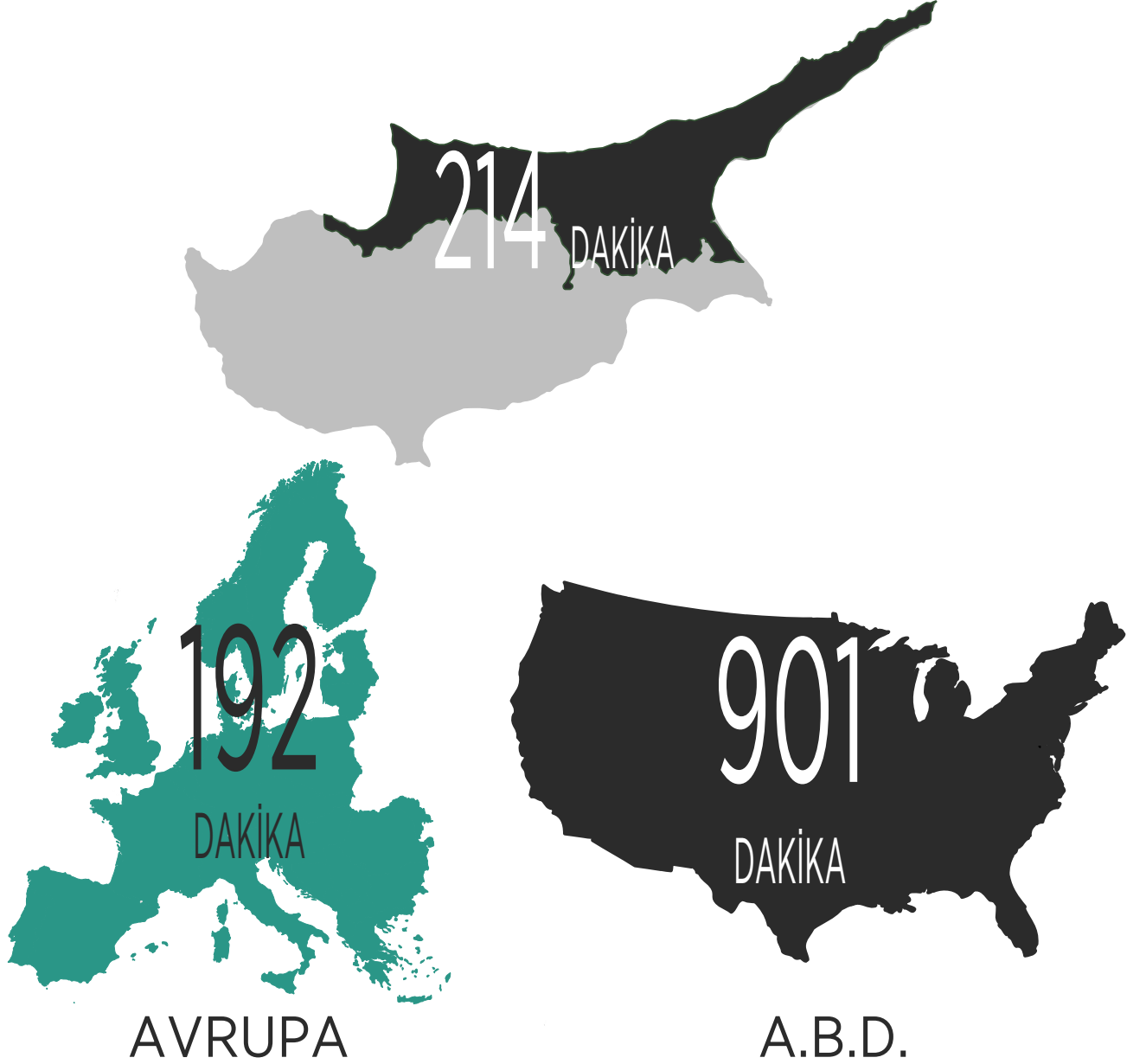
¹⁰ Malta dışında Avrupa ülkeleri için Wireless Intelligence 2014-3. çeyrek verileri, Türkiye ve Malta için 2014-4. çeyrek verisi kullanılmıştır.

¹¹ Türk Lirası-Euro kuru olarak KKTC Merkez Bankası efektif döviz kuru kullanılmıştır (1 Euro = 2.9298 ₺ - 29 Nisan 2015)

AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)

MoU¹² terimi 'Minutes of Usage' yani abone başına aylık ortalama dakika kullanımı, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir gösterge olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Aşağıdaki şekilde ülkemiz, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletlerinde gerçekleşen ortalama aylık MoU rakamları paylaşılmaktadır. (Şekil R)

Kaynak: GSMA Mobile Economy 2014 & Wireless Intelligence

Şekil R

MOU MINUTES OF USAGE

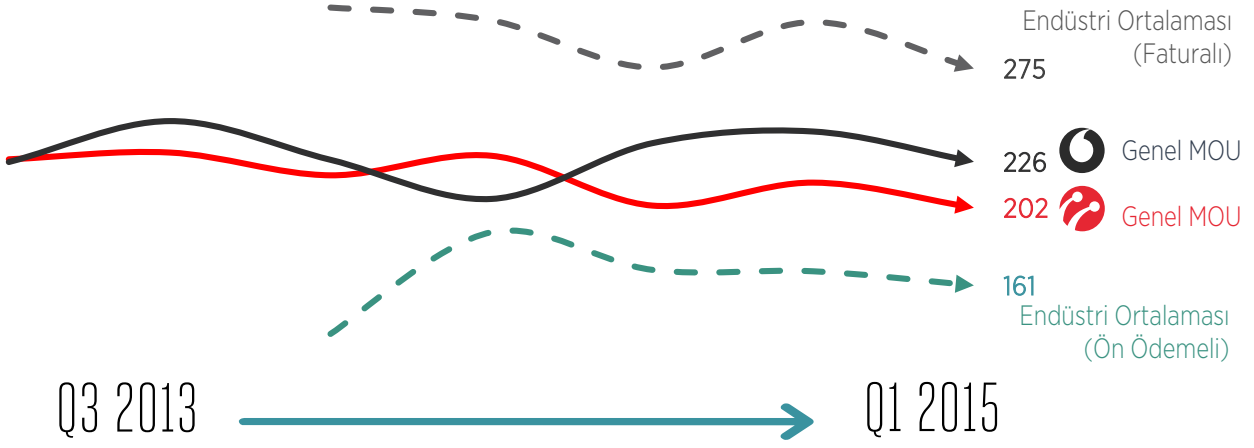
MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

¹² MoU değerleri aktif kullanıcıların görüşme süresi ortalamasını dakika olarak veren bir değer olduğu için değerler toplam hat sayısından ses hizmetine açık olmayan mobil hatlar (M2M hatları ve mobil bilgisayardan internet hatları gibi yalnızca veri iletmek amaçlı kullanılan hatlar) düşülerek hesaplanmaktadır.

Şekil S'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren gerçekleşen çeyreklik MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. 2015 yılı birinci çeyrek itibarıyla KKTCELL'in MoU değeri 202 dakika ve Telsim'in ise 226 dakika olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay

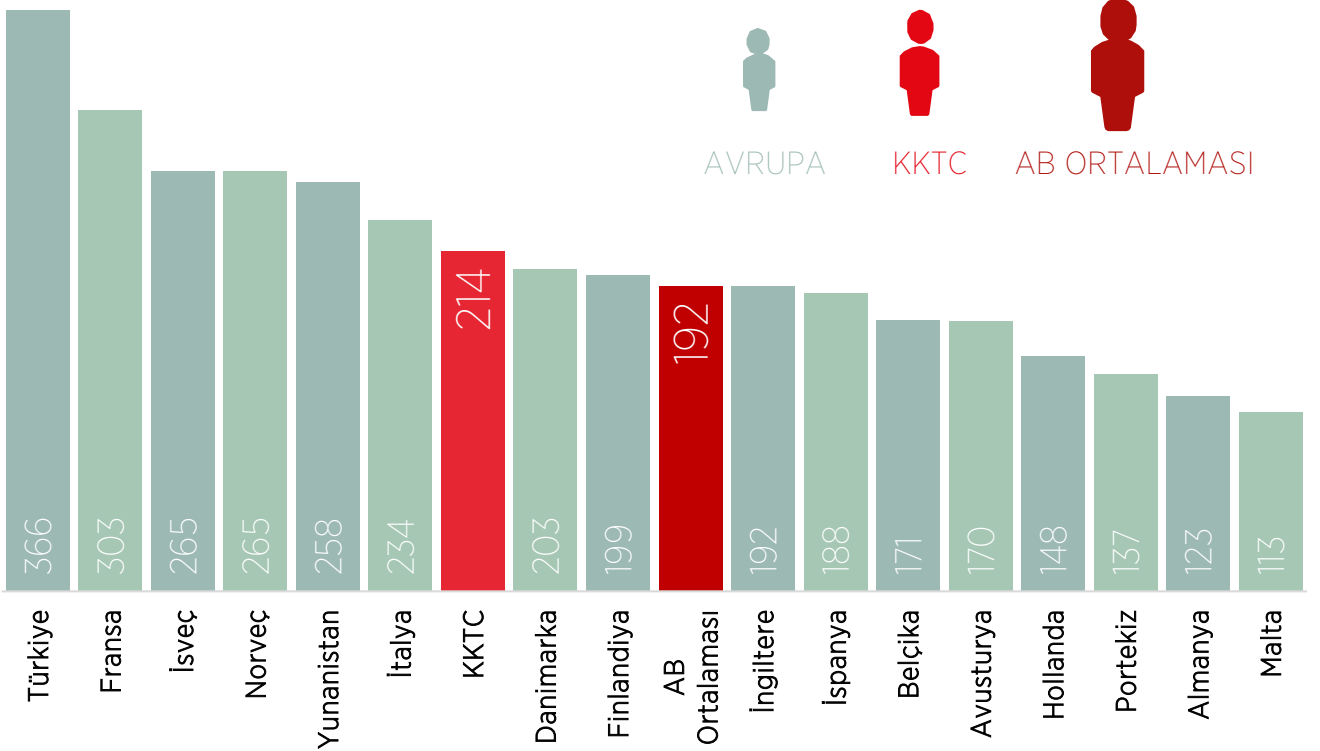

Şekil S

Şekil Ş'de bazı Avrupa ülkeleri ile ülkemizdeki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2015'in birinci çeyreğinde 214 dakika olan ortalama aylık mobil dakika kullanımı yer verilen Avrupa ülkeleri (2014 3. Çeyrek verileri) ile aşağıda kıyaslanmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, 2015 1. Çeyrek, Dk./Ay

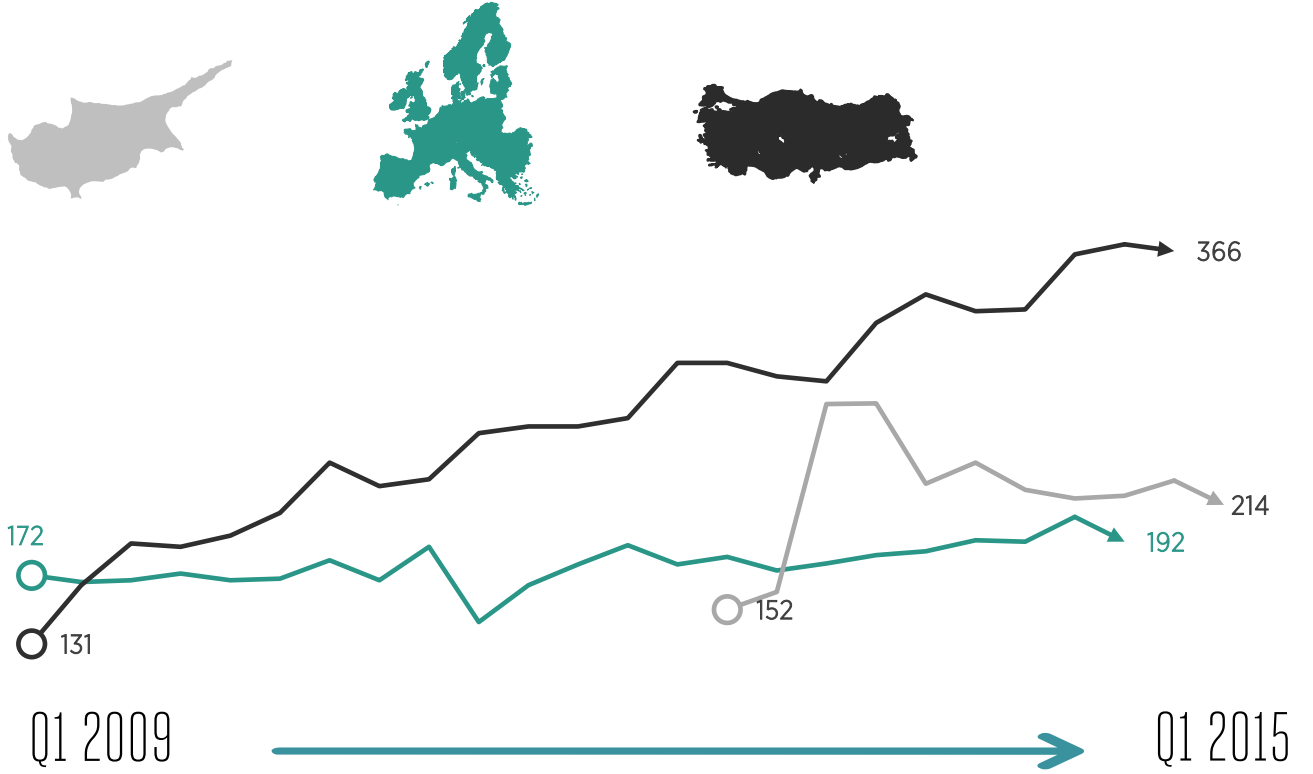

Şekil Ş

Aşağıdaki şekilde (Şekil T), 2009 yılının birinci çeyreğinden günümüze kadar çeyrek dönemler itibarıyla gerçekleşen Avrupa ve Türkiye aylık ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. Ülkemize ait aylık ortalama mobil telefon kullanım süreleri ise Kumrumuzun kuruluş tarihi dolayısı ile 2012 yılı üçüncü döneminden itibaren elimizde bulunmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye

KKTC, Türkiye ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, Dk./Ay

Şekil T

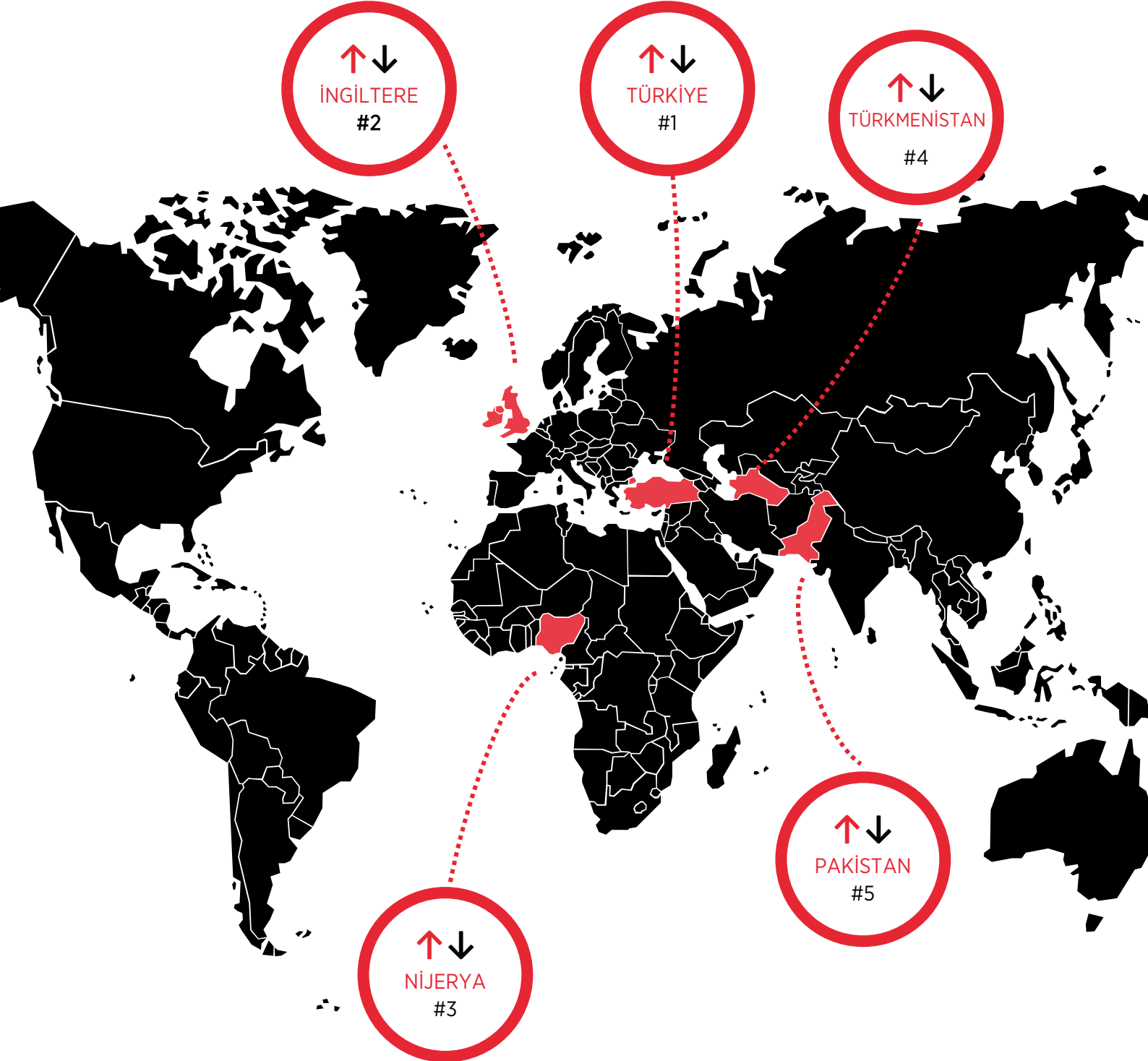
Üstteki şekilde görülebileceği üzere, Türkiye ortalama görüşme süresi 2009 yılı ikinci döneminde Avrupa ortalamasının üzerine geçerek, günümüze dek Avrupa ortalamasından yüksek seyretmiştir. Öte yandan ülkemiz MoU değerleri (endüstri ortalaması), Avrupa ortalamasının üzerinde olsa da, Türkiye MoU değerlerinin (endüstri ortalaması) altında seyretmektedir.

EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Aşağıda 2015 yılı birinci çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülkelere yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye, İngiltere, Nijerya, Türkmenistan ve Pakistan olmuştur. Mobil şebekelere en fazla çağrı gönderen ülkeler ise Türkiye, İngiltere ve Nijerya şeklinde sıralanmaktadır.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER ↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

KISA NUMARALAR

Şekil U'da 2015 yılı birinci çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla aranan (arama sayısına göre) kısa numaralar görülmektedir. Buna göre, 2015 yılının birinci çeyreğine en fazla aranan kısa numaralar arasında 600 (KKTCELL müşteri hizmetleri), 155 (Polis İmdat), 192 (Bilinmeyen numaralar) ve 166 (Meteoroloji) yer almaktadır.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2015 1. Çeyrek

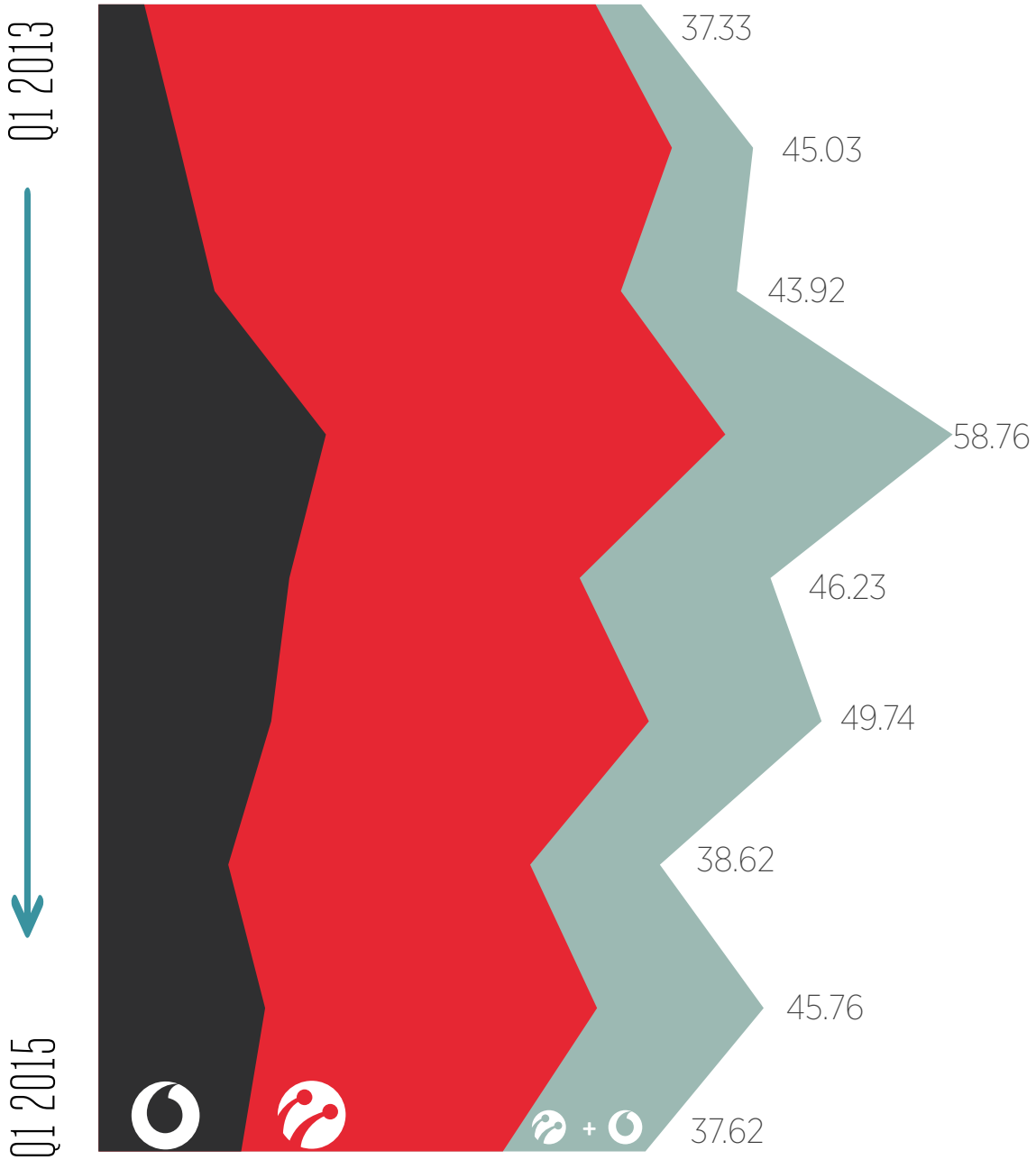
Şekil U

SMS – SHORT MESSAGING SERVICE

2013 yılı ilk çeyreğinden itibaren gönderilen aylık ortalama SMS sayısına Şekil Ü’de yer verilmektedir. Buna göre aylık SMS ortalaması sayısı 2013’ün ilk çeyreğinde 37.33 Milyon adet iken, 2015 yılının birinci çeyreğine kadar geçen 2 yıllık süre zarfında artışlar ve düşüşler yaşamış, sonuç olarak yaklaşık %0.8’lik artışla 37.62 Milyon adet seviyesine gelmiştir. SMS sayıları çeyrekler itibariyle incelendiğinde; bir önceki dönem olan 2014 yılının dördüncü çeyreğinde SMS sayısı yaklaşık 45.76 Milyon adet civarında gerçekleşirken, bu dönemde %17.8’lik düşüşle 37.62 Milyona gerilemiştir.

Kaynak: BTHK

Çeyreklere Göre Gönderilen Mobil SMS Miktarı, Milyon Adet

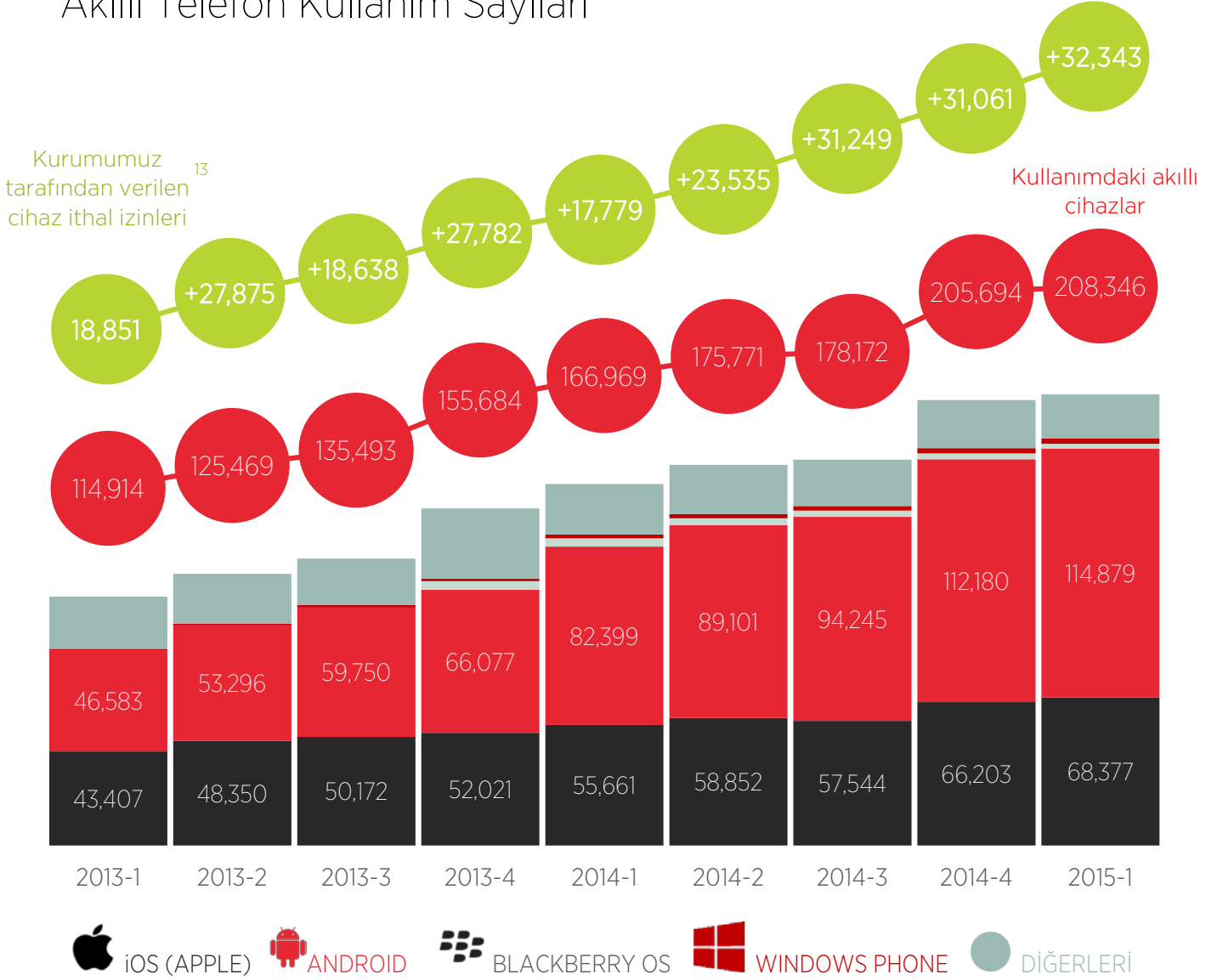
Şekil Ü

AKILLI TELEFON VE DATA KULLANIMI

Akıllı telefonların kullanımının yaygınlaşması ve bununla birlikte Data kullanımında gerçekleşen artış, Dünyada olduğu gibi ülkemizde de gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda, aşağıdaki şekilde, ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından bildirilmiş olan, 2013 yılı ilk çeyreğinden 2015 yılı birinci çeyreğine kadar geçen dönemde, abonelerin akıllı telefon kullanım oranları ve cihazlarında kurulu olan işletim sistemine yer verilmektedir. (Şekil V)

Kaynak: BTHK

Akıllı Telefon Kullanım Sayıları

Şekil V

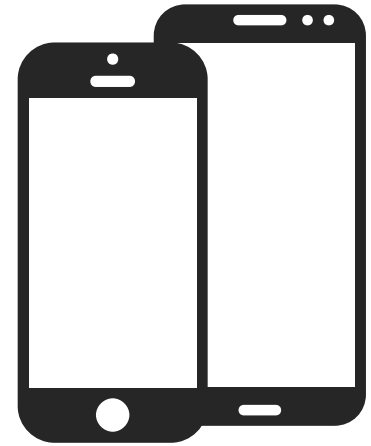
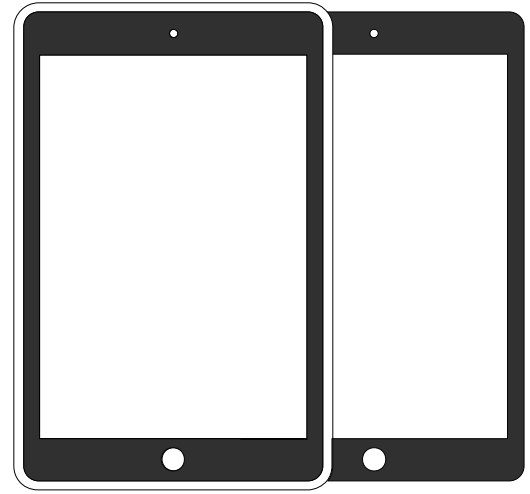
Veriler incelendiğinde, abonelerin akıllı telefon kullanım oranında, 2013 yılının ilk çeyreğine kıyasla yaklaşık olarak %81'lik bir artış yaşandığı görülebilmektedir. Aynı şekilde, 2015 yılının birinci çeyreği, bir önceki çeyrekle kıyaslandığında ise, yaklaşık olarak %1,3'lük bir artışın yaşandığı gözlemlenmektedir.

¹³ Kurumumuz tarafından verilen toplam izin adedi akıllı ve akıllı olmayan cihazların tümünü içermektedir.

“2013 yılında 115 bin akıllı telefon ve tablet kullanıcısı bulunurken, 2 yıllık bir sürede %81’lik artışla 2015 yılı itibarıyla 208 bin’i aşmıştır”

2008 yılında kullanılmaya başlanan ve bu yılın son çeyreği itibarıyla altı yıla yakın bir süredir 3G hizmetlerini sunan mobil haberleşme sağlayıcılardan elde edilen verilere göre, mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %6.2 oranında düşüş yaşamış ve 265,087’ye gerilemiştir.

Şekil Y’de mobil haberleşme sağlayıcıların 2015 birinci çeyrek itibarı ile abone profiline (2G ve 3G toplam) yer verilmekte ve bu sayılar, geçmiş dönemler halinde belirtilmektedir. Buna göre, birinci çeyrekte toplamda 177,039 aktif 2G ve 265,087 aktif 3G abonesi bulunmaktadır. Aktif 3G kullanıcıların sayısı, aktif 2G kullanıcılarının önüne geçmiştir.

Kaynak: BTHK

Toplam Aktif Abone Sayısı (Teknoloji Bazında)

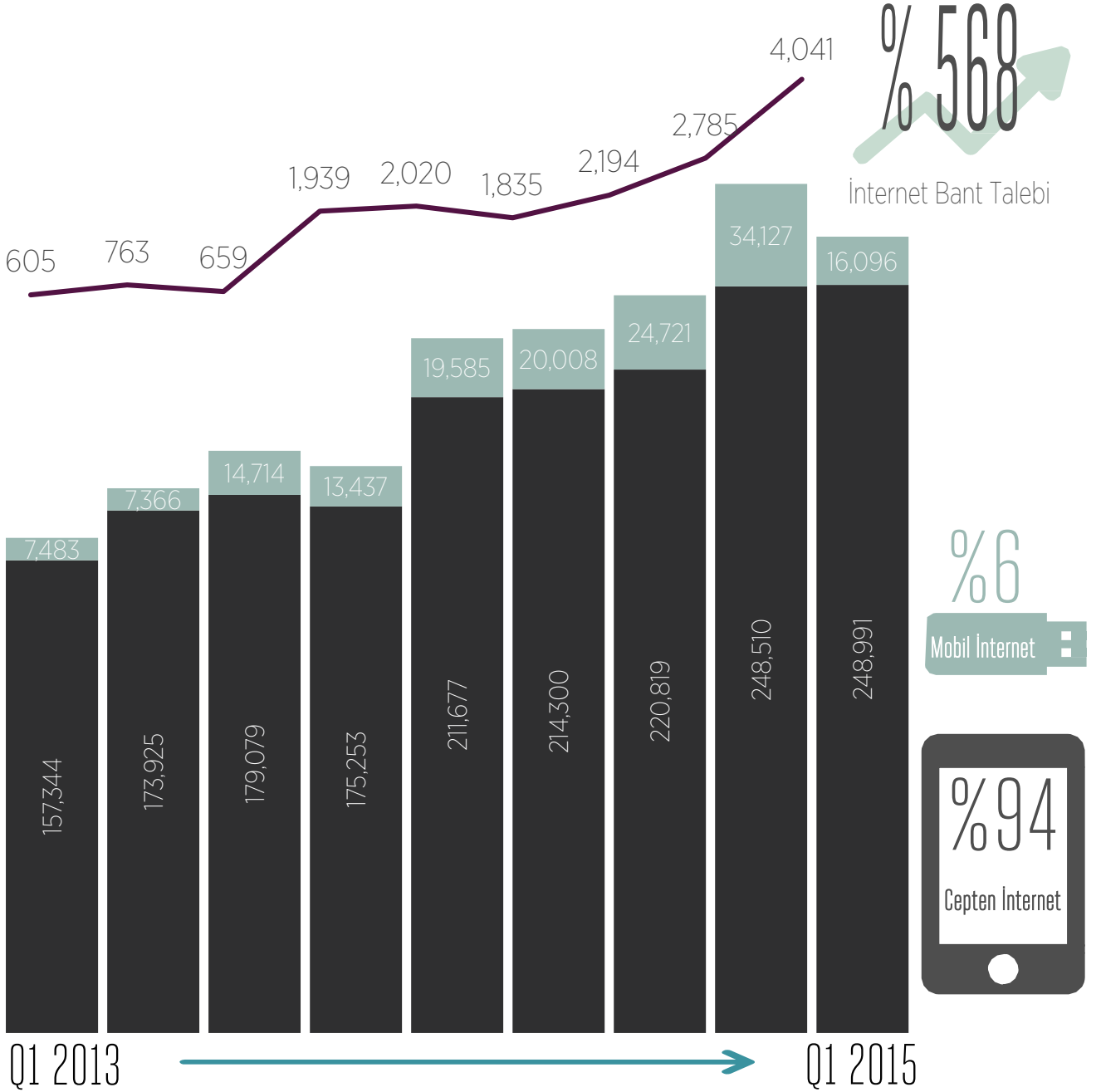

Şekil Y

Şekil Z'de 3G hizmetlerine ilişkin ek detaylı veriler yer almaktadır. 2015 yılı birinci çeyreğinde 3G cepten internet kullanan abone sayısı 248,991'e ulaşırken; 3G mobil bilgisayardan internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı da 16,096'da¹⁴ kalmıştır. 2015 yılı birinci çeyrekte toplam bant hacmi talebi ise 4,041 Gbit olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Genişbant Kullanıcıları, Gbit

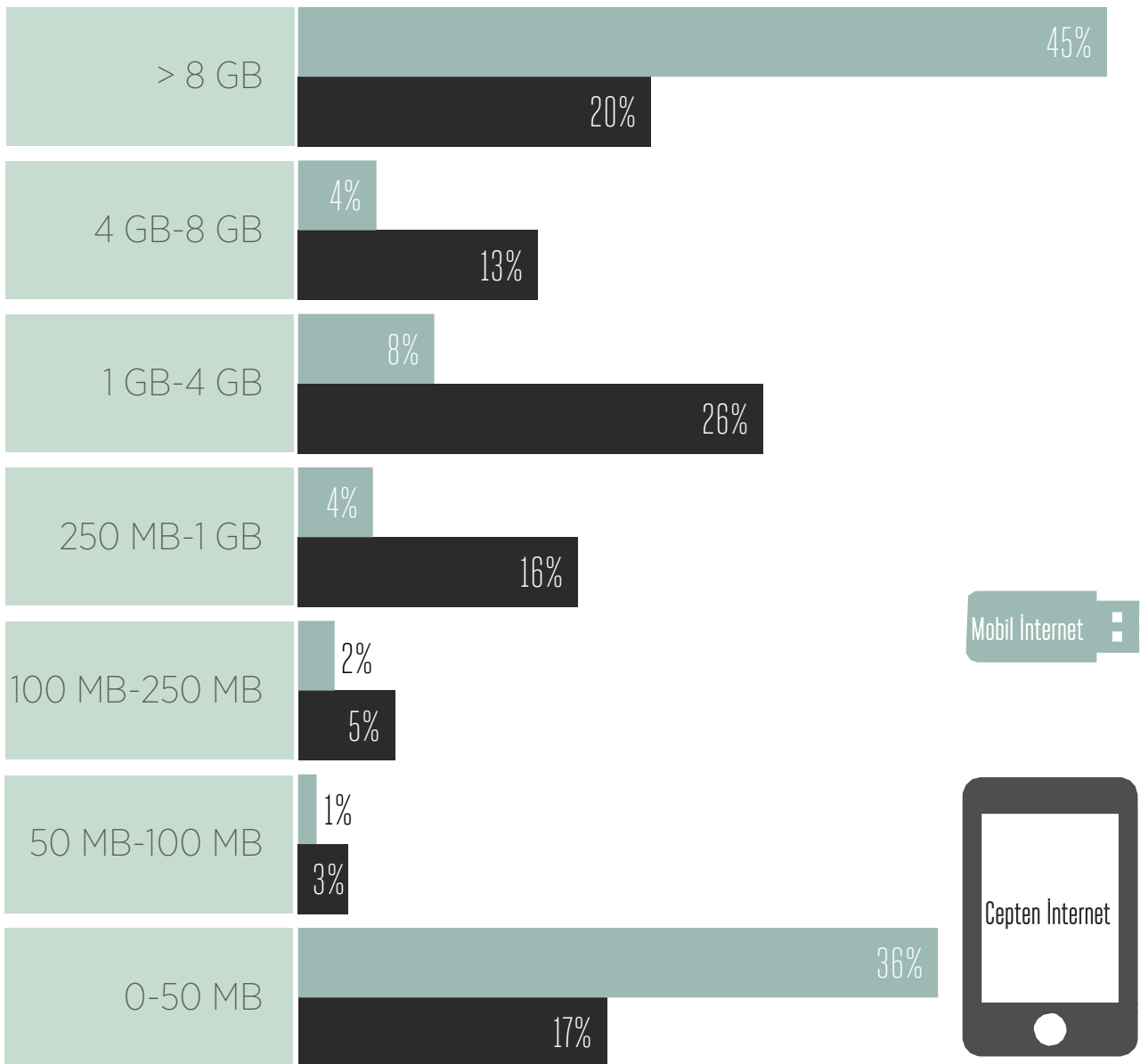
Şekil Z

¹⁴ 2014 ve 2015 1. Çeyrek hariç, faturalı hatlar için mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı, ön ödemeli için mobil internet hizmeti alan abone sayısı toplanmıştır. 2014 öncesi kullanılan cepten internet abone sayısı varsayımsal olarak hesaplanmıştır.

Cep telefonundan internet kullanımına bakılacak olursa, Şekil AA'da cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Buradaki dağılıma göre aboneler tarafından %26'lık oran ile en fazla tüketim 1-4 GB kullanım aralıklarında yapıldığı görülmektedir. Aynı şekilde, mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı da verilmektedir. Şekil incelendiğinde 8 GB ve üzeri kullanımı olan abonelerin oranının yaklaşık olarak %45 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 50-100 MB aralığında ise abonelerin %3'ü bulunmaktadır.

Kaynak: BTHK

Mobil Cepten Ve Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı

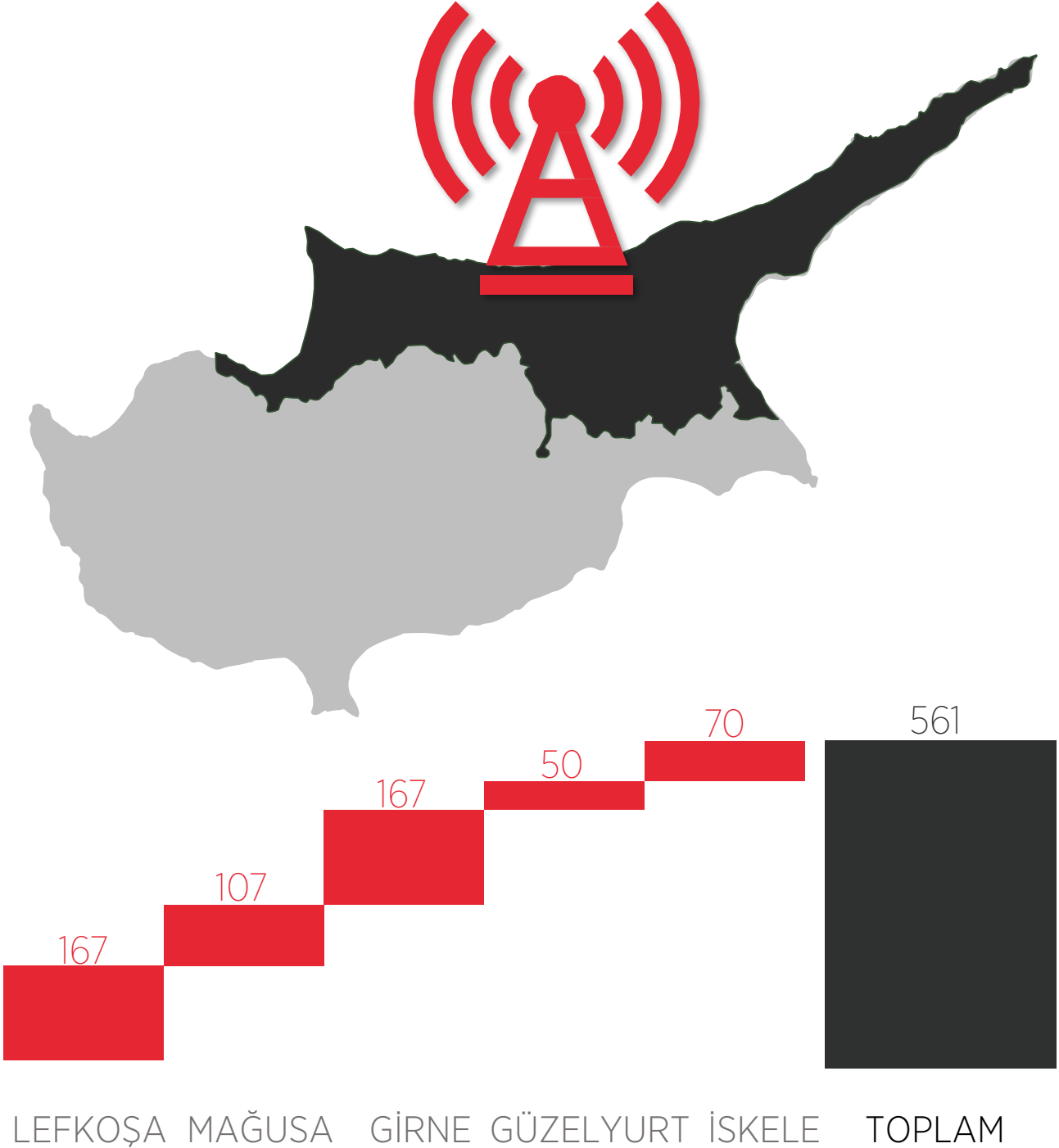

İSTASYON DAĞILIMI

Ülkemizde faaliyette bulunan mobil haberleşme sağlayıcıların kurulu bulunan istasyon sayılarına ve ilgili istasyonların ilçe bazında dağılımlarına aşağıdaki şekilde yer verilmektedir. İlgili şekilde (Şekil AB), 2015 yılı birinci çeyrek itibarı ile kurulu istasyonların sayıları yer almaktadır. Toplam istasyon sayısının 2013 yılının ilk çeyreğinden günümüze kadar 521'den 561'e çıkmıştır.

Kaynak: BTHK

Baz İstasyonlarının İlçelere Göre Dağılımı, 2015 - 1. Çeyrek

Şekil AB

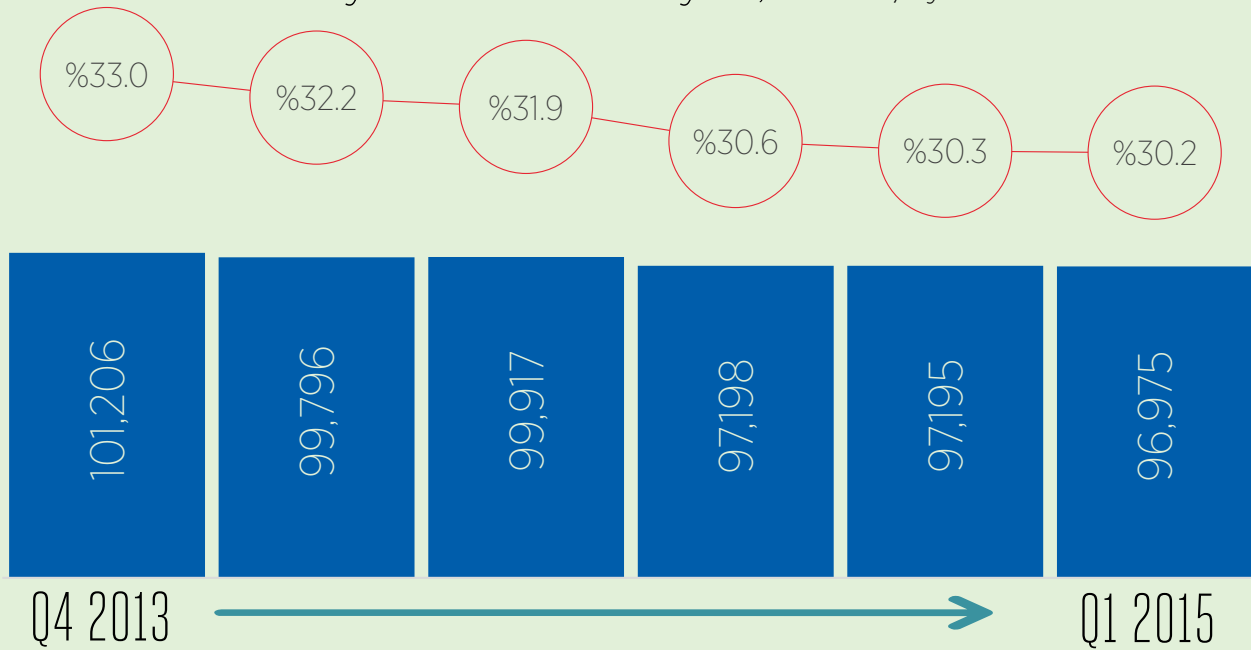
Sabit Haberleşme Sektörü

2014 sonu itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %30.2 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 96,975 kayıtlı sabit şebeke kullanıcısı bulunmaktadır. Sabit şebekede ülkemizde yetkili bulunan tek haberleşme sağlayıcı KKTC Telekomünikasyon Dairesi'dir. 2015 yılı birinci çeyrek dönemi itibarıyla Telekomünikasyon Dairesi'nin sabit telefon gelirleri yaklaşık 16.78 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki döneme göre %2.2 oranında artmıştır.

2015 yılı birinci çeyreği itibarıyla 96,975 sabit şebeke abonesi bulunan ülkemizde penetrasyon oranı bir önceki çeyreğe göre %0.1 oranında azalmış olup, 2014 yılının birinci çeyreğine göre ise %2 azalarak yaklaşık %30.2¹⁵ seviyesine gerilemiştir. Ülkemizin ortalama hane halkı büyüklüğünün 2.95¹⁶ olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Kaynak: BTHK

Sabit Abone Sayısı Ve Penetrasyon, 2015 1. Çeyrek

Şekil AC

¹⁵ 2013 DPÖ Nüfus Projeksiyonu: 306,368 & 2014 DPÖ Nüfus Projeksiyonu: 320,884

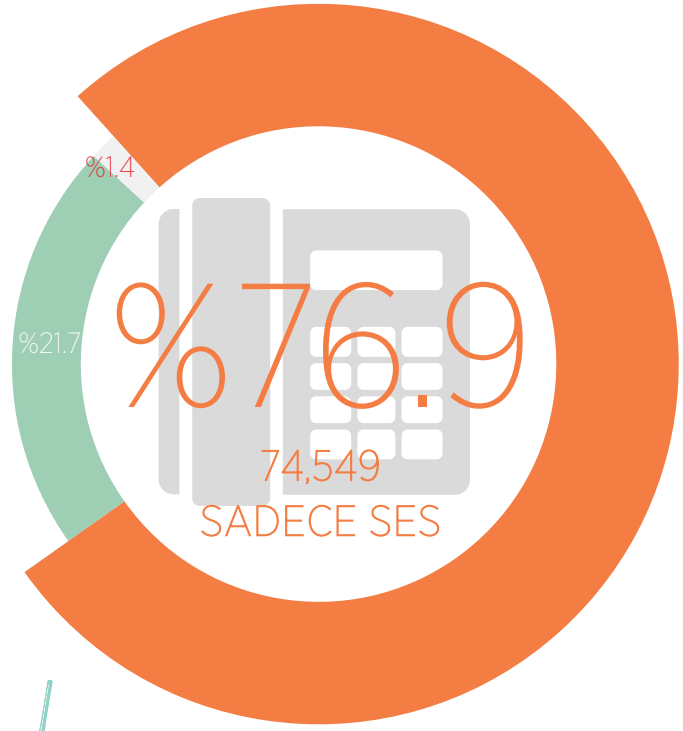
¹⁶ DPÖ Verisi - 2011 Nüfus sayımı sonuçlarına göre

Kaynak: BTHK

Aşağıdaki Şekil AD'de sabit ses aboneliği yanında, Telekomünikasyon Dairesi'nin altyapısını sunmakta olduğu xDSL teknolojisine dayalı hizmetlerden yararlanan aboneler görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 96,975 kayıtlı abonenin 21,021 tanesi ilgili hizmetlerden yararlanmakta, bu rakam da toplam ses abonelerinin yaklaşık olarak %21.7'sine denk gelmektedir. Ön ödemeli (chip) kartlar ve data devreleri (1,405) ise kayıtlı aboneler içerisinde %1.4 paya sahiptir.

Sabit telefon hizmetlerini sunan KKTC Telekomünikasyon Dairesi (Telekomünikasyon Dairesi) ön ödemeli (chip) kartlar ile de son kullanıcılara arama hizmetleri sunmaktadır. Telekomünikasyon Dairesinin 2015 yılının birinci çeyreği itibarıyla sattığı toplam ön ödemeli kart adedi 67,880 olarak gerçekleşmiştir.

xDSL Aboneler

SES + xDSL - 21,021

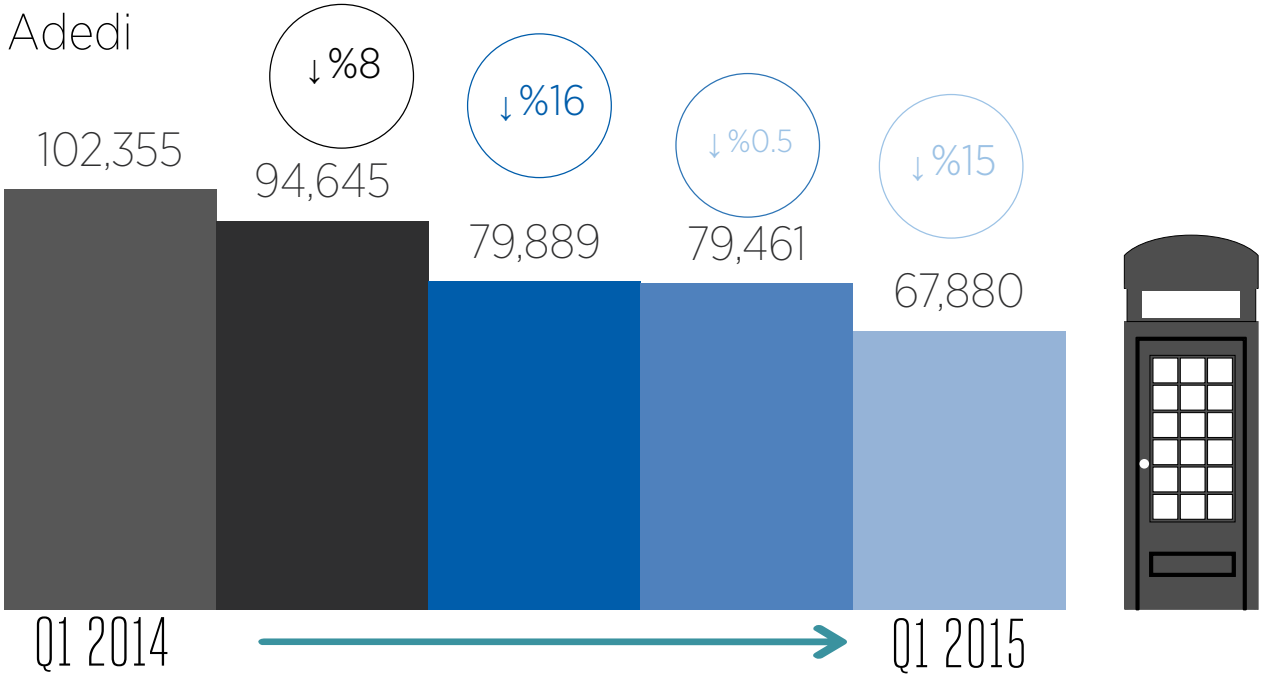

CHIP KART + ÖZEL DEVRELER - 1,405

Şekil AD

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesi'nin Toplam Ön Ödemeli Kart Satış Adedi

Şekil AE

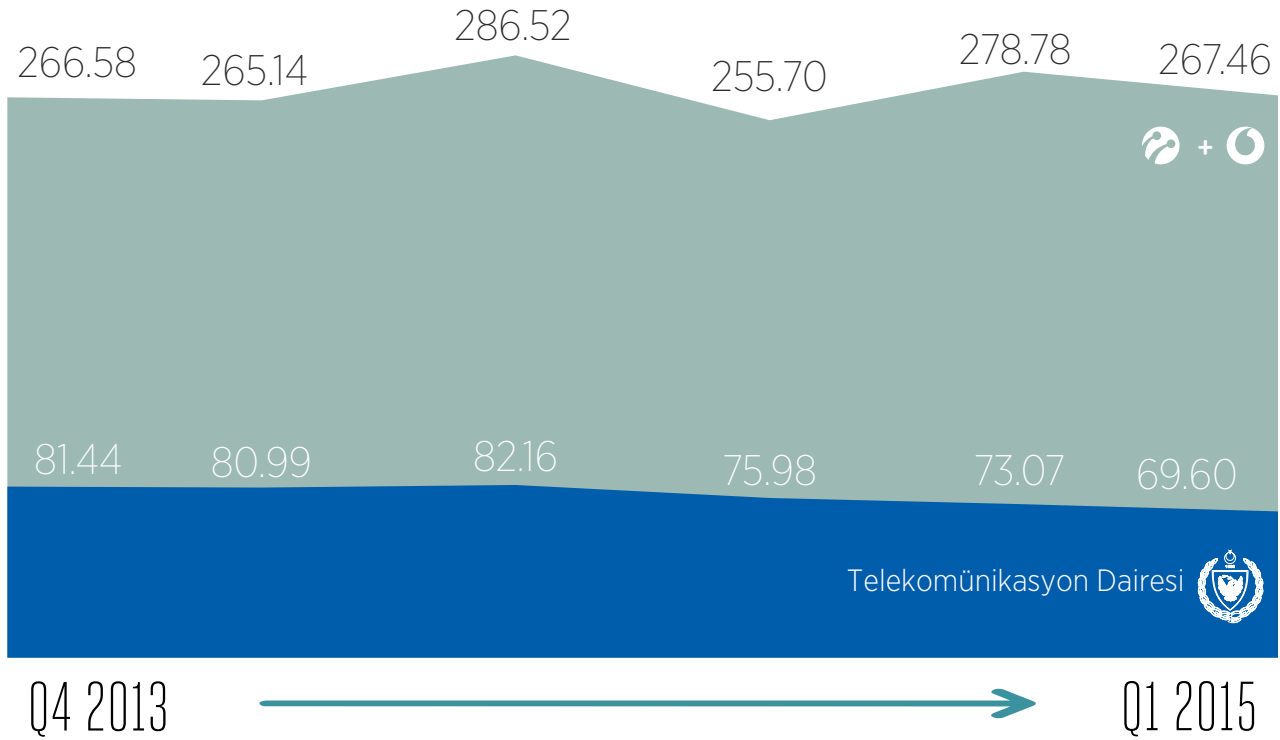
SABİT PAZARDA TRAFİK HACMI

2014 yılının son çeyreğinde yaklaşık 73.07 Milyon dakika olan Telekomünikasyon Dairesi'nin ses trafiği, 2015 yılının birinci çeyreğinde 69.60 Milyon dakika olarak gerçekleşirken ve bir önceki döneme göre yaklaşık olarak %4.7 oranında azaldığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %14.1 oranında azaldığı görülmektedir. Sabit trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil AF'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

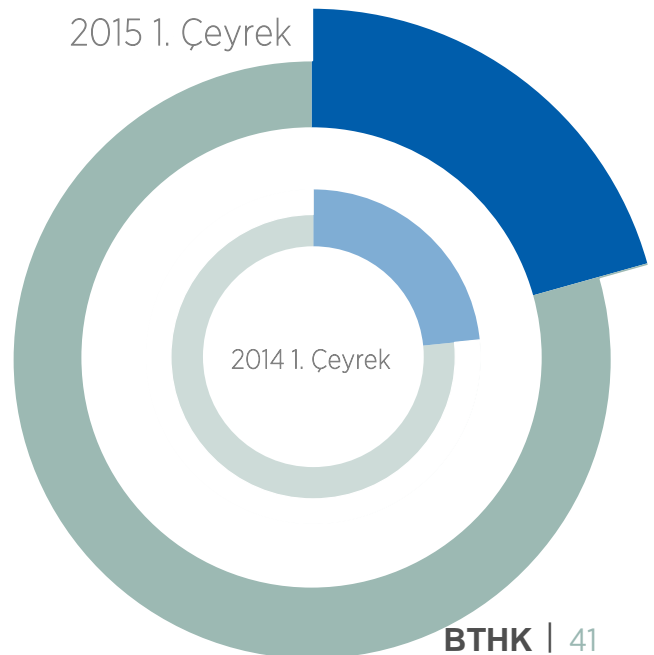
Telekomünikasyon Dairesinin Dönemlere Göre Toplam

(Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafiği, Milyon Dakika

Şekil AF

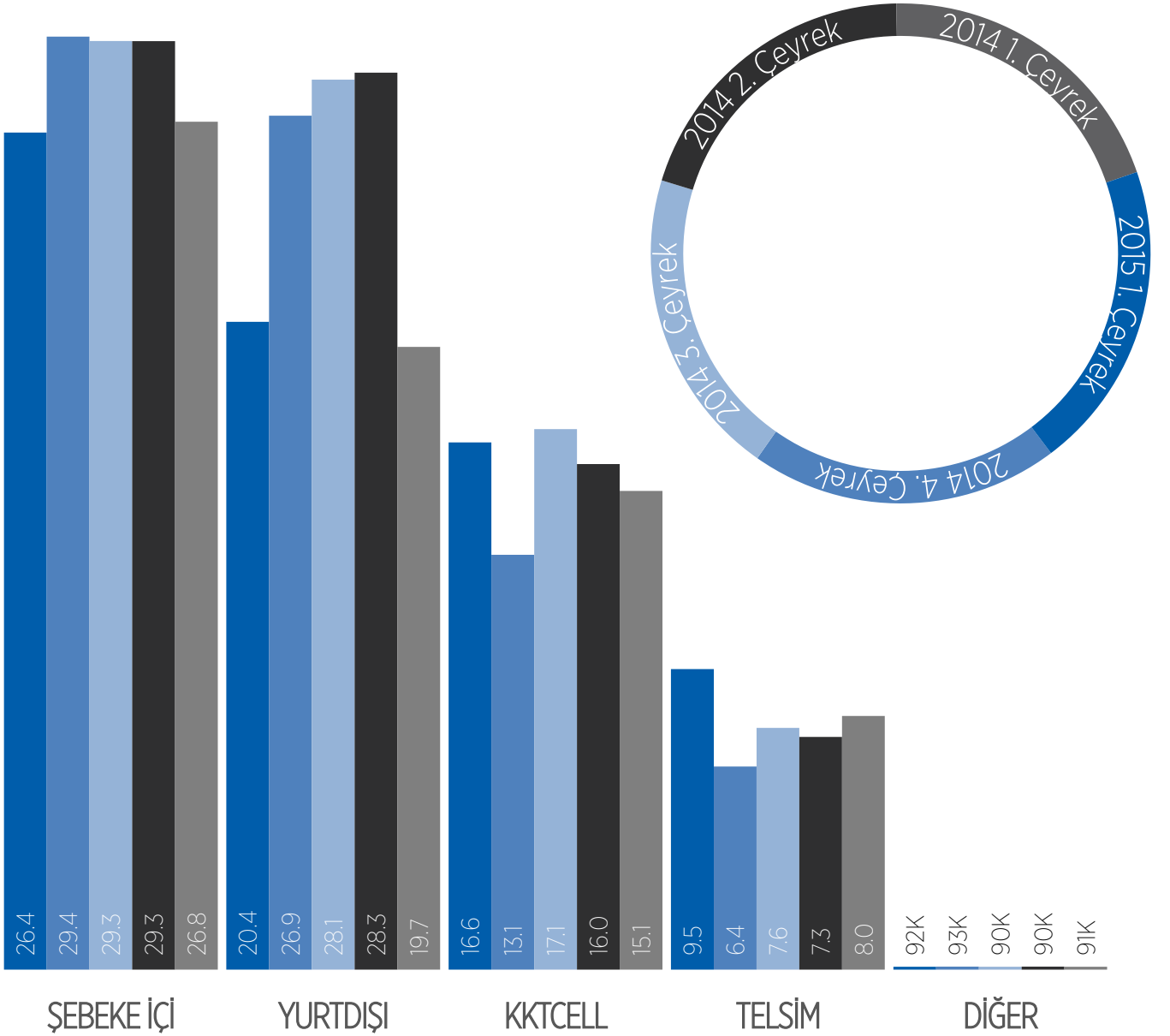
“2015 yılının birinci dönemine ait trafik bilgileri incelendiğinde toplam trafiğin %79’unun mobil, %21’inin ise sabit şebekede gerçekleştiği görülmektedir. Geçen yılın aynı döneminde toplam trafik dağılımı %77 mobil - %23 sabit olmuştur.”

Çeyrek dönemler itibarı ile Telekomünikasyon Dairesinin şebekesinde gerçekleşen trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki Şekil AG’de, 2014 yılının dördüncü döneminde %36.2 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2015 yılı birinci çeyrek döneminde %38.4 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte 2014 yılının dördüncü çeyreğinde toplam trafiğin %35.8’ini oluşturan mobile doğru trafik (KKTCELL + Telsim) 2015 yılının birinci çeyreğinde toplam trafiğin %33.1’ine gerilemiştir. Sabit şebekede üretilen ve alınan son 5 dönemdeki toplam trafik dağılımına aşağıda yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesi’nin Trafik Dağılımı, Giden/Originating + Gelen/Terminating Milyon Dakika, (K=Bin)

Şekil AG

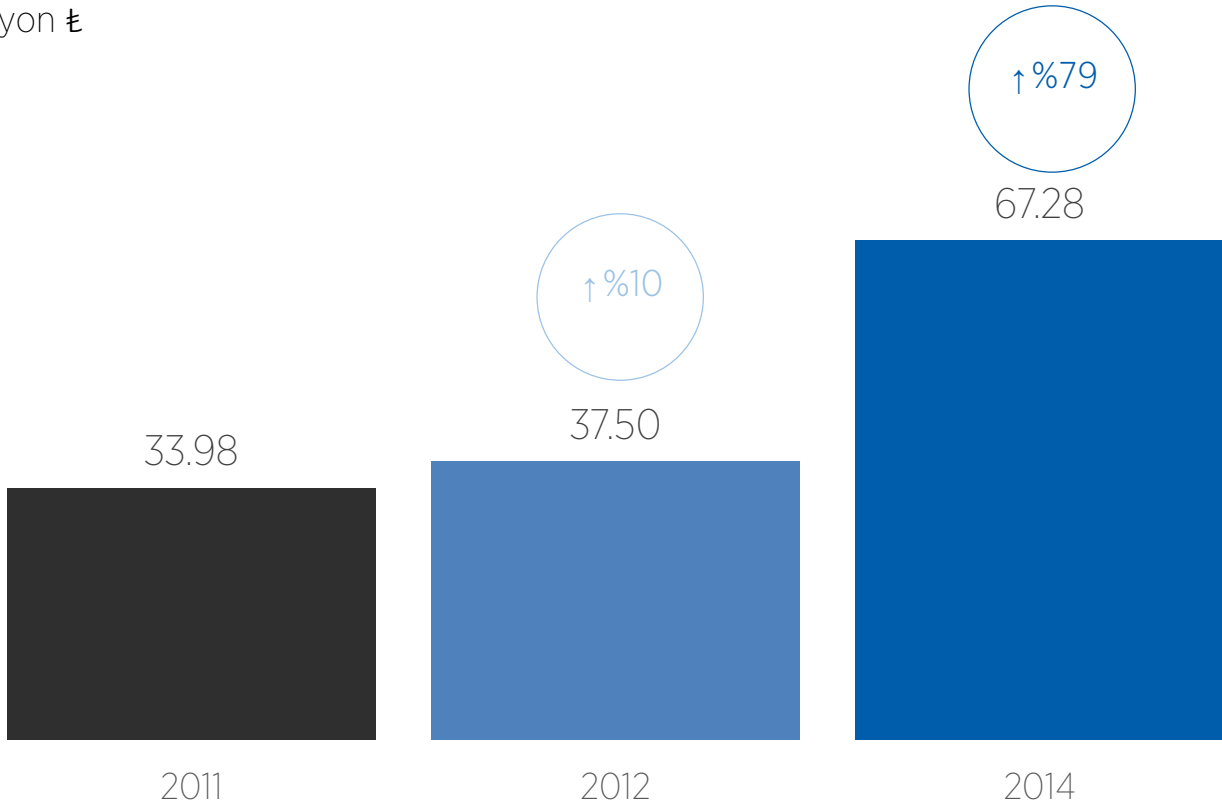
SABİT PAZARDA GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil AĞ) 2011 yılından 2014 yılına kadar gerçekleşen sabit telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. Elde olan 3 yılın verisi birbiri ile kıyaslandığında yükselişte olan sabit gelirler 2011 yılında 33.98 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken, 2012 yılında bir önceki yıla göre %10.36 oranında artış göstererek 37.50 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2014 yılının sonunda sabit gelirler 67.28 Milyon ₺'ye ulaşarak 2012 senesine kıyasla %79.41 oranında artmıştır.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Sabit Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,

Milyon ₺

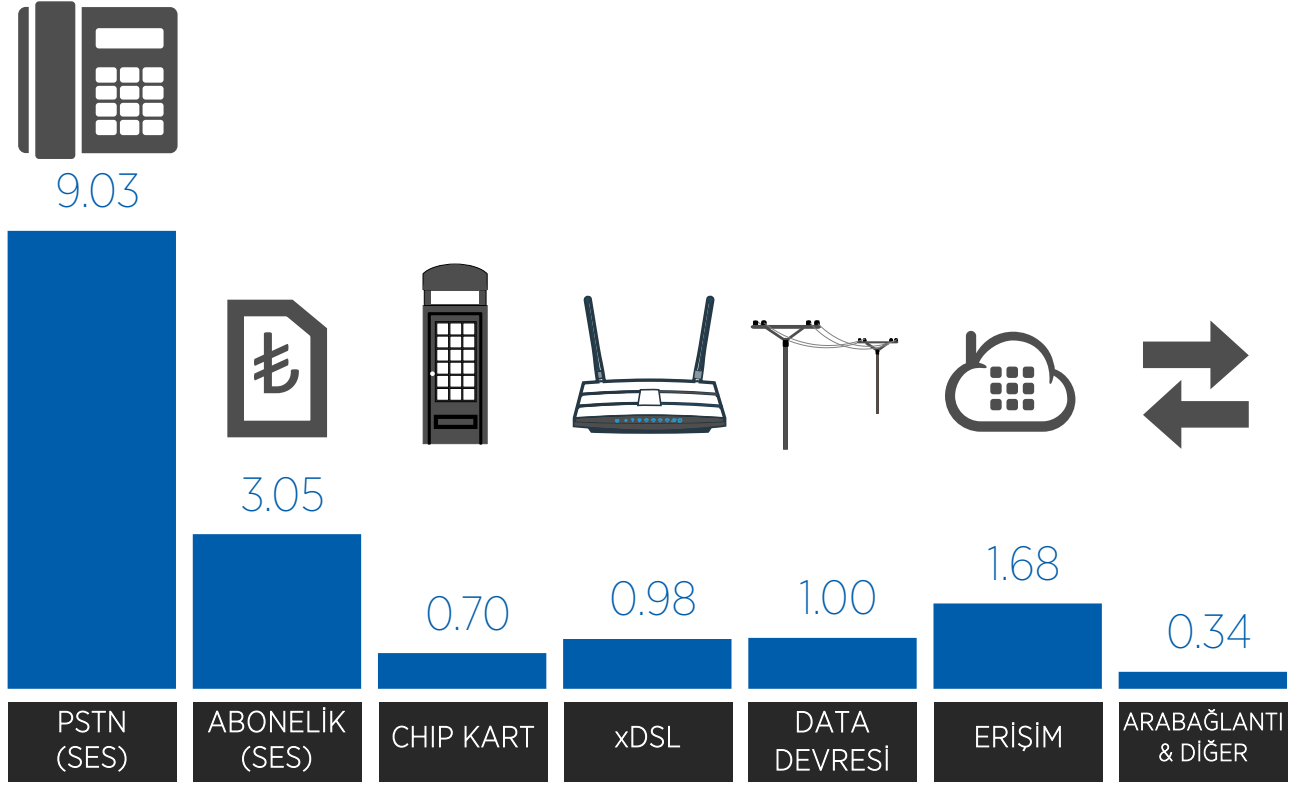
Şekil AĞ

Çeyrek verilere bakıldığında, 2015 yılının birinci çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesinin toplam gelirleri 16,782,144.69 ₺ olarak gerçekleşmiş, bir önceki döneme kıyasla (16,419,238.79 ₺ - 2014 4. Çeyrek) %2.2 oranında artmıştır. Diğer sayfadaki Şekil AH'de sabit pazarda Telekomünikasyon Dairesi'nin son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

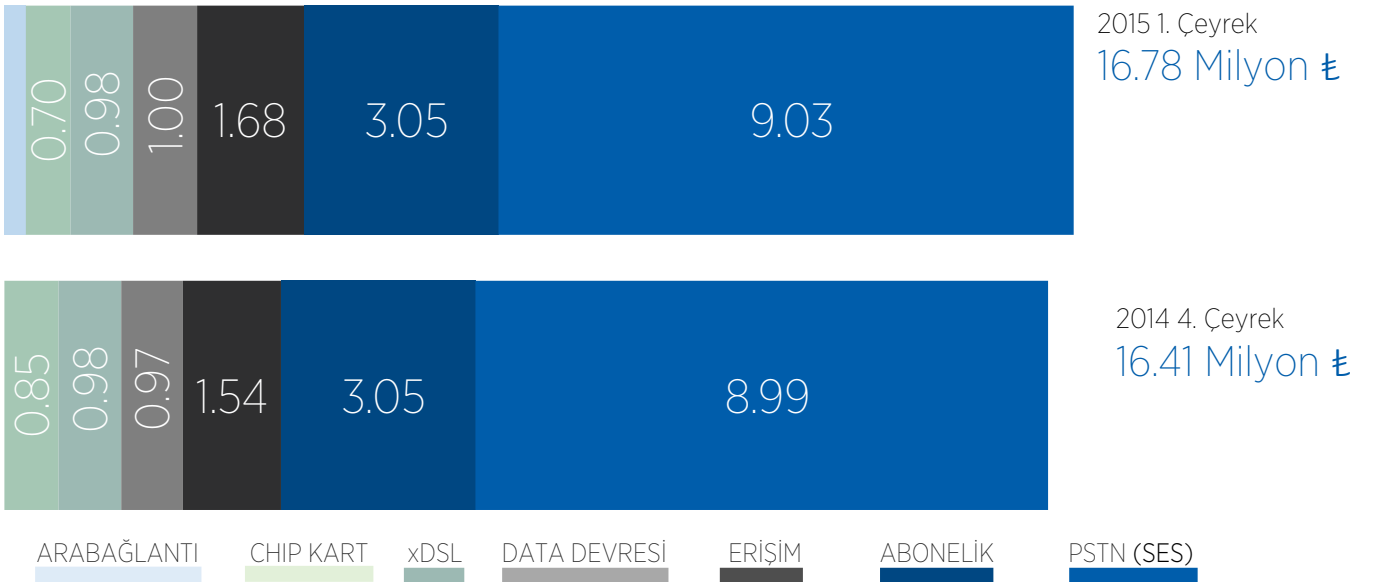
Aynı şekilde, Telekomünikasyon Dairesi'nin son iki çeyrekteki (2015 birinci çeyrek ve 2014 dördüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre erişim, data hatlarına dair abonelik, telefon (PSTN) hizmetleri ve data devresi gelirleri bir önceki döneme göre artış gösterirken, chip kart, rehberlik hizmetleri, xDSL ve ses hizmetlerinin abonelik gelirlerinin azaldığı gözlemlenmektedir. En yüksek düşüş, %17.2 (848,590 ₺ - 2014 4. Çeyrek & 702,831 ₺ - 2015 1. Çeyrek) ile arabağlantı gelirlerinde yaşanmıştır.

Gelir Dağılımı,

2015 – 1. Çeyrek, Milyon ₺

2014 – 4. Çeyrek & 2015 - 1. Çeyrek

Şekil AH

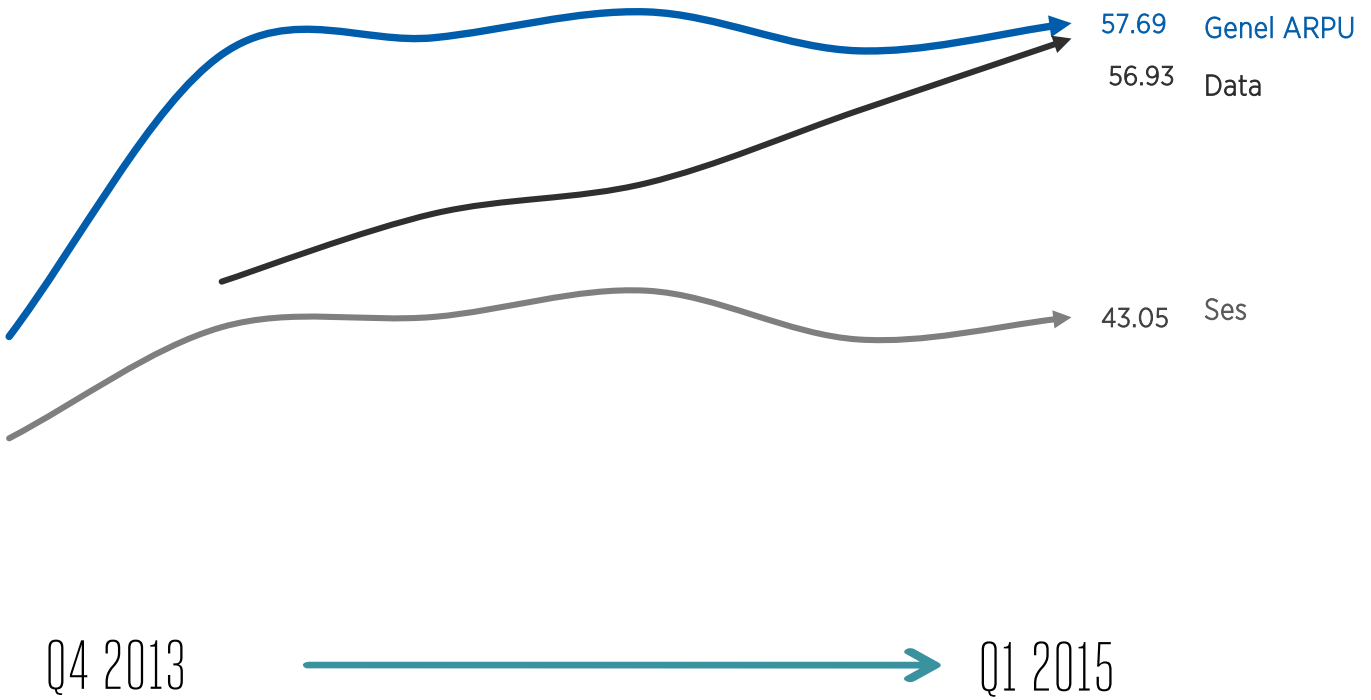
2014 dördüncü çeyrekte toplam gelirlerin %55.7'sini oluşturan PSTN hizmetlerinin 2015 birinci çeyrekte toplam gelirlerdeki payı %53.8 olmuştur. 2014 dördüncü çeyrekte toplam gelir içinde %18.6'lık bir paya sahip olan abonelik gelirleri, 2015 birinci çeyrekte toplam gelir içindeki payını %18.2'ye gerilemiştir. 2014 dördüncü çeyrekte chip kart gelirleri, toplam sabit gelirlerin %5.1'i iken; aynı hizmetin payı 2015 birinci çeyrekte %4.2'ye gerilemiştir.

ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

Şekil A1'de Telekomünikasyon Dairesi'nin ses hizmetlerine ilişkin 2013 son çeyrekte ve 2015 yılı birinci çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir. 2015 yılı birinci çeyrek verilerine göre Telekomünikasyon Dairesi'nin abone başına aylık geliri 57.69 ₺¹⁷ olarak gerçekleşmiştir. Ses ve Data ARPU rakamları incelendiğinde 2015 birinci çeyrekte Telekomünikasyon Dairesinin ses ARPU'sunun 43.05 ₺ ve data ARPU'sunun ise 56.93 ₺ olduğu görülmektedir.¹⁸

Kaynak: BTHK

SABİT ARPU, (₺/Ay)

Şekil A1

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

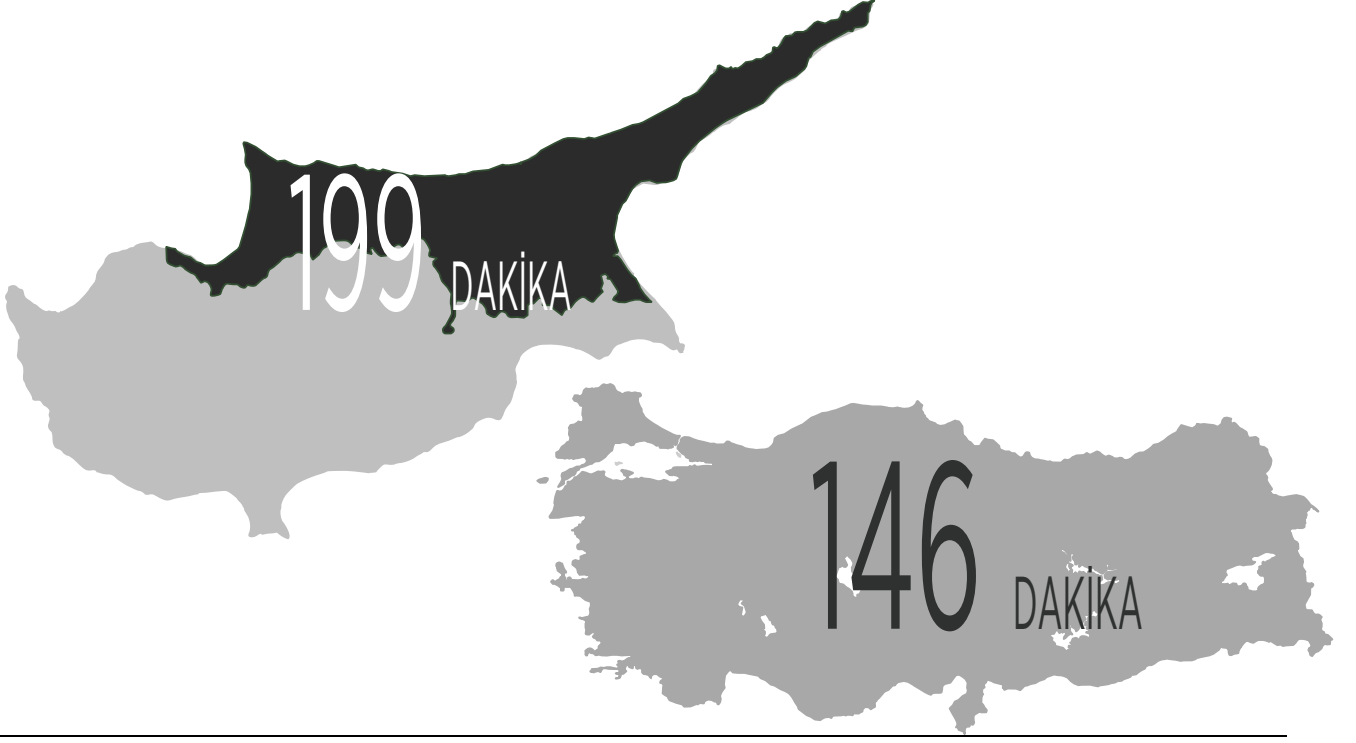
¹⁷ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Dönem Sonu Kayıtlı Abone Sayısı

¹⁸ Ses ARPU: Toplam Ses Geliri / Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam Data Geliri / Toplam Data Abone Sayısı

AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)

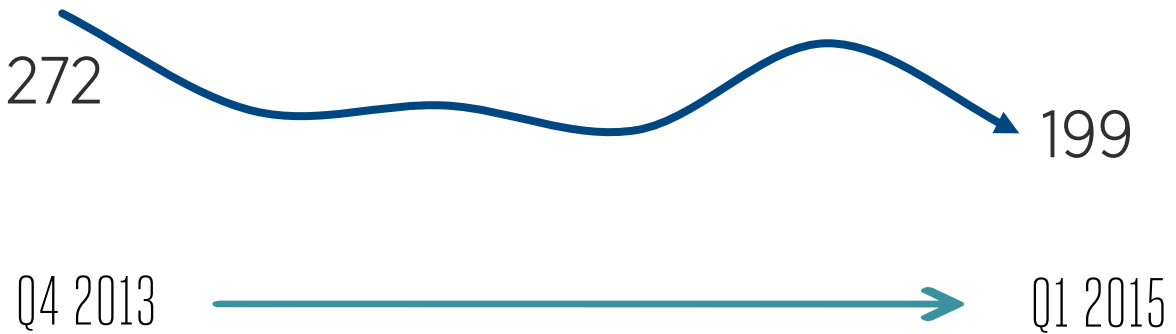
Şekil AJ'de 2013 yılı son çeyreği ve 2015 yılı birinci çeyreği itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage - Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2015 yılı birinci üç aylık döneminde 199 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU, bir önceki döneme (254) göre %21.7 oranında azalmıştır.

Kaynak: BTHK & BTK TÜRKİYE

Kaynak: BTHK

Sabit MOU, Dakika/Ay

Şekil AJ

MOU MINUTES OF USAGE

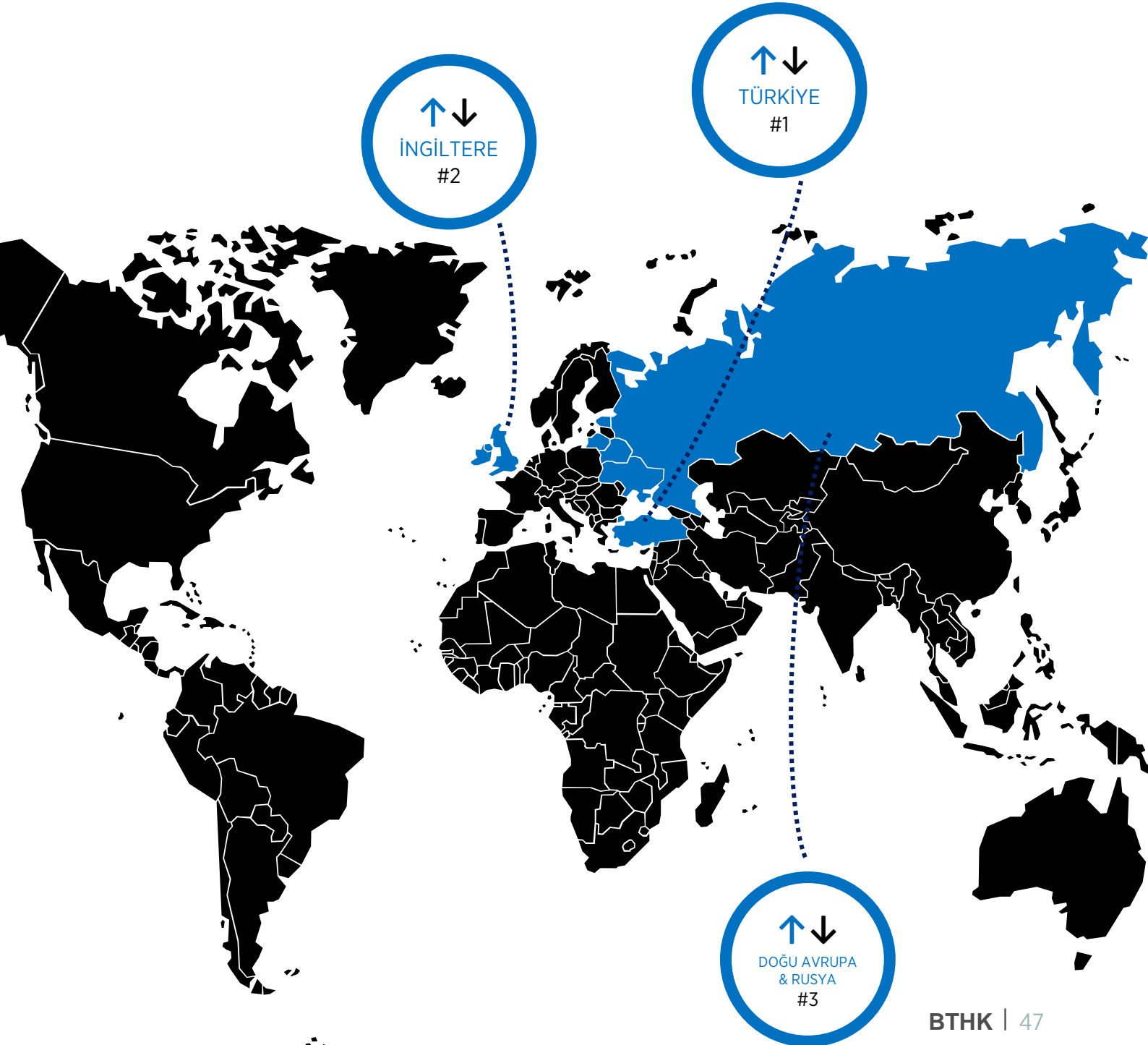
MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Aşağıdaki çizimde, 2015 yılı birinci çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk üç ülkeye yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye, İngiltere, Doğu Avrupa ülkeleri ve Rusya olmuştur. Telekomünikasyon Dairesi hatlarına en fazla çağrı gönderen ülkelere bakıldığında ise ilk üç sırayı yine Türkiye, İngiltere, Doğu Avrupa ülkeleri ve Rusya'nın aldığı görülmektedir.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER ↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

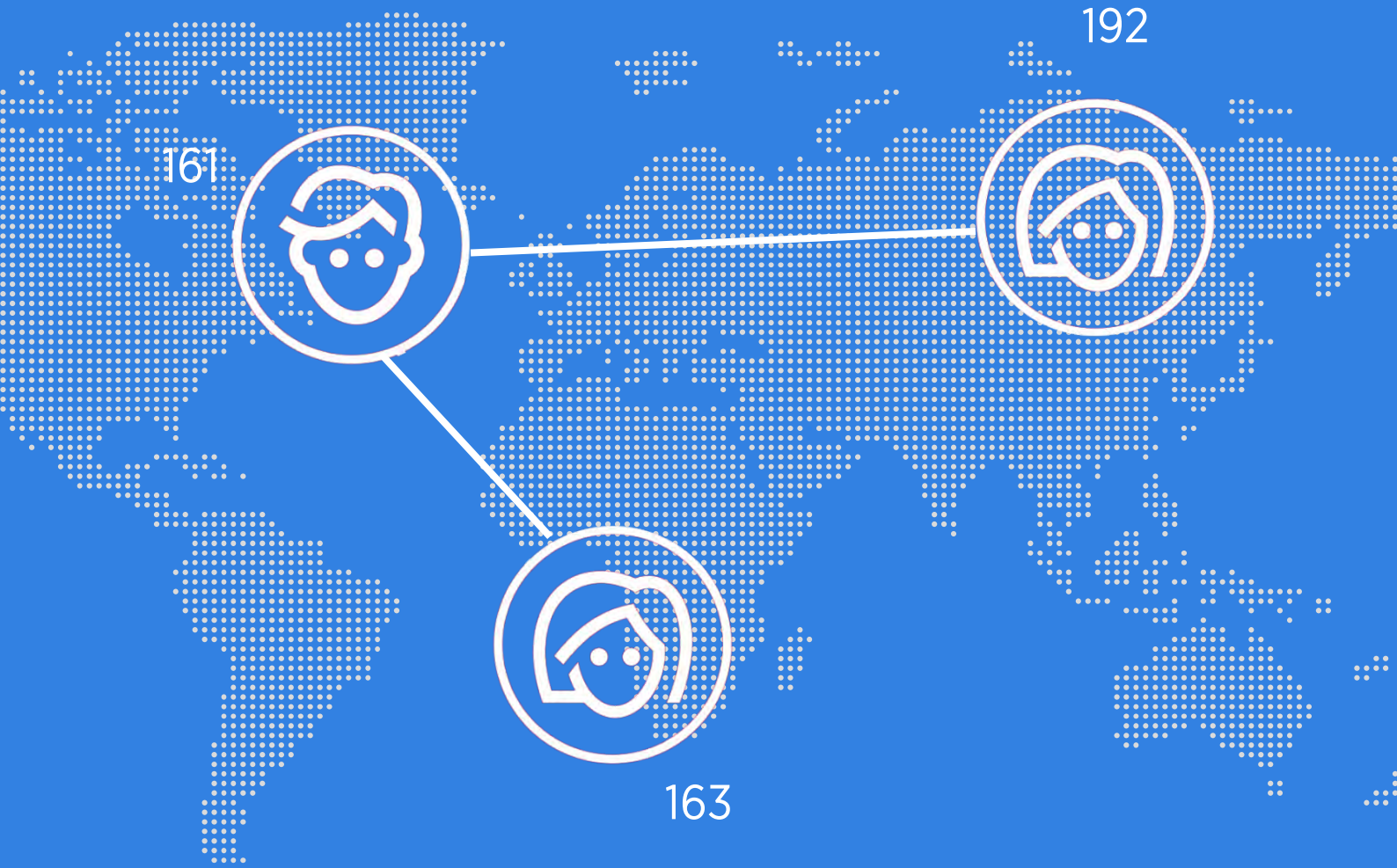

KISA NUMARALAR

Şekil AK'de 2015 yılı birinci çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla aranan (arama sayısına göre) 3 kısa numara görülmektedir. Buna göre, 2015 yılının birinci çeyreğine en fazla aranan kısa numaralar, 192 (Bilinmeyen numaralar), 161 (Telekomünikasyon Dairesi Arıza) ve 163 (Telekomünikasyon Dairesi Borç Sorgulama) olmuştur.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2015 1. Çeyrek

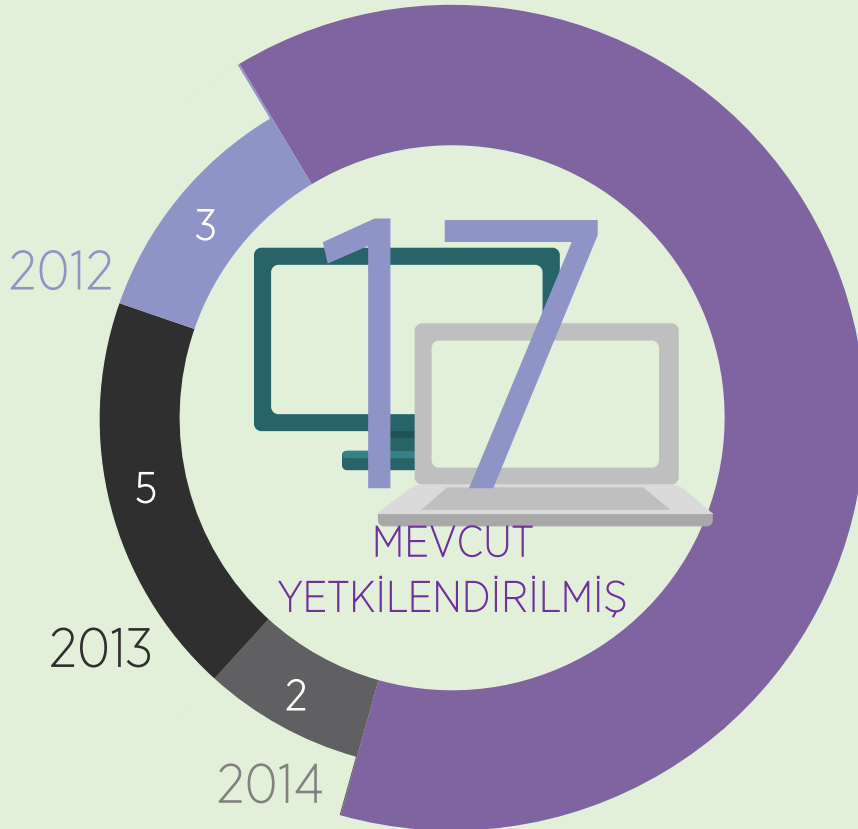
Şekil AK

Sabit İnternet ve Genişbant Sektörü

2015 yılı birinci çeyreği itibarıyla sabit genişbant internet pazarında, Dünya ve Avrupa eğilimleri ile doğru orantılı olarak gerek haberleşme sağlayıcı bazında, gerekse artan kullanım miktarı bakımından artış olduğu gözlemlenmektedir. 2015'in ilk çeyreğinde gerçekleşen rakamlara bakılacak olunursa, ülkemizde 28 adet yetkilendirilmiş ve aktif olan internet servis sağlayıcısı (İSS) bulunmaktadır. Aşağıdaki şekilde (Şekil AL), haberleşme sağlayıcıların yıllar itibarı ile yetkilendirme kırımına yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yıl Bazında Yetkilendirilen İnternet Servis Sağlayıcılar

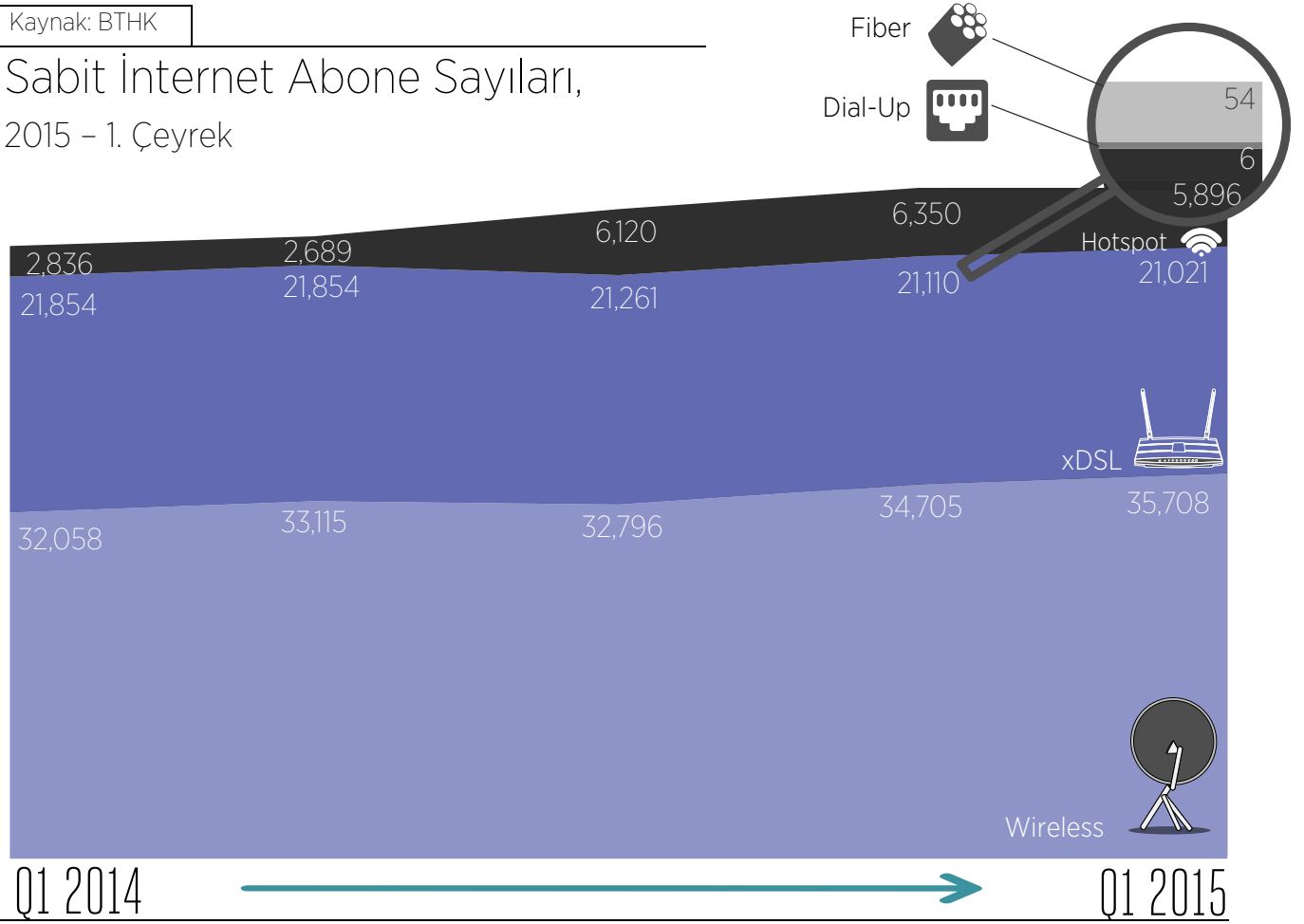

SABİT İNTERNET HİZMET TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIM

2015 yılı birinci çeyrek sonu itibarıyla ülkemizde 62,716¹⁹ sabit genişbant internet abonesi bulunmaktadır. Bir önceki dönem ile kıyaslanacak olursa, geçtiğimiz üç aylık dönemden günümüze dek sabit genişbant abone sayısında %0.7'lik bir artış (2014 - 4. Çeyrek'te 62,269 abone) meydana geldiği görülmektedir. Genişbant olmayan Dial-Up abone sayısı geçmişe kıyasla ciddi derecede azalmış ve yapılan bildirimlere göre ülke çapında 6 aboneye (2014 - 4. Çeyrek'te 32 abone) inmiştir. Sabit İnternet ve genişbant abonelerinin, kullanmakta oldukları hizmet türüne göre dağılımlarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır. (Şekil AN)

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abone Sayıları, 2015 - 1. Çeyrek

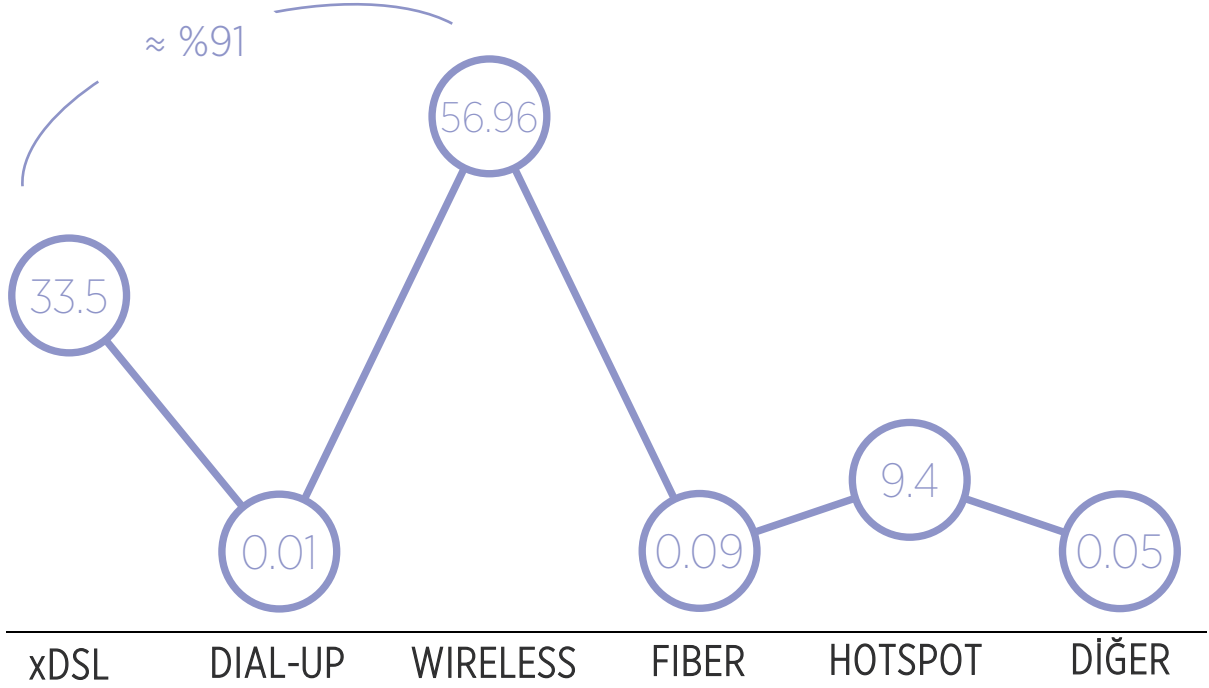
Şekil AN

Şekil AO'da ise 2015 yılı birinci çeyrek itibarıyla sabit internet ve genişbant abonelerinin hizmet türüne göre dağılımları yer almaktadır. Buna göre, toplam sabit internet abonelerinin %91'e yakın bir oranı, hizmet türü olarak Wireless veya xDSL teknolojilerini kullanmaktadır. Detaylı bakılacak olursa, en fazla tercih edilen sabit bağlantı yöntemi, %56.96 ile Wireless olurken, ikinci sırada %33.5 ile xDSL gelmektedir. Abonelerin %9.4'ü bağlantı yöntemi olarak Hotspot'u tercih ederken, Fiber kullanımı bu dönemde de sadece kurumsal müşteriler bazında sınırlı kalarak %0.09 ile en az yararlanılan genişbant hizmet türü olmuştur.

¹⁹ Toplam abone sayısı, internet servis sağlayıcılarından ve Telekomünikasyon Dairesi'nden değişik dönemlerde sunulan çoklu verilerden derlenerek tespit edilmiştir.

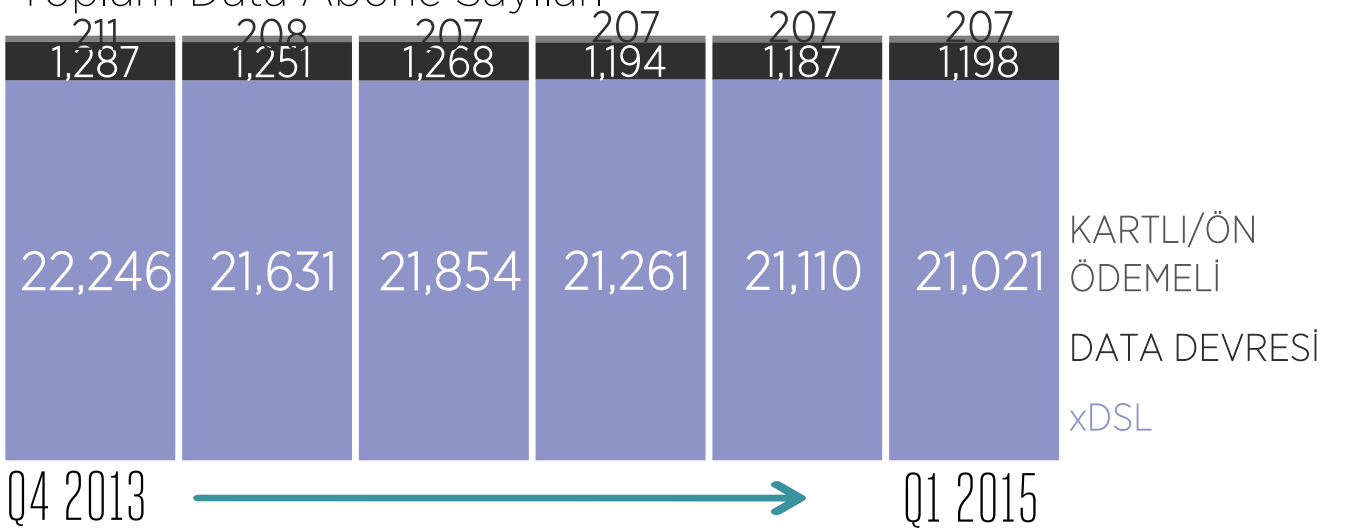
Sabit İnternet Abonelerinin Hizmet Türüne Göre Dağılımı, %

Şekil AO

Şekil AP'de xDSL abone sayılarının üçer aylık dönemler itibarıyla seyrine yer verilmektedir. 2013 yılı son çeyreğinde 22,246 olan abone sayısı, 2015 yılı birinci çeyreğinde 21,021'e gerilemiştir. Ülkemizde xDSL abonelerine ağırlıklı olarak ADSL az sayıda da G.SHDSL (344) teknolojileri ile hizmet sunulmaktadır. Aynı şekilde kartlı/ön ödemeli ve data devresi aboneleri de dönemler halinde verilmektedir.

Toplam Data Abone Sayıları

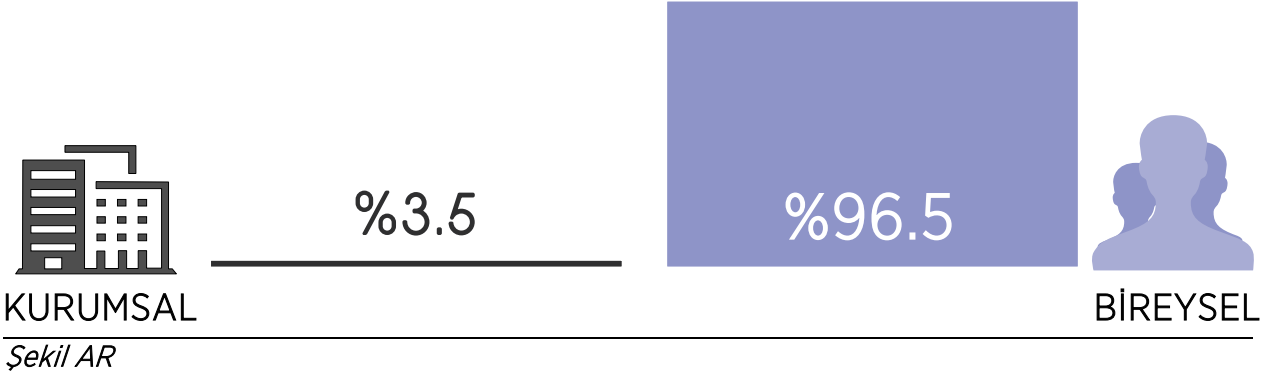

Şekil AP

Şekil AR'de İSS'lerin abone portföyü bireysel (özel kişilik)/kurumsal (tüzel kişilik) ayrımında incelenmektedir. Toplam abonelerin yaklaşık %96.5'i bireysel, %3.5'i ise kurumsaldır.

Kaynak: BTHK

Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %, 2015 - 1. Çeyrek

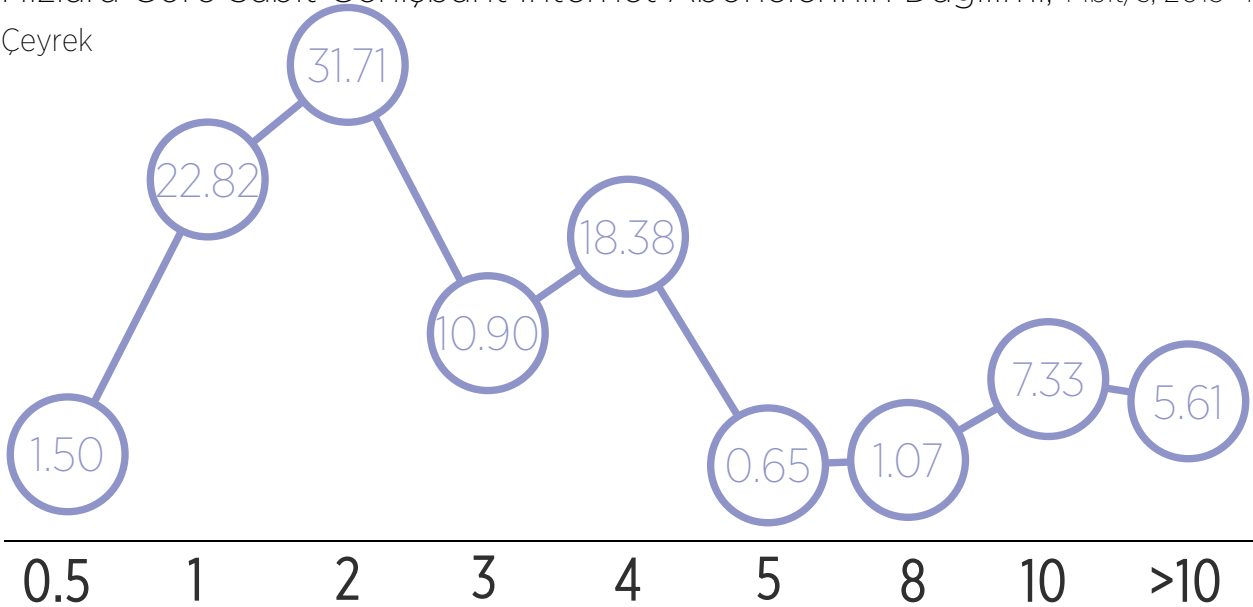

SABİT İNTERNET GENİŞBANT BAĞLANTI HIZLARI

Şekil AS'de sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre 2015 yılı birinci çeyrekte ülkemizde sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %32'sinin 2 Mbit/s hızını tercih ettikleri görülmektedir. Bunu, %23 ile 1 Mbit/s hızı tercih eden aboneler izlemektedir. 4 Mbit/s hızında bağlantıları tercih eden abonelerin oranı yaklaşık %18 olup, 4 Mbit/s - 10 Mbit/s arası hız tercih eden abonelerin oranı yaklaşık %2'dir. Bu dönemde 10 Mbit/s ve üzeri hızlarda (yaklaşık %12.9) geçmiş döneme kıyasla artış gözlemlenmektedir.

Kaynak: BTHK

Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, Mbit/s, 2015- 1. Çeyrek

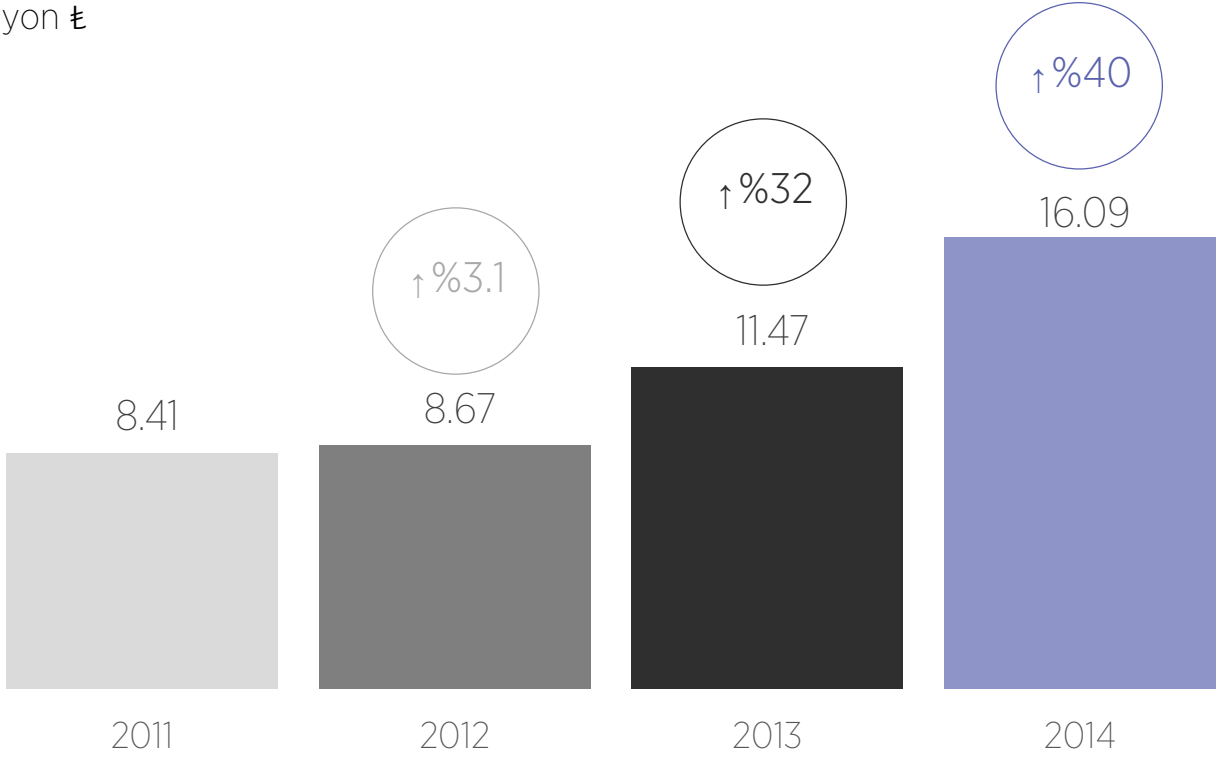
Şekil AS

SABİT GENİŞBANT İNTERNET PAZARINDA GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil AT) 2011 yılından 2014 yılına kadar gerçekleşen sabit internet ve genişbant hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. İSS'lerin 2014 yılı gelirleri bir önceki yıla (11,466,346.15 ₺) göre %40 artarak 16,090,333.37 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 yılı gelirleri (8,669,816.20 ₺) ile kıyaslanacak olursa %85.6'lık artışın olduğu gözlenmektedir.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibarıyla Sabit İnternet Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,
Milyon ₺

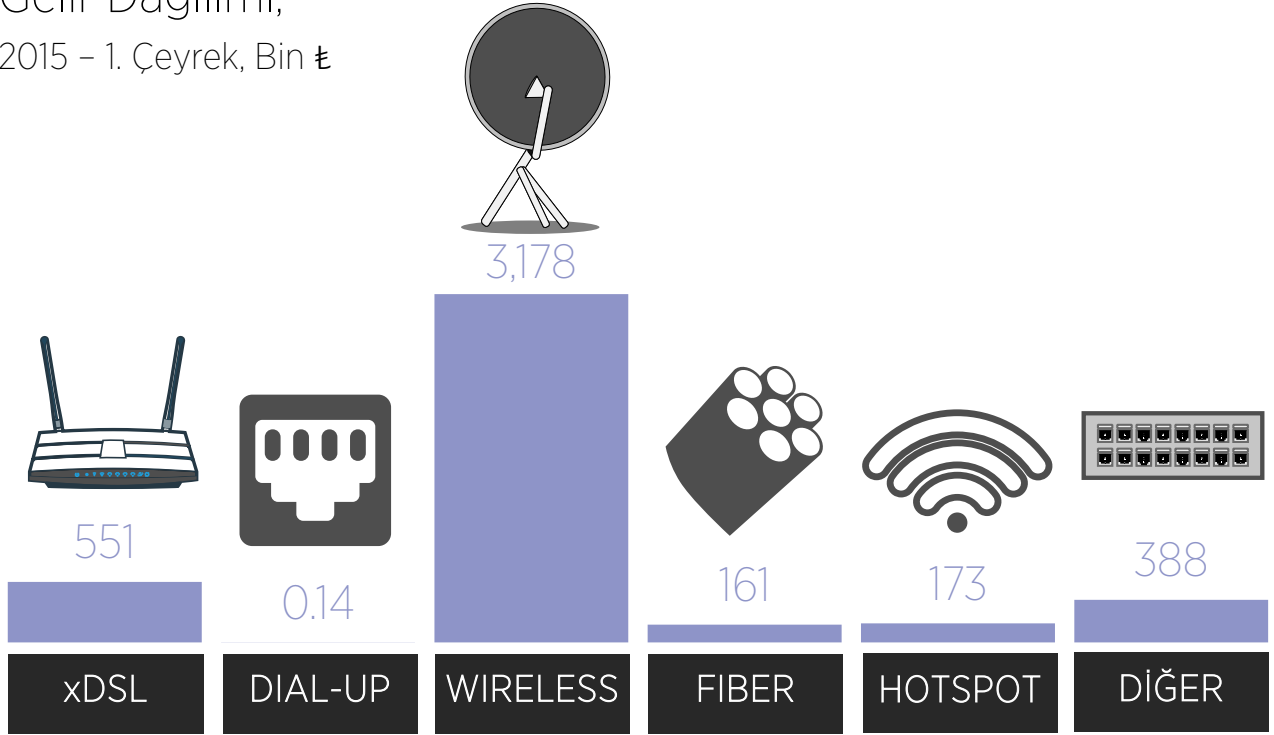

Şekil AT

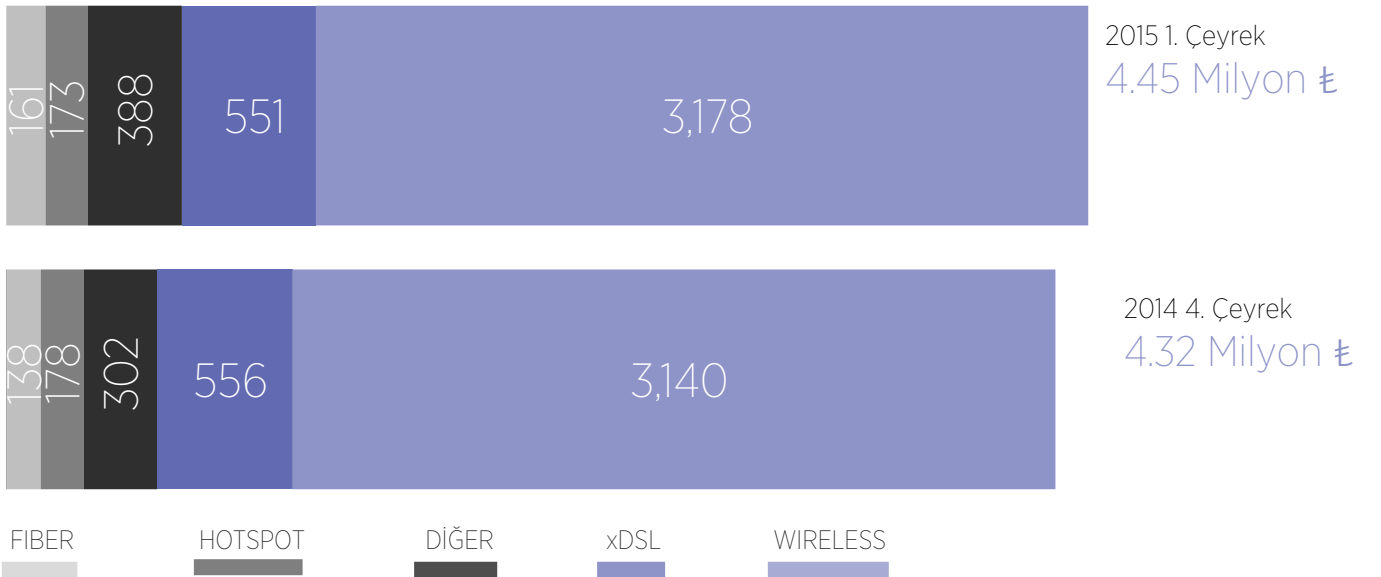
2015 yılı birinci çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir yaklaşık 4,451,558 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2015 yılı birinci üç aylık dönemi incelendiğinde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel gelirinin bir önceki döneme kıyasla (4,316,658 ₺) %3.1 oranında arttığı görülmektedir. Diğer sayfadaki Şekil AU'da sabit genişbant pazarında yer alan haberleşme sağlayıcıların son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

Aynı şekilde, internet servis sağlayıcıların son iki çeyrekteki (2015 birinci çeyrek ve 2014 dördüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre Wireless, Fiber ve diğer gelirler bir önceki döneme göre artış gösterirken, xDSL, Dial-up ve Hotspot gelirlerinin azaldığı gözlemlenmektedir. En yüksek düşüş, %95.6 ile (3,915 ₺ - 2014 4. Çeyrek) ile Dial-Up gelirlerinde yaşanmıştır.

Gelir Dağılımı, 2015 - 1. Çeyrek, Bin ₺

2014 - 4. Çeyrek & 2015 - 1. Çeyrek

Şekil AH

2014 dördüncü çeyrekte toplam gelirlerin %72.8'ini oluşturan Wireless hizmetinin 2015 birinci çeyrekte toplam gelirlerdeki payı %7.4 olmuştur. 2014 dördüncü çeyrekte toplam gelir içinde %12.9'luk bir paya sahip olan xDSL gelirlerinin, 2015 birinci çeyrekte toplam gelir içindeki payı %12.4'e düşmüştür.

ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

Şekil AU'de İnternet Servis Sağlayıcıların sunduğu sabit genişbant internet hizmetlerine ilişkin 2014 yılı başından 2015 birinci çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir.

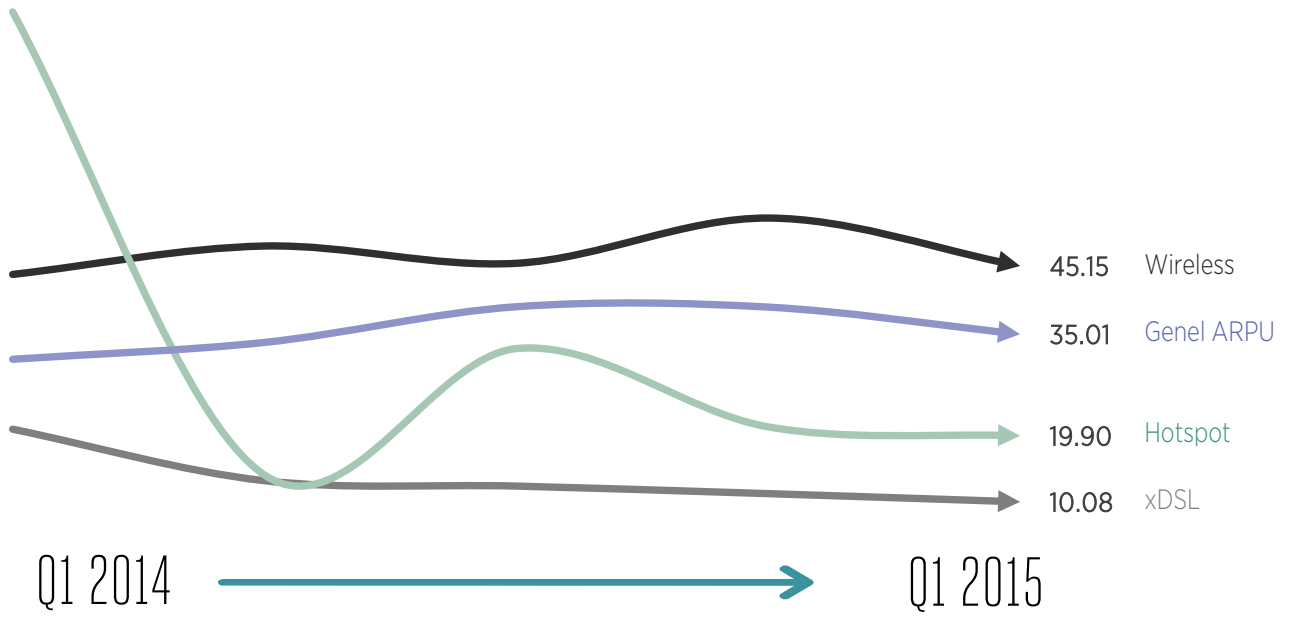
2015 yılı birinci çeyrek verilerine göre İSS'lerin abone başına aylık geliri 35.01 ₺²⁰ olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılı birinci döneminde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel ARPU oranı yaklaşık 4 ₺ düşüşle 35.01 ₺'ye gerilemiştir. 2014 son çeyrekte aynı rakam 39.04 ₺ idi.

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet'te ARPU, (₺/Ay)

Şekil AÜ

Değişik genişbant hizmet türlerine göre, sektörün ARPU rakamları incelendiğinde 2015 birinci çeyrekte ortalama Wireless ARPU'sunun 45.15 ₺, Hotspot ARPU'sunun 19.90 ₺ ve son olarak xDSL ARPU'sunun 10.08 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

²⁰ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Dönem Sonu Kayıtlı Abone Sayısı

Şekil AU'de ülkemiz ve OECD ülkelerinde sabit genişbant internet penetrasyon oranları temel bağlantı teknolojilerine göre verilmektedir. OECD ortalama penetrasyon oranları Haziran 2014 itibarıyla DSL için %14.1 ve Fiber için %4.5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ülkemizde ise Mart 2015 itibarıyla sabit genişbant internet penetrasyon oranlarınının DSL için %6.6 ve Fiber için %0.02 seviyesinde olduğu görülmektedir.²¹

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit Genişbant İnternet Penetrasyon Oranları, %

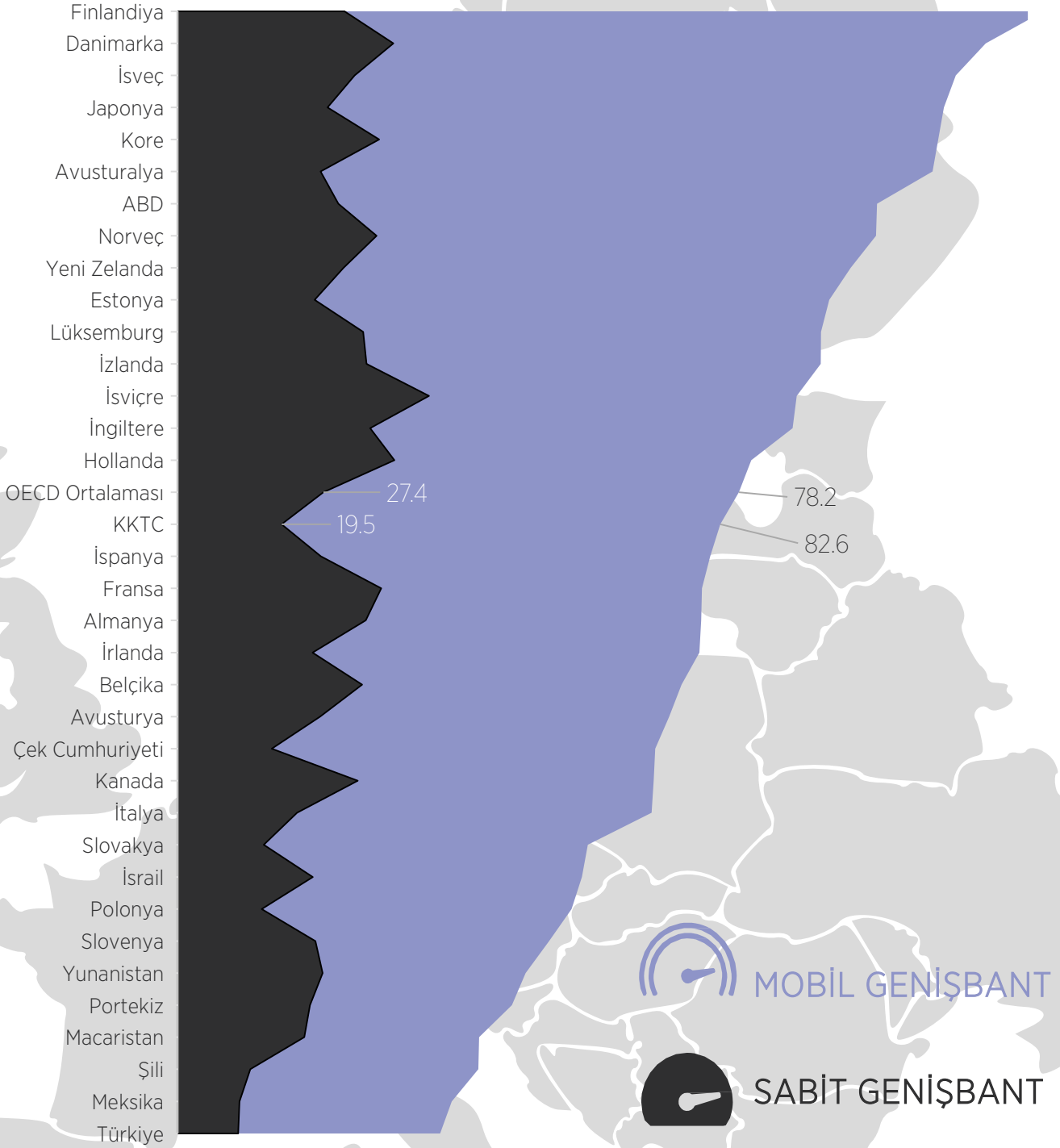
Şekil AU

²¹ OECD ülkelerinin verileri Haziran 2014, KKTC verileri ise Mart 2015 tarihlidir.

Şekil AÜ'de OECD ülkeleri ve ülkemizde nüfusa göre sabit ve mobil genişbant penetrasyon oranlarına yer verilmektedir. Ülkemizde nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %19.5 iken OECD ülkeleri penetrasyon ortalaması %27.4'dür. Mobil genişbant penetrasyon oranı ülkemizde %82.6 iken OECD ortalaması %78.2'dir.²²

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit-Mobil Genişbant İnternet Yaygınlığı, %

Şekil AÜ

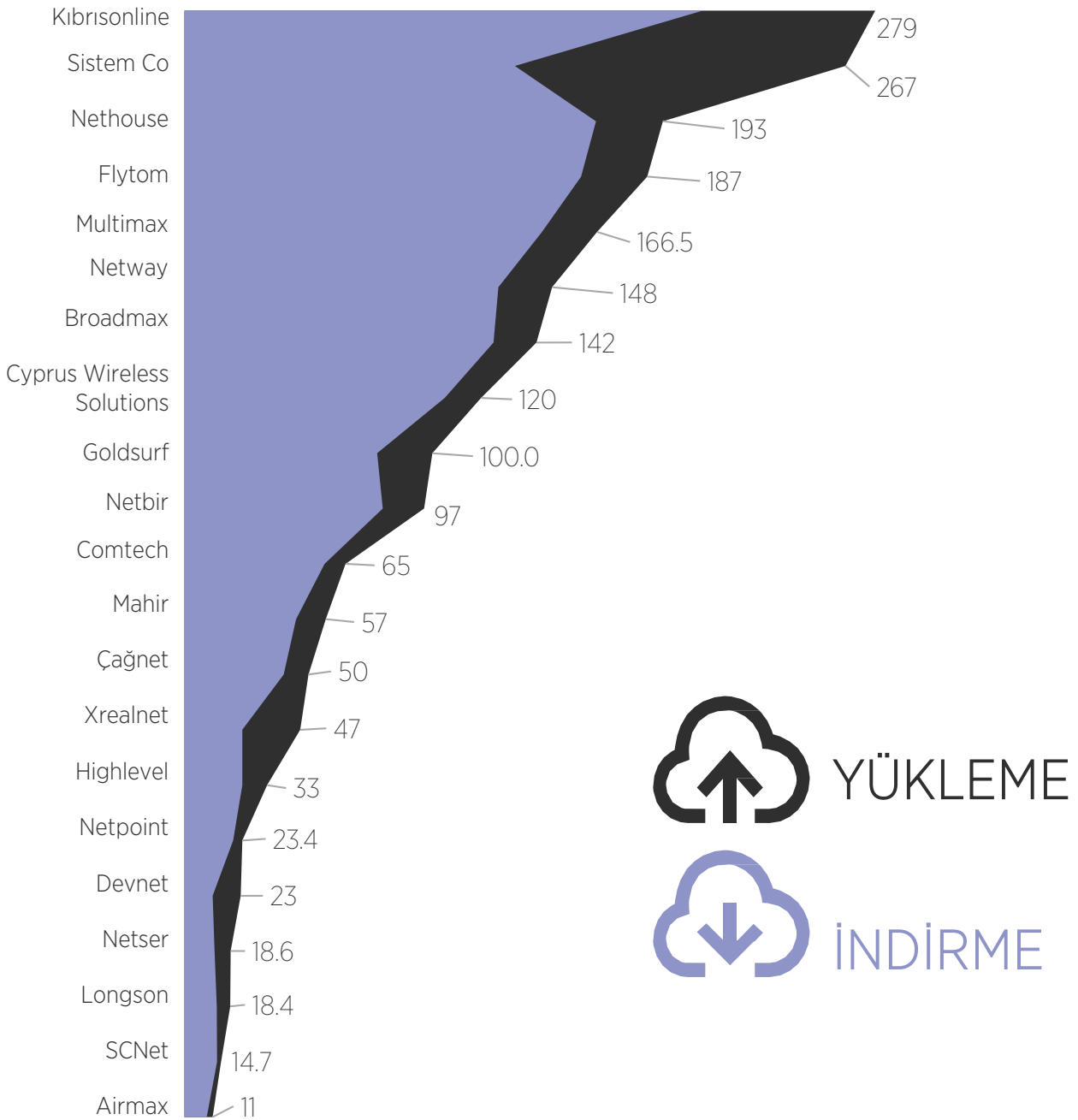
²² OECD ülkelerinin verileri Haziran 2014, KKTC verileri ise Mart 2015 tarihlidir.

2015 yılı birinci çeyreğinde toplam sabit genişbant internet kullanım (indirme ve yükleme) miktarı dönemsel olarak yaklaşık 9,838 TB olarak gerçekleşmiştir. Bu kullanımın yaklaşık %76.5'i (7,526 TB) veri indirme, %23.5'i veri yükleme (2,312 TB) şeklinde gerçekleşmiştir. Son bir yılda gerçekleşen toplam indirme ve yükleme miktarı ise yaklaşık olarak 31,519 TB (31.5 Petabyte) olarak hesaplanmıştır.

Buna göre, abone başına düşen indirme 40.96 GB/ay ve yükleme ise 12.6 GB/ay olarak hesaplanmaktadır. Alttaki şekilde (Şekil AV), farklı İSS'lerin aylık toplam indirme ve yükleme hacimleri gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

İSS Bazında Sabit Genişbant İnternet Kullanımı, (TB/Ay)²³

Şekil AV

²³ 2015 1. Çeyrekte veri indirme/yükleme bildirimde bulunan İSS'ler dâhil edilmiştir.

Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar

HABERLEŞME SAĞLAYICI ADI	KISALTMA
MOBİL HABERLEŞME	
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	KKTCELL
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
SABİT HABERLEŞME	
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEFON DAİRESİ
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILIĞI	
Airmax Communicaton Ltd.	AIRMAX
Analiz Computer (Cesim Ltd.)	ANALİZ
Arinet Security&Internet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Kollektif Şti.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Cypking Network & Communication Ltd.	CYPKING
Cyprus Wireless Solutions Ltd.	CYPRUS WIRELESS SOLUTIONS
Çağnet Communication Ltd.	ÇAĞNET
Enson Net Ltd.	ENSON NET
Erkut Endüstri ve Ticaret Limited	DEVNET BİLİŞİM
Fixnet Broadband Ltd.	FIXNET
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Gold Surf Internet Ltd.	GOLDSURF INTERNET
High Level Software Ltd.	HIGH LEVEL SOFTWARE
İlmet Elektronik Ltd.	İLMET ELEKTRONİK
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	KKTCELL
KıbrısOnline Ltd.	KIBRIS ONLINE
Longson(EU) Enterprises Ltd.	LONGSON EU
Mahir & Sons Ltd. (Kıbrıs NET Internet)	MAHİR BİLGİSAYAR
Multimax İletişim Ltd.	MULTIMAX
Nethouse Bilgi İşlem Merkezi Ltd.	NETHOUSE
Netpoint Networks Ltd.	NETPOINT NETWORKS
Netser İletişim Hizmetleri Ltd.	NETSER
Netway Broadband Ltd.	NETWAY
Özel Güvenlik Sistemleri Ltd. (Netbir İnternet)	ÖZEL GÜVENLİK
SCNET Internet Services Ltd.	SCNET
Sistem Co. Ltd.	SİSTEM CO
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM

ÇAĞRI TAŞIMA

Polyphone Communications Ltd.

POLYPHONE

MMT Telekom Ltd.

MMT

KıbrısOnline Ltd.

KIBRIS ONLINE

ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ

Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.

KKTCELL

Comtech Ticaret Ltd.

COMTECH

BTHK

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

İletişim bilgileri;

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Adres: Osmanpaşa Caddesi,
Feray Yağcıoğlu Apt. Kat 2 Daire 1
Köşklüçiftlik, Lefkoşa, K.K.T.C.

T +90 392 227 9611

F +90 392 227 9635

W <http://www.bthk.org>

E info@bthk.org

Raporu indirmek için:

